ΚΟΝΙΤΣΑ

126. Γενάρης - Φλεβάρης 2006

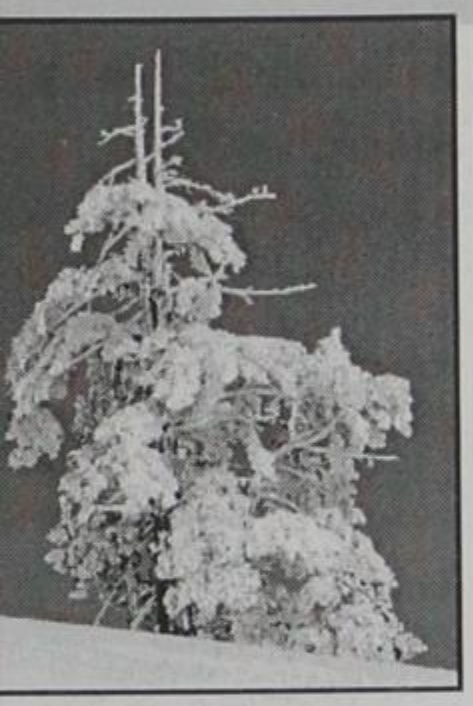

26. Γενάρης - Φλεβάρης 2006

Φωτ. εξωφ. Π. Σ.Τ. (Δέντρο στη Βασιλίτσα).

Εκδίδεται
από Συντακτική Επιτροπή

Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ίκαρος

Υπεύθυνος
σύμφωνα με το νόμο:
Σωτήρης Τουφίδης

Κόνιτσα 44.100
Τηλ. 26550 22464 - 22212
Fax: 26550 22464

Ετήσια συνδρομή:
Εσωτερικού 10 Ευρώ,
Εξωτερικού 30 Ευρώ

Αλληλογραφία - Συνδρομές -
Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού
Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο
«ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου,
Κόνιτσα

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ
ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Περίοδος Τρίτη • Τεύχος 126. Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2006 • Euro 2

περιεχόμενα

ΣΕΛ.	
1	Τουριστικό κύκλωμα στην Κόνιτσα, ***Ι. Λυμπερόπουλου***
8	«Έθνος Νεοελλήνων πανικόβλητων, ***Σ.Τ.***
9	Η Δημοκρατία στην αρχαία Αθήνα, ***Ν. Ρεμπέλη***
14	Τουρισμός «άρπα κόλλα», ***Θ. Κυρτζόγλου***
15	Προύχοντες και Σχολεία το 1895, ***Χ. Γκούτου***
19	Δεπαλίτσα - Μολυβδοσκέπαστη, ***Σ. Ράγγα***
26	Κρητικό Χορευτικό στην Κόνιτσα, ***Σ. Τ.***
27	Ένας γάμος αλλιώτικος, ***Ν. Δημητρούλη***
34	Τσίπουρο (ποίημα), ***Ειρ. Κίτσιου***
35	Πρωτοχρονιά - Αγ. Βασιλείου, ***Δ. Μπόγδου***
39	Τα τρία αδερφικά χωριά, ***Α. Ζιώγα***
43	Τα δικά μας παιδιά, ***Α. Πολίτη***
46	Επάγγελμα που έσβησε, ***Κ. Μπούσμπουλα***
48	Να επισκευαστεί το Σχολείο, ***Π. Χαντζιά***
51	Ο Θεός να βάλει το χέρι του, ***Γ. Μπούρη***
53	Ο τελευταίος κουρέας, ***Ι. Παπαϊωάννου***
54	Η νεολαία σήμερα, ***Ε. Ευαγγελίδη***
55	Από την Ένωση Κονιτσιωτών, ***Δ.Σ.***
56	Δελτίο Τύπου Η.Ε.Θεσ/νίκης
57	Εξωρ. Σύλλογος Κόνιτσας
58	Η πίτα του Ορειβατικού
59	Η πίτα Ασημοχωριτών, ***Στ. Νούτση***
62	Η πίτα Βούρμπιανης, ***Ι. Γιαϊλόγλου***
63	Π. Σύλλογος Παδιωτών
65	Ορεινός Τουρισμός, ***Κ. Δήμου***
68	Επιστολή ***Α. Γκότζου***
69	Ειδήσεις - Κοινωνικά - Νεκρολογίες

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ
Γαριβάλδη 1
45221 Ιωάννιν
τηλ. 26510 7735

Τουριστικό κύκλωμα Κόνιτσας

Του Γιαννη Λυμπεροπουλου

Δεν είναι επιχειρησιακά σωστό να λέμε Δίστρατο - Ιωαννίνων, Πυρσόγιαννη-Ιωαννίνων, Φούρκα-Πίνδου, Αετομηλίτσα- Πίνδου, Μπουραζάνι-Ιωαννίνων κ.λ.π. όταν διαφημίζουμε τουριστικά το χωριό μας, το ξενοδοχείο μας, ή τον τόπο μας. Μπορεί να νομίζουμε ότι κατ' αυτόν τον τρόπο το προσδιορίζουμε καλύτερα. Στην ουσία όμως το απομονώνουμε. Και ο αναγνώστης της διαφήμισης "τοποθετεί το σημείο που ψάχνει να βρεί σε έναν ευρύτερο χώρο" (του Νομού Ιωαννίνων ή της απέραντης Πίνδου) και δεν επισημαίνει ότι βρίσκεται στην περιοχή της Κόνιτσας, για την οποία από ό,τι τον τελευταίο καιρό γράφεται και λέγεται "είναι μια πανέμορφη περιοχή". Κανένας δεν διαφήμισε το Τσεπέλοβο ή το Δίλοφο κλπ σαν τόπο των Ιωαννίνων, παραλείποντας τη λέξη Ζαγόρια. Κι αυτό όχι μόνο σήμερα, αλλά και από παλιά. Τα χωριά αυτά δεν θα είχαν τόσο "τουριστικό βάρος" αν δεν ανήκαν στο Τουριστικό Κύκλωμα του Ζαγορίου, που αποτελεί μια πρόκληση, σα σύνολο.

Αυτά τα γράφω απ' αφορμή τελευταίας διαφήμισης του Δίστρατου, που δεν ανάφερνε την λέξη Κόνιτσα, και δέχτηκα τέσσερα τηλεφωνήματα από φίλους Αθηναίους, σαν Ηπειρώτης, για να τους προσδιορίσω που βρίσκεται το Δίστρατο στο Νομό Ιωαννίνων. Και αν έχει ενδιαφέρον. Τέτοια τηλεφωνήματα είχα δεχτεί και παλιότερα για παρόμοιες διαφημίσεις του Μπουραζανιού κλπ.

Πιστεύω βαθύτατα ότι ένα Κύκλωμα τουριστικό, από περισσότερα του ενός χωριά, λίγο ως πολύ πλήρες, έχει μεγαλύτερη απήχηση, εμπνέει εμπιστοσύνη στους επιθυμούντες να δραπετεύσουν, από τα Αστικά κέντρα, σε απομονωμένους οικισμούς.

Το να ανήκει ένας τόπος σε ένα σύνολο, σε μια ομάδα, δημιουργεί αυτόματα στο υποσυνείδητο του αναγνώστη που θέλει να φύγει από μια συγκροτημένη περιοχή, (με τις ευκολίες της τα μαγαζιά της, τους γιατρούς της, τα φαρμακεία της κλπ) μια σιγουριά, διότι όπως και να το κάνουμε, πάντοτε υπάρχει ο φόβος της απομόνωσής του με όλες τις αρνητικές πλευρές της, που σημαίνει ότι μπορεί, να βρεθεί κάποια στιγμή στην ανάγκη να θέλει φαρμακείο, γιατρό κλπ. Οσοδήποτε κι αν η απόδρασή του έχει βασικό λόγο την ανεύρεση μοναξιάς, ησυχίας και απομόνωσης.

Η Επαρχία της Κόνιτσας, μαζί με τα χωριά Πάπιγκο-Αρτσίστα (Αρίστη) όπως μου δόθηκε ευκαιρία κι άλλη φορά να τονίσω, αποτελεί γεωμορφολογικά ένα ε-

νιαίο σύνολο, που μπορεί και να συνθέσει ένα πλήρες Τουριστικό κύκλωμα που να ικανοποιεί μεγάλο μέρος από τις ανάγκες του σύγχρονου τουρισμού.

Μπορεί βέβαια να μην έχει πλήρη υποδομή, συντονισμό και σύνδεση σήμερα για να είχαμε το δικαίωμα να την ονομάσουμε "Πλήρες Τουριστικό Κύκλωμα", ωστόσο δεν πρέπει να αγνοούμε ότι άρχισε κι όλας να εμφανίζεται σιγά-σιγά στα προγράμματα των τουριστικών γραφείων, και απ' ό,τι φαίνεται με αρκετή ζήτηση, στις μέρες εξόδου των αστών.

Από άποψη φυσικής ομορφιάς, η Επαρχία της Κόνιτσας, κατά κοινή ομολογία των επισκεπτών της, κρίνεται σχεδόν μοναδική για τη Βόρεια Ελλάδα. Συνδυασμός Κάμπου, και ψηλών βουνών, μεγάλων ποταμιών, πυκνών απέραντων δασών, σημαντικού για την Ελλάδα υψόμετρου απότομων και ομαλών βουνών, με ταυτόχρονη ύπαρξη αξιόλογων μνημείων προϊστορικής εποχής, προελλαδικής, πρωτοελλαδικής, βυζαντινής, και εποχής Τουρκοκρατίας. Ύπαρξη ενός από τα μεγαλύτερα χιονοδρομικά Κέντρα της Ελλάδας (Βασιλίτσα). Ύπαρξη θεραπευτικών λουτρών. Ύπαρξη αλπικών λιμνών. Ύπαρξη αξιόλογων, με ενδιαφέρον οικολογικό, βιότοπων Χαραδρών. Ύπαρξη ενός πρωτότυπου για την Ελλάδα εκτροφείου άγριων ζώων κλπ.

Βέβαια λείπουν από την περιοχή μας κάποιες τελειοποιήσεις, κάποιες συμπληρώσεις σε υποδομή, κάποιες συμμορφώσεις προς τις σύγχρονες ανάγκες του Τουρισμού και προ παντός "ο τουριστικός τρόπος, το πνεύμα, η αισθητική, ο πολιτισμός, και η σχετική Τουριστική νοοτροπία και αγωγή". Αυτό ιδιαίτερα το τελευταίο, η Τουριστική νοοτροπία και αγωγή δηλαδή, είναι κάτι που πρέπει ιδιαίτερα να προσεχτεί στον τόπο μας, τώρα που βρισκόμαστε στο ξεκίνημα της διαφαινόμενης ανόδου του Τουριστικού ρεύματος για να μη πάρει στραβό δρόμο, όπως συνέβηκε σε πολλά άλλα μέρη και έχασε ο κόσμος τον ανθρωπισμό του, την ευγένιά του, την έμφυτη καλοσύνη του. Έσβησε την πολυχρόνια παράδοση του τόπου, κι έγιναν οι άνθρωποί του, ένας αχρωμάτιστος, παγκοσμιοποιημένος άκαρδος καραγκιόζης υπηρέτης του σύγχρονου εύκολου πλουτισμού.

Ο σκοπός μας είναι να ξανανθίσουν τα χωριά μας με ανθρώπους πολιτισμένους, να ζωντανέψει η πανέμορφη φύση του τόπου μας με παιδιά χαρούμενα, να ανοίξουν τα σχολειά, οι εκκλησιές, να ξαναγίνουν τα παλιά πανηγύρια, να χαρεί η καρδιά του βασανισμένου στην αφιλόξενη πόλη ανθρώπου, και όχι να κάνουμε την περιοχή μας σύγχρονη ζούγκλα και τους ανθρώπους μας αλλοτριωμένα ρομπότ.

Με πολλούς δισταγμούς θα επιχειρήσω εδώ κάποιες πρώτες σκέψεις γύρω από την προσπάθεια εξασφάλισης πληρότητας στην τουριστική υποδομή της Επαρχίας μας, μέσα πάντοτε στο πνεύμα της δημιουργίας τρόπων και πόρων ζωής για την επιβίωση του τόπου και των ανθρώπων του. ..

ΤΟ ΠΡΩΤΟ και κύριο είναι η ίδια η Κόνιτσα να αποκτήσει ένα ξενοδοχείο σε μέγεθος, θέση, κατασκευή, εξυπηρετήσεις, ανάλογο προς την ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΗ (από τα γεωμορφολογικά της προσόντα) τουριστική της ανάπτυξη. Ένα ξενοδοχείο όπως ήταν αυτό που είχε σχεδιαστεί να γίνει το "ξενοδοχείο της Εταιρίας Λαϊκής Βάσης", που θα μας επέτρεπε να πούμε ότι η Κόνιτσα έγινε ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ Πι ά τ σ α.

(Στο σημείο αυτό δεν ξέρουμε τι να ευχηθούμε σε ό,τι αφορά το μέλλον της εγκατασταθείσης Σχολής Αστυνομικών της Αυτοδιοίκησης·το κτίριο το προριζόμενο για ξενοδοχείο της Εταιρίας Λαϊκής Βάσης στην αγορά της Κόνιτσας. Φυσικά, το καλύτερο θα ήταν ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ να μετασταγαστεί στο διπλανό κτίριο του παλιού Ορφανοτροφείου και κείνο να μείνει εκεί που βρίσκεται τώρα. Ή να γίνει ένα άλλο κτίσμα κλπ.

ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΤΟ ξενοδοχείο Λαϊκής Βάσης αργά ή γρήγορα πρέπει να αποδοθεί στην Τουριστική ανάπτυξη της Επαρχίας, συμπληρούμενο ανάλογα (φυσικά χωρίς να χάσουμε τη Σχολή Χωροφυλακής).

Τα υπάρχοντα ξενοδοχεία, μέσα στην Κόνιτσα (με κάποιες αξιόλογες πρωτοβουλίες) και τα νοικιαζόμενα δωμάτια, βέβαια, μπαλώνουν την κατάσταση στο σημείο που βρίσκεται η Τουριστική και Κυνηγετική της κίνηση, σήμερα. Δεν είναι όμως ούτε αρκετά, ούτε αυτό που θα χρειαστεί σε λίγο, όταν θα γίνει η Κόνιτσα τουριστική πιάτσα.

(Κι άς μη θεωρηθεί ότι το "καλύτερο είναι ο εχτρός του καλού". Για έναν τόπο πού καθυστέρησε και πρέπει τώρα να "Κάνει άλματα για να φτάσει τους άλλους, του γείτονες", αναμφισβήτητα θα πρέπει να επιδιώκει το καλύτερο εφικτό. Διότι «Άμα παύσει προοδεύουσα μια κοινωνία, ευθύς σήπεται και θνήσκει, ως απέθαναν (εκείνοι οι λαοί) οι θελήσαντες να καταστήσουν αμετάβλητον τον πολιτισμόν τους, αντί να βαδίζωσιν προς τα εμπρός κρημνίζοντες και ανοικοδομούντες», για να θυμηθούμε και τον μακαρίτη Ροΐδη).

Το ίδιο θα μπορούσε να ειπεί κανένας και για τα περιφερειακά της (εκτός αγοράς Κόνιτσας), εστιατόρια. Είναι όμως ασυγχώρητο, και μάλιστα στη σημερινή κατάσταση του Τουρισμού της, να μην υπάρχει ένα ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ (πλήρες και Τουριστικό) στο Κέντρο της Πόλης, εν ανάγκη *επιδοτούμενο άμεσα ή έμμεσα από το Δήμο*. Ένα εστιατόριο που θα δουλεύει τις γιορτές, τα Χριστούγεννα και το Πάσχα και τις μέρες που μετακινούνται οι τουρίστες. Να έχει μια κονιτσιώτικη σπεσιαλιτέ. Να έχει ποκιλία φαγητών έτοιμη (Το εστιατόριο στο Δίλοφο-Σοποτσέλι του Ζαγορίου μας δίνει ένα ζωντανό παράδειγμα για αυτό που επιδιώκουμε).

Ας ελπίσουμε ότι αυτό το κενό και η ατέλεια θα τελειώσει με τη δημιουργία ενός τέτοιου εστιατόριου στο σχεδόν αποτελειωμένο ΝΕΟ ΠΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟ. Εμπορικό Κέντρο της αγοράς της Κόνιτσας, που συμπληρούμενο με ένα Ωραίο

Γυάλινο υπόστεγο στο κομμάτι της ταράτσας που δεν κόβει τη μεγάλη θέα προς τα κάτω τον κάμπο, του διαδρόμου θα είναι Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΠΛΗΞΗ, το μοναδικό καραούλι στην υπηρεσία του Τουρισμού της Κόνιτσας.

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ για όλα αυτά είναι το ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ και το τυχόν ΚΑΦΕΝΕΙΟ παραπλεύρως, να λειτουργούν κάτω από κάποιους πολιτισμένους κανόνες, πρόγραμμα, μουσική και εν γένει όρους που θα τους έχουν επιβληθεί με το μισθωτήριο (επι ποινή απομακρύνσεως).

Δε διστάζω να ξαναδηλώσω εδώ ότι θεωρώ (έφ όσον γίνει ΣΩΣΤΟ, ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΟ, ΕΞΥΠΝΟ, σύμφωνο με τις ΑΝΑΓΚΕΣ της Κόνιτσας, και με ΣΥΣΤΗΜΑ, προγραμματισμένο νοίκιασμα αυτών των καταστημάτων στον τρίτο όροφο του Εμπορικού κέντρου) ή ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ αυτού του νέου κτιρίου στην Κόνιτσα, θα σημάνει έναρξη της σύγχρονης Ιστορίας της και του εκσυγχρονισμού της (στις σημερινές απαιτήσεις). Εννοώντας ότι μέχρι σήμερα η Κόνιτσα περνούσε μια μορφή ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΑΣ. Μια μορφή αδιαφορίας στα μηνύματα των καιρών. Μια μορφή στασιμότητας και αυτοκαταστροφής. Μια μορφή θολής αντιμετώπισης των ευκαιριών που έφερε η νέα εποχή με όλα τα κακά συμπτώματα του άκριτου νεοπλουτισμού και της πολιτισμικής νεοπλασίας. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ, για το τουριστικό κύκλωμα (και σε συσχετισμό με τις προσπάθειες για τις άλλες μορφές τουρισμού (αγροτουρισμού κλπ) που έγραψα σε προηγούμενο άρθρο μου) είναι η κεφαλιώδης ανάγκη να οργανώσουμε σε στέρεες βάσεις, την υποδομή της Επαρχίας μας για το λεγόμενο "μαζικό τουρισμό, σαν πηγή επιβίωσης".

Ξεκινάμε από την απογραφή.

Υπάρχουν οι δυό μεγάλες τουριστικές μονάδες του Μπουραζανιού και του Βοϊδοματιού, τις οποίες θαυμάζουμε και ευχόμαστε τη μίμηση τους.

Στα άλλα χωριά είναι Α) το πολύ πετυχημένο παράδειγμα της Πυρσόγιαννης, (εστιατόριο-ξενοδοχείο που λειτουργούν σε καθημερινή βάση, σε συδυασμό με τη γενικότερη προσπάθεια ξαναζωντανέματος των παραδοσιακών στοιχείων του χωριού και των μαστοροχωριών που άρχισε κι όλας να αποδίδει).

Β) είναι τα ξενοδοχεία στην Κλειδωνιά, στη Μελισσόπετρα και το Δίστρατο, αξιόλογες μικρές μονάδες καθώς και ο Ξενώνας-εστιατόριο στην Πάνω Γλιτωνιάβιστα.

Και Γ) Είναι οι ξενώνες στο Κεράσοβο, στο Κεφαλοχώρι, στη Μόλιστα, " κλπ.

Εκείνο όμως που έλειψε και λείπει ακόμα είναι (εκτός της Πυρσόγιαννης- Πάνω Γλιτωνιάβιστας) η Υπαρξη οργανωμένων τουριστικά, χωρίς να χάνουν τον τοπικό τους χαρακτήρα και χρώμα που να λειτουργούν σε καθημερινή βάση ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ-ΚΑΦΕΝΕΙΩΝ, στα χωριά μας (με ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ).

Εχει από καιρό ειπωθεί ότι ο Τουρισμός στο Ζαγόρι άρχισε από το Μονοδέντρι. Κι άρχισε από το Μονοδεντρι γιατί εκεί ήταν εγκαταστημένο το μικρό εστια-

τόριο της Κικίτσας, καθημερινά ανοιχτό και εν λειτουργία, με τις Ζαγορίσιες πίτες. Αυτό τράβηξε τον κόσμο, που με την ευκαιρία έβλεπε από κεί και τη χαράδρα του Βίκου. (Μια χαράδρα που η καλύτερη της μεριά δε φαίνεται μόνο από το Μονοδέντρι, φαίνεται από πολλά άλλα χωριά του Ζαγορίου και πρό παντός από το Βιτσικό-Αρτσίστα.)

Με τα παραπάνω θέλω να τονίσω το πόσο μεγάλο ρόλο παίζει σε ένα χωριό η ύπαρξη ενός Οργανωμένου εστιατορίου-καφενείου λειτουργούντος σε καθημερινή βάση και η προσφορά απ' αυτό κάποιων σπεσιαλιτέ ,που προκαλούν όχι μόνο τους χωριανούς αλλά και τους ξένους..

Βέβαια η προσέλκυση ανθρώπων δε γίνεται μόνο με ένα πολιτισμένο εστιατόριο, εξοπλισμένο με τα σύγχρονα μέσα διατήρησης- συντήρησης και ψύξης ποικιλίας πιάτων, γρήγορου ψησίματος, κλπ. Πρέπει το χωριό να προσφέρει κι άλλα ενδιαφέροντα, που ελκύουν τον ξένο... Η τοποθεσία που βρίσκεται το εστιατόριο. Ο περίγυρος του χωριού. Η αρχιτεκτονική των σπιτιών του. Και της εκκλησιάς του. Η πολεοδομία του οικισμού. Τα μνημεία του. Η τάξη κι ο πολιτισμός του χωριού και των ανθρώπων του.

Σ'αυτά πρέπει να προστεθεί η δυνατότητα επίσκεψης παραδοσιακών βιοτεχνιών, π.χ Μύλων αλέσματος του σταριού και του καλαμποκιού. Πριονιών υλοτόμων. Μπάτζιων -τυροκομείων επεξεργασίας γάλακτος. Ρακοκάζανων παραγωγής τσίπουρου κλπ. Ακόμα, η παροχή δυνατότητας μιας εκδρομής με άλογα η μουλάρια. Η προσφορά ντόπιων βιολογικών ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ προϊόντων κλπ. Αυτά είναι από τα βασικά στοιχεία που παίζουν ρόλο στην προσέλκυση ξένων.

Ειδικά για την Επαρχία της Κόνιτσας πρέπει να σημειώσουμε την ύπαρξη ενός σημαντικού παράγοντα που μπορεί να συντελέσει στην βοήθεια συντήρησης στην πρώτη φάση τέτοιων εστιατορίων. Και αυτό είναι το γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός των χωριών της βρίσκονται πάνω ή δίπλα σε μεγάλους οδικούς άξονες. Κόνιτσα-Κοζάνη. Κόνιτσα-Βασιλίτσα, Κόνιτσα- Μέρτζανη-Αλβανία, Κόνιτσα-Γιάννινα. Και επί πλέον αυτά τα ίδια τα χωριά, είναι χτισμένα σε μοναδικές και ιστορικές διαβάσεις-περάσματα (Ντερβένια) της Πίνδου. Οι προσωρινές παρακάμψεις από τους μεγάλους δρόμους α) Για μικρές διακοπές ξεκούρασης, β) για προμήθεια βενζίνης (σημειώνουμε εδώ την ανυπαρξία πρατηρίου βανζίνης σ' όλο το μήκος του δρόμου Κόνιτσα-Επταχώρι) και γ) για μικρή ή μεγάλη παραμονή, σε αξιόλογους οικισμούς (όταν έχει δημιουργηθεί "φήμη" γύρω από τις προσφερόμενες δυνατότητες με σχετική διαφήμιση), θα αποτελέσουν ένα βασικό λόγο προσέλευσης ξένων στα εν λόγω εστιατόρια- καφενεία.

Έχουμε πληροφορίες ότι ένα τέτοιο εστιατόριο έχουν βάλει μπροστά οι Γαναδιώτες. Και θα μπορούσαν σε πρώτη φάση να κάνουν και η Πουρνιά, η Καστάνιανη, η Στράτσιανη (με την καταπληκτική θέα), το Κεφαλοχώρι, το Ελεύθερο,το

Παλιοσέλι, τα Αρματα κλπ (Τα αναφέρω εντελώς ενδεικτικά για να μην παρεξηγηθώ)

Αυτό το Εστιατόριο-μπάρ θα μπορούσε να μπεί και σε κάποιο από τα προγράμματα της Ε.Ε. Ίσως να χρειαστεί και κάποια εκπαίδευση του συμπατριώτη μας και της οικογένειάς του που θα αναλάβει τη λειτουργία του Εστιατορίου. Κι όλα μαζί τα εστιατόρια και τα ξενοδοχεία της περιφέρειας θα πρέπει να ενταχτούν σ'έναν Κεντρικό οργανισμό, που θα εδρεύει στην Κόνιτσα,και ο οποίος θα αναλάβει το συντονισμό και τη φροντίδα για τη χρηματοδότηση του εξοπλισμού τους. Θα σχεδιάσει το μέγεθος και το σύνολο των δραστηριοτήτων κλπ. θα κρατάει επαφή με άλλες παρεμφερείς οργανώσεις στην Ελλάδα και στο εξωτρικό.

Σημειώνουμε ότι η ύπαρξη ενός τέτοιου εστιατορίου στο χωριό θα κάνει πάρα πολλούς χωριανούς να παρατείνουν την παραμονή τους εκεί και ίσως να ενισχύσουν την απόφασή τους να μείνουν και το χειμώνα στο χωριό. Διότι ένα τέτοιο κέντρο θα μαζεύει τον κόσμο και θα του δίνει μια πνοή ζωής και ανθρώπινης κοινωνίας, που το χειμώνα χάνεται εκτός των άλλων και από την έλλειψη ενός τέτοιου κέντρου.

Τα καθήκοντα αυτού που θα κρατήσει-εκμεταλλευτεί το εστιατόριο με τον καιρό θα γίνουν πιο σύνθετα. Ο ίδιος θα φροντίσει να τα εμπλουτίσει, για το συμφέρον του. Θα είναι αυτός που θα πλασσάρει ντόπια βιολογικά και μη προϊόντα στους ξένους. Αυτός που θα εξασφαλίζει δωμάτια φιλοξενίας για τη νύχτα στους ξένους. Θα είναι η ζωτανή πρωτοβουλία του χωριού. Θα βρίσκει άλογα για περιπάτους. Παρέες για κυνήγι. Η συνενόηση με όλους τους άλλους που δουλεύουν τουριστικές δραστηριότητες στα γύρω χωριά θα είναι καθημερινή του απασχόληση. Και θα μπορεί ακόμα να προγραμματίζει παραγωγές που θα έχουν ζήτηση από ξένους κλπ.

Αξίζει τον κόπο, έναν τέτοιο "εμψυχωτή" (animateur) στην αναβίωση των χωριών μας να τον ενισχύσουμε Να βρούμε δικούς μας τρόπους και πηγές (από τα κληροδοτήματα, από τα τοπικά Σωματεία, από ξενητεμένους ρέκτες του χωριού μας, από χορούς, συναυλίες, και λαχειοφόρες αγορές κλπ) να τον επιδοτήσουμε τα πρώτα δύσκολα χρόνια εγκατατάσεώς του για να μπορέσουμε να τον κρατήσουμε στο χωριό, να τον κάνουμε να ενστερνιστεί το αναγεννητικό πιστεύω μας, να δουλέψει για την αναβίωση του ονείρου όλων μας. Φτάνει πιά να τα περιμένουμε όλα από το Κράτος... και να περνούν τά χρόνια χωρίς να γίνεται τίποτα. Να κάνει πως ενδιαφέρεται για μας η κεντρική εξουσία αλλά στο βάθος να αδιαφορεί και να μας βλέπει σαν αποικία. Πρέπει κάποτε και αυτό να το αντιληφτούμε.

Η πορεία αυτών των υποδειγματικών Εστιατορίων-καφενείων κέντρων θα δείξει τη δυνατότητα που κρύβει κάθε χωριό ν' αποκτήσει αργότερα νοικιαζόμενα δωμάτια, ξενώνα,μικρό ξενοδοχείο κλπ. Ας μη περιμένουμε ξένους, αλλά και δι-

κούς μας να μείνουν μία ή περισσότερες μέρες στο χωριό μας, όταν δεν υπάρχει εστιατόριο. Κέντρο συγκέντρωσης και επικοινωνίας ανθρώπων.

Και το ΤΡΙΤΟ που θα πρέπει να βρίσκεται στους άμεσα επιδιωκόμενους σκοπούς μας για την ολοκλήρωση του Τουριστικού Κυκλώματος της Κόνιτσας, είναι να ΦΘΑΣΕΙ ο δρόμος που ξεκινάει από την Κλειδωνιά, στο ΠΑΠΙΓΚΟ. Έχω τονίσει πολλές φορές ότι το Πάπιγκο και η Αρτσίστα πάντοτε ανήκαν στη γεωμορφολογική περιοχή της Λεκάνης της Κόνιτσας.

Στο τεύχος 108 σελ 69 του περιοδικού ΚΟΝΙΤΣΑ έγραψα το τι έχεινα κερδίσει το Πάπιγκο από την σύνδεσή του με την Κόνιτσα εναντίον της οποίας μάχεται το ίδιο τώρα λυσσωδώς. Το γεγονός ότι θα συνδεθεί με την Πάνω Γλιτωνιάβιστα και θα αποκτήσει το Πάπιγκο άμεση πρόσβαση με τη Μακεδονία, Αλβανία, το χιονιοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας, τα ποτάμια της Κόνιτσας, τα απέραντα δάση της περιοχής, τα αρχαιολογικά και βυζαντινά μνημεία Λιατοβουνίου, Γλιτονιάβιστας, Μολυβδοσκέπαστης. Το Νοσοκομείο, τα φαρμακεία και το οργανωμένο Παζάρι της Κόνιτσας,τα λουτρά Καβασίλων και Αμαράντου, κλπ είναι αρκετό να δώσει μια πρώτη ιδέα των γενικώτερων ωφελημάτων τα οποία προστιθέμενα στα θετικά στοιχεία του Παπίγκου, θα εμπλουτίσουν τις προσφερόμενες μέχρι σήμερα υπηρεσίες στους ξένους και τους ντόπιους με αποτέλεσμα τη διεύρυνση του μέχρι σήμερα προσφερομένου τουριστικού προϊόντος (που βρίσκεται ομολογουμένως, σε κάποια κάμψη τον τελευταίο καιρό και έχει ανάγκη από ανανέωση) και την πρόκληση της μόνιμης επανεγκατάστασης πολλών ντόπιων και ξένων για όλο το χειμώνα.

Δεν διστάζω να ομολογήσω ότι δεν συμπληρώνει μόνο η Κόνιτσα το Παπιγκο, αλλα και το Πάπιγκο όπως και η Αρτσίστα συμπληρώνουν την Κόνιτσα και το μελετώμενο Τουριστικό της Κύκλωμα, στο οποίο θα αποτελέσουν ένα Τουριστικό Διαμάντι, με τη Μεγάλη προίκα τους.

Η προσωπική μου άποψη είναι ότι το Ζαγόρι αναμφισβήτητα τους καλύπτει σήμερα με την φήμη του, πλην όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το Ζαγόρι όπως αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς, μετατρέπεται και σε ένα μεγάλο ανταγωνιστή τους. Στην ομάδα των χωριών του Ζαγορίου τα χωριά αυτά αποτελούν "μία από τα ίδια" για έναν μέσο, ενώ για το τουριστικό κύκλωμα της Κόνιτσας θα είναι τα διαμάντια του, μαζί με την Πυρσόγιαννη, το Γαναδιό και την υπό ανάπτυξη Πάνω Γλιτωνιάβιστα.

(Συνεχίζεται)

«Έθνος Νεοελλήνων Πανικόβλητων»

Η Ελλάδα κόπηκε στα δυο... Η χώρα μας μπήκε στην ... κατάψυξη.

Αυτούς και άλλους παρόμοιους τίτλους είχαν τα δελτία ειδήσεων στις εφημερίδες και τις τηλεοράσεις την τελευταία εβδομάδα του Γενάρη με τον ερχομό του χιονιά που έντυσε στα λευκά όλη, σχεδόν, την Ελλάδα.

Με το δίπλωμα μιας νταλίκας στα Τέμπη έκλεισε ο δρόμος και διακόπηκε η συγκοινωνία, ανέμελοι οδηγοί κυκλοφορούν χωρίς αλυσίδες, Δήμαρχοι δεν φροντίζουν να ρίξουν έγκαιρα αλάτι στους δρόμους κ.λ.

Μια χαώδης κατάσταση επικράτησε στη χώρα μας και κυρίως στην πρωτεύουσα.

Αναμφίβολα ήταν μια δύσκολη κατάσταση λόγω άσχημων καιρικών συνθηκών. Το μεγαλύτερο κακό όμως δημιουργούν σ' αυτές τις περιστάσεις τα Μ.Μ.Ε. πανικοβάλλοντας τον κόσμο.

Τα δελτία συναγωνίζονταν σε υπερβολές λες και κηρύχτηκε ο τρίτος παγκόσμιος πόλεμος ή έγινε η συντέλεια του κόσμου.

Τα καιρικά φαινόμενα υπήρχαν ανέκαθεν και θα υπάρχουν αιωνίως (μάλιστα με την αλόγιστη συμπεριφορά του ανθρώπου προς τη μάνα γη πιθανόν να γίνουν χειρότερα στο μέλλον), οι άνθρωποι πρέπει να προσαρμόζονται με τα καπρίτσια του καιρού.

Πρέπει να είναι πάντα έτοιμοι ν' αντιμετωπίσουν τις ζέστες, τα χιόνια, τις πλημμύρες, τους σεισμούς κ.ά χωρίς να πανικοβάλλονται κάθε φορά που έχουμε τέτοιες καταστάσεις. Παρατηρείται το φαινόμενο, στην επαρχία να αντιμετωπίζονται όλα αυτά χωρίς μεμψιμοιρίες και στην πρωτεύουσα να χαλάει ο κόσμος...

Δεν μπορούν να ξεχιονίσουν ούτε τις αυλές τους περιμένοντας τα πάντα από το Δήμο ή το κράτος. Ας θυμηθούμε λίγο τις μανάδες μας που άνοιγαν δρόμο με το φτυάρι σ' ένα μέτρο χιονιού να κουβαλήσουν ζαλικωμένες το κλαδί ή το χόρτο για τα ζωντανά τους, να λιώσουν χιόνι για το πότισμα των ζώων κ.λ.π. Τα κατάφερναν αγόγγυστα.

Στην κατοχή ο κόσμος μισοξυπόλητος και πεινασμένος ξεπερνούσε τις δυσκολίες, τώρα με τα καλοριφέρ, με τα ζεστά ρούχα, τα ψυγεία και όλα τα καλά τους, οι άνθρωποι παραπονούνται, τα βάζουν με τον καιρό και το κράτος πανικόβλητοι.

Πριν από χρόνια, με το φόβο ελληνοτουρκικού πολέμου, ο κοσμάκης άδειασε τα πολυκαταστήματα τρώγοντας σκουληκιασμένα ζυμαρικά κ.α. Με το τσερνομπίλ τα ίδια.

Καταντήσαμε "Έθνος νοελλήνων πανικόβλητων". Χάσαμε το μέτρο των αρχαίων προγόνων μας. Ας σοβαρευτούμε, ω συνέλληνες και ας πορευόμαστε ψύχραιμα σε όλες τις καταστάσεις εφαρμόζοντας "το προλαμβάνειν παρά το θεραπεύειν".

Σ.Τ.

Η Δημοκρατία στην αρχαία Αθήνα

Απο τον **Νικ. Χ. Ρεμπελη,** Φιλόλογο, πρώην Λυκειάρχη

Είναι γνωστό ότι η κοινωνική και διοικητική νομοθεσία του Σόλωνα έθεσε τις βάσεις της κατοπινής ανάπτυξης του δημοκρατικού πολιτεύματος των Αθηνών, το οποίο με τις ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη (508 π.Χ.) έφτασε στον κολοφώνα της δόξας του τον 5ο και 4ο π.Χ. αιώνα και διατηρήθηκε, εξ ίσου ισχυρό, και μετά την επικράτηση της Μακεδονικής ηγεμονίας.

Τύχη αγαθή, έζησαν τότε στην Αθήνα εξαίρετοι άνδρες του πνευματικού και καλλιτεχνικού κόσμου, οι οποίοι με τα ανυπέρβλητα κι ανεπανάληπτα έργα τους έδωσαν την πιο τιμητική θέση στο κλεινό Άστυ, ανάμεσα στις άλλες πόλεις της Ελλάδος. Οι νικηφόροι, άλλωστε, αγώνες των Ελλήνων κατά των Περσών ετόνωσαν την αυτοπεποίθησή τους στις δυνάμεις τους, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα να αρχίσουν αμέσως, μετά τα Μηδικά, ν' ανοικοδομούν ό,τι η Περσική λαίλαπα είχε καταστρέψει και πυρπολήσει.

Ας σκιαγραφήσομε τώρα, με κάθε δυνατή συντομία, την Αθηναϊκή δημοκρατία σε όλο το μεγαλείο της, στο οποίο, εκτός των άλλων συντελεστών, πρωτεύοντα ρόλο έπαιξε και ο μέγας εκείνος Ολύμπιος πολιτικός, ο Περικλής.

* * *

Δύο μεγάλοι θεσμοί κατείχαν τότε σπουδαιότατη θέση στη διακυβέρνηση της πόλης: η Βουλή των 500 και η Εκκλησία του Δήμου (συνέλευση του λαού). Η Βουλή των 500, χωρισμένη σε 10 τμήματα, 50 μέλη από κάθε φυλή (πρυτάνεις) κυβερνούσε για 36 ημέρες με πολλαπλά καθήκοντα.

Ασκούσε την οικονομική εποπτεία και διαχείριση, φρόντιζε για την οργάνωση του στρατού και στόλου, ήλεγχε τις δημόσιες υπηρεσίες, προετοίμαζε τα νομοσχέδια (προβουλεύματα) για να συζητηθούν στην Εκκλησία του Δήμου, επιτηρούσε την άμυνα της πόλης, δεχόταν τους ξένους πρέσβεις και ακόμη είχε ορισμένες δικαστικές αρμοδιότητες. Ανάγκη να τονιστεί ότι το νομοσχέδιο (προβούλευμα) της Βουλής δεν είχε ισχύ νόμου, αν δεν ψηφιζόταν από την Εκκλησία του Δήμου.

Ας σημειωθεί ότι ο βουλευτής, που εκλεγόταν με κλήρο, υπεβάλλετο σε δοκιμασία, σε έλεγχο για τη δημόσια και ιδιωτική ζωή του. Ο βουλευτής ο οποίος δεν πλήρωνε τους φόρους του, ή δεν μετείχε στις εκστρατείες ή συμπεριφερόταν κακώς προς τους γονείς του, είχανε το αξίωμά του. Κάθε πολίτης είχε δικαίωμα να καταγγείλει ένα βουλευτή για τις σπουδαίες αυτές ή παρόμοιες παραλείψεις των καθηκό-

ντων του.

Είναι γνωστή η περίπτωση του εκλεγέντος βουλευτή Μαντίθεου, τον οποίο κάποιος τον κατηγόρησε ότι στην εποχή των 30 Τυράννων (404-403) είχε υπηρετήσει στην τάξη των ιππέων, που ήταν φίλα προσκείμενη προς το ολιγαρχικό καθεστώς της Σπάρτης. Αλλά ο Μαντίθεος απέδειξε ότι στο διάστημα εκείνο της κατοχής των Αθηνών από τους Σπαρτιάτες, αυτός βρισκόταν στον Πόντο και επέστρεψε στην Αθήνα πέντε μέρες πρωτύτερα από την κατάλυση του ολιγαρχικού πολιτεύματος της Σπάρτης.

Γεγονός, πάντως, είναι ότι οι βουλευτές, καθώς και όλοι οι άρχοντες, δημόσιοι υπάλληλοι και όσοι είχαν διαχειριστεί δημόσιο χρήμα, μετά το τέλος της αρχής τους, λογοδοτούσαν, έδιναν λόγο (ευθύνας) στους 10 λογιστές οι οποίοι μπορούσαν να τους παραπέμψουν στους ""Ευθύνους" για τα περαπέρω. Εκείνος ο υπάλληλος που δικαζόταν, ως ένοχος κλοπής, ή δωροδοκίας, αν αποδεικνυόταν η ενοχή του, καταδικαζόταν σε χρηματικό πρόστιμο δεκαπλάσιο του ποσού που έκλεψε ή της αξίας των δώρων, που παράνομα πήρε.

Τέτοια αυστηρά μέτρα για την περιστολή των κλοπών του δημοσίου χρήματος και τις δωροδοκίες έπαιρναν. Ουδέν σχόλιο, φυσικά, για το σημερινό μπάχαλο στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

Θα αναφέρω μόνο τους Επιστάτες των δημοσίων έργων, οι οποίοι φρόντιζαν για τις επισκευές, διορθώσεις των δημοσίων έργων (δρόμων, γεφυρών κ.λ.) ή και των οικοδομημάτων (δημόσιων κτιρίων, ναών, θεάτρων κ.λ.) και επόπτευαν καθημερινά για τα έργα που κατασκεύαζε η πόλη. Σχόλιο και εδώ ουδέν. Μην το ψάχνεις...

Θα πρόσθετα ακόμη ότι, όπως αναφέρει ο Δημοσθένης σε κάποιο λόγο του, οι οικίες των πολιτικών του 5ου π.Χ. αι. δηλ. του Μιλτιάδη, Αριστείδη, Θεμιστοκλή κ.λ. δεν διέφεραν καθόλου, από πλευράς πολυτέλειας και εξωτερικής εμφάνισης, από τα σπίτια των φτωχών συμπολιτών τους. Σήμερα πολλοί νεόπλουτοι πολιτικοί μας συναγωνίζονται μεταξύ τους σε κατασκευές πολυτελών επαύλεων, προκλητικών εξοχικών κατοικιών κ.λ., τα σχόλια περιττεύουν.

* * *

Μιά όμως που μιλάμε για τη δημοκρατία της αρχαίας Αθήνας, θα ήταν παράλειψη, αν δεν αναφέρομε λίγα αποσπάσματα από τον Επιτάφιο του Περικλή, που τον εξεφώνησε το 431 π.Χ. προς τιμήν των πεσόντων κατά το πρώτο έτος του Πελοπ/κού πολέμου και ο οποίος αποτελεί ύμνο και εγκώμιο του δημοκρατικού πολιτεύματος των Αθηνών. Είπε μεταξύ άλλων:

"*Το μεγαλείο της πατρίδας μας οφείλεται στο πολίτευμά μας, που δεν προέρχεται από αντιγραφή άλλων πολιτευμάτων, αλλά είναι γνήσιο δημιούργημα του λαού μας, άξιο πρότυπο για μίμηση. Στις*

ιδιωτικές διαφορές μας οι νόμοι είναι ίσοι για όλους και στα δημόσια αξιώματα προτιμώνται οι δραστήριοι και οι ικανοί. Κάθε πολίτης, πλούσιος ή φτωχός, ευγενής ή ασήμαντος μπορεί ν' ανέλθει στα ύπατα αξιώματα, χωρίς να εμποδίζεται σ' αυτό από την τυχόν κατώτερη κοινωνική καταγωγή του.

Η ζωή μας είναι ευχάριστη με τους δημόσιους αγώνες, τις εορτές μας και τις άνετες κατοικίες μας, καθώς και με τα άφθονα αγαθά, που εισάγονται στην πόλη μας από παντού.

Έχουμε εμπιστοσύνη στην έμφυτη γενναιοψυχία μας και δεν διώχνομε κανένα από την πόλη μας, αλλά την αφήνομε ανοιχτή σε όλους, που θέλουν να την επισκεφθούν και να ωφεληθούν (υπαινιγμός για τις ξενηλασίες της Σπάρτης). Αγαπούμε το ωραίο στην απλότητά του και με μικρή δαπάνη και προοδεύομε στις επιστήμες και τα γράμματα, χωρίς να παύομε να είμαστε δραστήριοι. Δεν θεωρούμε ντροπή τη φτώχεια και μας ενδιαφέρει πολύ ο πολίτης να παίρνει μέρος στα κοινά. Όποιος αδιαφορεί γι' αυτά, θεωρείται όχι φιλήσυχος πολίτης, αλλά αχρείος (=άχρηστος). Μας ενδιαφέρει να ευεργετούμε τους άλλους, παρά να ευεργετούμεθα απ' αυτούς.

Η πόλη μας είναι σχολείο της Ελλάδος και κάθε πολίτης μπορεί, ως άτομο, ν' ασχοληθεί με ό,τι θέλει και σε ό,τι έχει διαφέρον και κλίση κλ. κλ.».

Αυτό ήταν, πολύ σύντομα, το πολίτευμα της Αθήνας, που ανύψωσε την πόλη στο απόγειο της δόξας της και την κατέστησε άξια θαυμασμού και αιώνιο προσκύνημα ομορφιάς και χάρης.

* * *

Ο 5ος π.Χ. αι. ήταν ο χρυσούς αιών του Περικλή. Ποίηση, πεζός λόγος, εικαστικές τέχνες έφτασαν στη μεγαλύτερη ακμή και άνθιση. Μια αθηναϊκή οικογένεια του 5ου π.Χ. αι. θα μπορούσε να είχε γνωρίσει το Μιλτιάδη, Αριστείδη, Θεμιστοκλή, Αισχύλο, Σοφοκλή, Ευριπίδη, Αριστοφάνη, Σωκράτη, Πλάτωνα Φειδία, Περικλή, Ηρόδοτο, Θουκυδίδη, Ικτίνο, Πολύκλειτο, Ζεύξη, Μύρωνα κ.λ. κ.λ. Ανέφερα παραπάνω το Σωκράτη. Σε ποιά άλλη πόλη θα μπορούσε να ζήσει ο φιλόσοφος και ν' αναπτύξει τις ιδέες του; Μόνο στην Αθήνα. Οι χριστιανοί των πρώτων αιώνων τον χαρακτήρισαν ως π.Χ. προφήτη. Προφήτης ήταν και ο Ησαΐαςκαι άλλοι της Παλ. Διαθήκης. Οποία όμως διαφορά!

Εκείνοι απειλούσαν και έφερναν το χαλασμό και την συντέλεια του κόσμου. Ο Σωκράτης αντίθετα, συνομιλούσε ήρεμα, δεν γέμιζε την Αθήνα με καταγγελίες, αλλά συνιστούσε στους συνομιλητές του ν' αποκτήσουν ορθές γνώσεις με σκοπό την κατάκτηση της Αρετής. "Γνώθι σαυτόν" έλεγε, δηλ. γνώριζε τον εαυτό σου, τα προτερήματά σου αλλά και τις αδυναμίες και τα ελαττώματά σου.

Αυτή ήταν η αρχαία Αθήνα με το φιλελεύθερο πνεύμα της και την ευψυ-

χία των κατοίκων της.

Όταν η βασίλισσα των Περσών Άτοσσα άκουσε από τους γέροντες (Πέρσες Αισχύλου) με τί θάρρος οι Έλληνες πολέμησαν στη Σαλαμίνα, χωρίς να υπακούουν σε κάποιο μονάρχη, έμεινε έκπληκτη.

Πρέπει όμως να ομολογήσουμε πως δίπλα στα λαμπρά κατορθώματα των Αθηναίων υπάρχουν και ορισμένα μελανά σημεία, μερικές σκιές σε περιόδους πολεμικών συγκρούσεων ή σε στιγμές έξαψης των παθών. Όλα όμως τα αρνητικά στοιχεία μπαίνουν στο περιθώριο, αν σκεφτούμε την προσφορά της Αθήνας στον πολιτισμό, που προκάλεσε το θαυμασμό όλων και έκανε ένα Ευρωπαίο στοχαστή να πει πως ό,τι είναι ο νους κι η καρδιά για τον άνθρωπο υπήρξε η αρχαία Ελλάδα για ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Χωρίς τον χρυσούν αιώνα του Περικλή, η ελληνική επίδραση, μόλις που θα άγγιζε τον υπόλοιπο κόσμο. Αν έλειπε η Σπάρτη, η απουσία της δεν θα ήταν και τόσο αισθητή, όσο, αν δεν υπήρχε η Αθήνα. Ο Αθηναίος ήταν φιλελεύθερος, εραστής του Ωραίου, εύθυμος, λεπτός στο πνεύμα, ευφυολόγος, καλλιεργημένος, αστείος. (Η λ. με τη σημερινή σημασία, προέρχεται από τον κάτοικο του άστεως, που ήταν ευτράπελος και πρόσχαρος, εν αντιθέσει με το χωρικό των περιχώρων της Αθήνας).

Με δυό λόγια: Η ζωή στην αρχαία Αθήνα ήταν μιά καλλιέργεια του γούστου που προερχόταν από το μεράκι και την προοδευτική τάση όλων των πολιτών, που λάτρευαν τη σοφία, το φως και την ομορφιά. Οι Ιουδαίοι δίδαξαν τους ανθρώπους πώς να υπηρετούν καλύτερα το Θεό. Η νομαδική ζωή τους, μονότονη και κουραστική, αποχαύνωνε το πνεύμα, χωρίς κανένα ουσιαστικό περιεχόμενο. Ο Αθηναίος δεν μπορούσε να ζήσει όπως ο Εβραίος με την τυφλή υποταγή στο Θεό του, με τις προσευχές και την κτηνοτροφία. Οι Αθηναίοι είχαν στόχους, οράματα υψηλά, τα οποία επεδίωκαν να κατακτήσουν με διαρκή προσπάθεια, για να κάνουν τη ζωή τους, πιο άνετη, πιο πνευματική, πιο ευχάριστη και πιο ζηλευτή.

Ανακεφαλαίωση: Η αθηναϊκή δημοκρατία ήταν η πιο πνευματική, η πιο ιδανική, δημιουργική και αξιοθαύμαστη απ' όσες μας έδωσε η ιστορία της αρχαιότητας. Οι αρχαίοι Έλληνες, μακριά από θεοκρατικές, θεοσοφικές και θρησκευτικές δοξασίες, χρησιμοποίησαν τον ορθό λόγο για να εξηγήσουν την προέλευση των όντων και του κόσμου. Με τον ορθό λόγο έθεσαν τις βάσεις και τις αρχές πάνω στις οποίες στηρίχτηκε και βάδισε η μετέπειτα διανόηση.

Ας μη λησμονούμε ότι η φιλοσοφία των αρχαίων Ελλήνων ήταν εκείνη που προετοίμασε τον κόσμο για την αποδο-

χή, εμπέδωση και διάδοση του χριστιανισμού. Το ομολογεί αυτό και ο χριστιανός συγγραφέας Κλήμης ο Αλεξανδρεύς (150-220), ο οποίος είπε: "Πριν από τον ερχομό του Χριστού ο Θεός έδωκε στους Εβραίους το Νόμο και στους Έλληνες τη φιλοσοφία για την ψυχολογική προπαρασκευή των ανθρώπων να δεχθούν το νέο θρήσκευμα".

Μόνο που ο νόμος και μάλιστα ο Ιουδαϊκός νόμος διατάζει: "Πρέπει, επιβάλλεται να κάνεις αυτό, δεν πρέπει να κάνεις εκείνο". Αντίθετα η αρχ. ελλην. φιλοσοφία δεν έχει τα: "πρέπει, οφείλεις κ.λ.", αλλά θέτει ερωτήματα: "πώς; γιατί; για ποιό σκοπό;" και αφήνει τον άνθρωπο ελεύθερο να σκεφθεί, να συσκεφθεί, να ερευνήσει και να αποφασίσει μόνος του, χωρίς πιέσεις και εξαναγκασμούς.

Συνειρμικά με αυτές τις σκέψεις θα έλεγα τούτο: Ποιός συγγραφέας, ποιητής της Ανατολής (Αιγύπτιος, Ασσύριος, Βαβυλώνιος, Ιουδαίος κ.λ. ποιός Προφήτης της Παλαιάς Διαθήκης μπορεί να συγκριθεί με τον Αισχύλο, Σοφοκλή, Ευριπίδη, Σωκράτη, Πλάτωνα, Αριστοτέλη κ.λ. τους οποίους θαυμάζει όλη η ανθρωπότητα; Ποιός μπορεί να σταθεί δίπλα στο θείο Ποιητή, τον Όμηρο, ο οποίος, όπως έλεγαν, "πάσαν την Ελλάδα πεπαίδευκεν ούτος ο ποιητής" και ο οποίος υπήρξε, κατά τον Δίωνα τον Χρυσόστομο (40-115 περίπου) "πρώτος και μέσος και ύστατος παντί παιδί και ανδρί και γέροντι".

Και, πράγματι, ο μεγαλόπνοος Όμηρος (divus poeta, κατά τους Λατίνους) αποτέλεσε το πρότυπο και την ιερή γραφή για όλους τους κατοπινούς ποιητές.

* * *

Αυτοί είναι οι αρχαίοι Έλληνες: λαμπροί και ένδοξοι, δημιουργικοί και συντελεστές του αθάνατου ελληνικού μεγαλείου. Τα έργα τους αποπνέουν ομορφιά και χάρη, σαφήνεια και μέτρο, καθαρότητα, αρμονία και λογική σκέψη.

Πρέπει να περηφανευόμαστε γι' αυτούς τους μακρινούς προγόνους μας και προπάτορές μας. Το ίδιο οφείλει κάθε λαός, κάθε έθνος να συμνύεται για τους δικούς του προγόνους: οι Γάλλοι, Ιταλοί, Αυγύπτιοι κ.λ. για τους δικούς των προπάτορες και οι Εβραίοι για τους δικούς των: Αβραάμ, Ισαάκ, Ιακώβ, Δαβίδ, Ησαΐα κ.λ. κ.λ. που δεν ταυτίζονται, φυσικά, με τους προπάτορες άλλων λαών.

Τουρισμός ή «άρπα κόλλα»;

Η συζήτηση με ένα φίλο άρχισε έχοντας ως αφορμή πρόσφατη εκπομπή της Μάγιας Τσόκλη στην κρατική τηλεόραση με θέμα ένα ταξίδι στην περιοχή μας.

Η κεντρική της ιδέα ήταν ότι «αν δεν επισκεφθείτε την Κόνιτσα δεν χάνετε και τίποτε» και με αυτόν τον τρόπο ξεκινήσανε και οι γκρίνιες από την πλευρά του φίλου, του τύπου «οι Ζαγορίτες είναι πίσω απ' όλα, κρύβονται άλλα συμφέροντα κλπ» χιλιοειπωμένα και μάλλον τετριμμένα πλέον.

Για ακόμα μια φορά λοιπόν φταίνε οι άλλοι. Φαίνεται ότι πριν κάποια χρόνια κάποιος πέρασε από εδώ, μας είπε ότι είμαστε το πιο ωραίο μέρος στον κόσμο (άσχετο ότι εγώ όντως το πιστεύω αυτό!), και παραμυθιαστήκαμε από τότε απλά περιμένοντας (ως άλλοι Βλαδίμηροι και Εστραγκόν που «περιμένουν τον Γκοντό») κόσμο, χρήμα και ανάπτυξη.

Στις μικρές κοινωνίες σαν τη δική μας ο κόσμος ζει με ψευδαισθήσεις. Από τη δημοτική αρχή (που πιστεύει π.χ. ότι έχει δημοτικό ραδιόφωνο ή και δημοτική τηλεόραση βάζοντας σε ένα τηλεοπτικό δορυφορικό σήμα ένα Κ πάνω δεξιά στην οθόνη) μέχρι τον κάθε επαγγελματία που νομίζει πως έλυσε το πρόβλημα της επχείρησής του με τη σχολή της Δημοτικής Αστυνομίας (προς Θεού δεν λέω πως έκανε και κακό...).

Το πρόβλημα λοιπόν δεν είναι οι ψευδαισθήσεις. Το πρόβλημα είναι ότι μάλλον καβαλήσαμε το καλάμι. Οι επαγγελματίες της περιοχής πήραμε ένα γερό μάθημα την περίοδο των γιορτών που πέρασε, όπου τα άδεια δωμάτια και ταβέρνες ήταν ο κανόνας και όχι η εξαίρεση στην περιοχή τη στιγμή που τα "αφιλόξενα", "τυποποιημένα" και "ακριβά" Ζαγόρια έσφυζαν από ζωή. Και δυστυχώς πολλοί από αυτούς τους επαγγελματίες μπορούν να πετύχουν στον τουρισμό όσο εύκολα μπορεί να πετύχει ο Θ. Πάγκαλος μία διπλή πιρουέτα στον πάγο στο καλλιτεχνικό πατινάζ.

Ο κόσμος της πόλης που είναι το μεγάλο ποσοστό των επισκεπτών πλέον έχει γίνει απαιτητικός και στις υπηρεσίες που του παρέχουμε και ως προς τη συμπεριφορά που περιμένει να αντιμετωπίσει.

Δεν μου αρέσει ο μηδενισμός. Όμως είμαι σίγουρος πως είμαστε στο πιο κρίσιμο χρονικά σημείο που η Κόνιτσα πρέπει να αποφασίσει αν μπορεί να πετύχει ανάπτυξη μέσω του τουρισμού ή πρέπει να αναζητήσει άλλη πορεία...

ΘΥΜΙΟΣ ΚΥΡΤΖΟΓΛΟΥ

Προύχοντες και σχολεία το 1895

Επιμέλεια:
Χ. Γκούτος

Αναδημοσεύονται εδώ τρία κείμενα από την αθηναϊκή εφημερίδα "Φωνή της Ηπείρου", φύλλα της 26.5.1895, της 11.8.1895. Ο συντάκτης τους, "εις φιλόπατρις Κονιτσιώτης", θίγει τα εξής θέματα: σχέσεις μεταξύ χριστιανών και μουσουλμάνων, επιβολή άδικων φόρων από τον δήμαρχο, πρόκληση αγροζημιών από Κολωνιάτες, καθυστέρηση επιστολών, εξετάσεις στα σχολεία της Κόνιτσας, δολιότητα του κοινοτάρχη του Γανναδιού.

Η Κόνιτσα, ως γνωστόν, τυγχάνει έδρα επισκοπής, κατοικουμένη υπό πέντε χιλιάδων περίπου κατοίκων, ων τα τρία τέταρτα σύγκεινται εκ Χριστιανών οθροδόξων, το δε υπόλοιπον εξ Οθωμανών. Όθεν, ευκόλως δύναται να εικάση τις ότι τα παράπονά μας έσονται πολύ ολίγα όσον αφορά τας υπό των συμπολιτών μας Οθωμανών καταπιέσεις, καθόσον, εκτός του ότι είναι ελάχιστοι, είναι και αγαθοί ουδόλως διαφέροντες των συμπολιτών των Χριστιανών. Τούτο δε λέγομεν έχοντες υπ' όψει τους εν Ιωαννίνοις, οθωμανούς, οίτινες, δια τα άγρια αυτών πάθη και τον φανατισμόν προς τους συμπολίτας Χριστιανούς, εγένοντο παραοιμιώδεις· μόνον προς τους υπαλλήλους δυνάμεθα να εκφράσωμεν δυσαρεσκείας, καθόσον ούτοι τυγχάνουσι διαφόρου προελεύσεως και καταγωγής, των οποίων την μετάθεσιν ή την παύσιν ευάρεστον ήθελεν είσθαι εάν επεζήτει η κυβέρνησις.

Εάν δε αποβλέψη τις προς την δυσανάλογον εν σχέσει προς την παραγωγήν του τόπου φορολογίαν, τη αληθεία φρίπει μάρτυρες δ' έστωσαν, πλην των εν Κονίτση, και οι εν τη αλλοδαπή ευρισκόμενοι, οίτινες καθ' εκάστην αναγινώσκουσιν εν ταις των οικείων των επιστολαίς "στείλε μας παράδες δια να πληρώσωμεν τα βασιλικά". Μα προς Θεού, δεν θα παύση, επιτέλους αυτή η άδικος φορολογία, ήτις δεν περιορίζεται εις τον κύκλον των λογικών, αλλ' επεκτείνεται και εις αυτά έτι τα άλογα ζώα; Η Κόνιτσα κυριολεκτικώς κατέστη έρημος ου μόνον ένεκεν της αποδημίας των πλείστων κατοίκων της προς εύρεσιν πόρου ζωής, αλλά και εκ της μη συγκοινωνίας μετά των πέριξ χωρίων ή άλλων μερών. Διότι ο

δήμαρχός μας δεν εννοεί να εισέλθη ζώον χωρίς να φορολογηθή κατ' ελάχιστον όρον με πέντε γρόσια ούτως ώστε οι δύσμοιροι χωρικοί αναγκάζονται να ξεφορτώνωσι τα ζώα των μίαν ώραν μακράν της πόλεως και τα φορτώματα να φέρωσιν επί του ώμου των. Βεβαίως το τοιούτον εάν μάθη η κυβέρνησις μεγάλως θέλει τιμωρήση τον κύριον δήμαρχον, όστις προνομιακώς κατέχει την έδραν από κτίσεως κόσμου. Αλλά τι πρώτον και τι ύστατον να αναφέρωμεν; Πως σας φαίνεται να μη έχη το δικαίωμα ο κτίστης να ανεγείρη τοίχον καταπεσόντα είτε εντός κήπου τινός είτε εντός της αυλής, εάν δεν λάβη ο ιδιοκτήτης άδειαν επί χαρτοσήμου πέντε γροσίων; Επίσης πως σας φαίνεται να μη έχη το δικαίωμα ο κάτοικος να μεταβή εις το αμπέλι του και να λάβη μίαν οκάν σταφύλια άνευ αδείας παρά του ενοικιαστού της δεκάτης; Επίσης πως σας φαίνεται τα σταφύλια να πωλώνται 10 ή 12 παράδες κατ' οκάν και να πληρώνη τις 25 ή 30 διά το δέκατον δια το οποίον προφανώς κακίζομεν τους προύχοντας της πατρίδος μας, οίτινες δια να μη δυσαρεστήσωσι τους ενοικιαστάς προς όφελός των κανονίζουσι την άδικον ταύτην φορολογίαν; Ταύτα πάντα δέον να λάβη η σεβαστή επιτροπεία υπ' όψει και να απαλλάξη τους δυσμοίρους υπηκόους της Α.Μ. του Σουλτάνου εκ των δεινών τούτων.

Επίσης πρέπει να λάβη υπ' όψει το μέγιστον αδίκημα, όπερ προξενούσιν εις τους αγρούς και αμπέλους οι Κολονιάται οίτινες κατά την μεγάλην πανήγυριν, δίκην επιδρομέων εισβάλλουσιν εις τα αμπέλους με τους ίππους και βόας των και καταστρέφουσι παν το προστυχόν δια το οποίον πολλάκις οι κάτοικοι έκαμον αναφοράν προς την διοίκησιν των Ιωαννίνων, αλλ' αύτη αγρόν ηγόρεασε. Το δε ζήτημα των ταχυδρομείων απέβη οχληρότατον και δυσβάστακτον τοις τε εν Κονίτση και τοις εν τη αλλοδαπή, διότι ελάχισται των επιστολών λαμβάνονται ασφαλώς και αύται μετά παρέλευσιν δύο μηνών το πλείστον όμως αυτών απορούμεν που καθυστερείται.

Περί των εκπαιδευτηρίων Κονίτσης φέρω εις γνώσιν υμών ότι αι εξετάσεις του ελληνικού σχολείου ήρξαντο τη 16 οδεύοντος Ιουνίου και αυθημερόν έληξαν. Κατά το ειωθός πρώτον εγένετο η δοξολογία υπό του μητροπολίτου Βελλάς και Κονίτσης, είτα εψάλη ύμνος προς τον Θεόν και προς τον Σουλτάνον μετά ταύτα δε ο ελληνοδιδάσκαλος κ. Παπακώστας δια λόγου απερίπτου εξέθηκε τα πεπραγμένα κατά το λήξαν σχολικόν έτος περιορισθείς εις τούτο μόνον και όχι ως άλλοτε οι διδάσκαλοι δια λόγων εκτενεστέρων εξέθετον τα διάφορα παιδαγωγικά και φιλοσοφικά συστήματα δια γλώσσης αρχαϊζούσης ην ουδ' αυτοί

ηννόουν. Τούτον καταβάντα εκ του βήματος διεδέχθη ο διδάσκαλος της τουρκικής γλώσσης, διότι εφέτος, ένεκα του καταναγκαστικού νόμου περί εκμαθήσεως της τουρκικής, η εφορεία καλώς πράπουσα διώρισε διδάσκαλον τον κάτοχον της τουρκικής γλώσσης κ. Ιγνάτιον Μανθούλη, όστις ωμίλησε τουρκιστί, επισπάσας τα συγχαρητήρια των παρισταμένων Οθωμανών και χριστιανών, διότι παρήσαν κατά πρόσκλησιν άπασαι αι αρχαί πολιτικαί τε και στρατιωτικαί. Δια του λόγου ευχαρίστησε τη Α. Μ. τω Σουλτάνω, ευδοκήσαντι να εισαχθή η Τουρκική Γλώσσα εις τα ελληνικά εκπαιδευτήρια, η τοσούτον αναγκαία και χρήσιμος παντί υπηκόω Οθωμανώ.

Είτα ήρξαντο αι εξετάσεις, πρώτον των θρησκευτικών και είτα των τουρκικών εν τοις τουρκικοίς παρετηρήθη πρόοδος καταπληκτική, διότι οι μαθηταί εντός εξ μηνών κατώρθωσαν να αναγινώσκωσι και δη να γράφωσιν ευχερώς είτα εγένοντο αι εξετάσεις εν τοις επιλοίποις μαθήμασι· ως δε εβεβαιώθην, οι διδάσκαλοι ειργάσθησαν ευσυνειδήτως και καρποφόρως.

Χθές εγένοντο αι ενιαύσιοι εξετάσεις του δημοτικού σχολείου άνω Κονίτσης, του διευθυνομένου υπό του διδασκαλιστού κ. Παγούνη, του άριστα κατηρτισμένου δια το έργον εφ' ω εκλήθη εκ των ευστόχων απαντήσεων των μαθητών εβεβαιώθημεν ότι ειργάσθη λίαν ευδοκίμως.

Την Πέμπτην, εορτήν του Παντελεήμονος, γεννήσονται αι εξετάσεις του δημοτικού σχολείου κάτω Κονίτσης, του διευθυνομένου υπό του διδασκαλιστού κ. Παν. Στολίδου, άριστα κατηρτισμένου. Την δε προσεχή Κυριακήν γεννήσονται αι εξετάσεις του Νηπιαγωγείου, του διευθυνομένου υπό της παιδαγωγού δεσποινίδος Ουρανίας Στράβου, κάλλιστα συναισθανομένης και εκπληρούσης το εαυτής έργον. Σημειωτέον ότι υπάρχει έλλειμμα μέγα και σκέψις μακρά γίνεται πως θα διατηρηθώσι τα σχολεία εις το μέλλον, των πολιτών μη θελόντων να συνεισφέρωσιν.

Εις τα χωρία τόσον φοβούνται οι δυστυχείς χριστιανοί τους μουχτάρηδες, όσον ουδέ τον βασιλέα ή τους διοικητάς· αυτοί είνε βασιλείς, αυτοί κρεμώσι και ξεκρεμώσι χωρίς κρίσιν και χωρίς δίκαιον· κρίνουσι με κείνη τη σκουριασμένη γνώμη των, όπως τους κόψη και αν κανείς τους εναντιωθή, τον καταγγέλουσιν εις τα αρχάς ως υβριστήν της θρησκείας των τούρκων και τοιουτοτρόπως ο δυστυχής ρίπτεται εις τας φυλακάς και βασανίζεται ως υβριστής του ισλαμισμού ως εκ τούτου οι άλλοι τρέμουσι και σιωπώσι μήπως και αυτοί καταγγελθώσι και υποστώσι βάσανα.

Τόσον έγιναν θαρραλαίοι οι μουχτάρηδες, ώστε και εις το χωρίον Κονίτσης ονόματι Μόλιστα, συνοικία Γανα-διό, ο Μουχτάρης ονόματι Κωνσταντίνος Ν. Χατζής, δια να διευκολύνη τας

οικιακάς αυτού εργασίας, μετεχειρίσθη και μεταχειρίζεται τρόπον φιλοσοφικόν, τον οποίον απορεί και θαυμάζει τις πως ηδυνήθη με τη σκουριασμένη γνώμη του να βρη έναν τέτοιον θαυμάσιον τρόπον. Μετέβη ο κύριος εις Κόνιτσαν και διέταξε τους εκεί αντιπροσώπους γραμμα΄των όπως άμα λαμβάνωσι τα γράμματα δια Μόλισταν να τα επιστέλλωσιν εις αυτόν. Ούτος δε λαμβάνων τα γράμματα, ειδοποιεί τας δυστυχείς γυναίκας αίτινες, έχουσι γράμματα ή από τους άνδρας των ή από τα παιδία των και επιβάλλει αυταίς όπως εργασθώσι δύο ημέρας εις το χωράφι του ή εις το αμπέλι του και έπειτα να τους δώση τα γράμματα. Και αι δυστυχείς γυναίκες, αι οποίαι με τρομασμένη καρδιά περιμένουσιν όπως ίδωσι τι γράφει ο άνδρας των ή το τέκνον των, τρέχουσι, δουλεύουσι δύο και τρεις ημέρας, διότι ο κυρ. Κώτσος με το χονδρό το κεφάλι (που να ανάψη φωτιά να καή και αυτός και τα χωράφια του και αμπέλια του) επισκέπτεται την εργασίαν και αν δεν έγινε καλώς, επιβάλλει και μίαν ακόμη. Αν εις Μόλιστα, το πρώτον χωρίον Κονίτσης, ως προς τα σχολεία εις τον πληθυσμόν, συμβαίνουσι τοιαύτα, πόσον μάλλον εις τα μικρότερα χωρία;

Συνεχίζουμε...

Αγαπητοί μας φίλοι, συνεργάτες και συνδρομητές, μ' αυτό το τεύχος του περιοδικού μας βαδίζουμε στον 22ο χρόνο της έκδοσής του.

Εκφράζουμε τις ευχαριστίες σε όλους, γιατί δίχως τη συλλογική βοήθεια δε θα μπορούσαμε να φθάσουμε ως εδώ.

Προσβλέποντας στη συνέχεια της συνεργασίας και στην οικονομική βοήθεια όλων μας ευελπιστούμε και συνεχίζουμε...

Η Συντακτική Επιτροπή

ΟΧΙ ΔΙΠΟΛΙΣ - ΟΧΙ ΔΙΠΟΛΙΤΣΑ - ΟΧΙ ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ
ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ - ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ

Καταρχήν ξεκαθαρίζω ότι δεν κάνω καμιά αντιπαράθεση και δεν έχω απολύτως καμιά τέτοια προδιάθεση.

Μετά ξεκαθαρίζω ότι δεν θα προσπαθήσω να εκφράσω - και δε θα εκφράσω άποψη - γιατί θεωρώ ότι κάποτε τα ιστορικά όταν τελικά αυθεντικά ντοκουμεντάρονται, αν πραγματικά ντοκουμεντάρονται, δεν αφήνουν περιθώρια για "απόψεις".

Γι' αυτό λοιπόν, ύστερα από τα παραπάνω, θέτω εκ προοιμίου το θέμα για ν' ακολουθήσει η τεκμηρίωση, το ντοκουμεντάρισμα: Η Μολυβδοσκέπαστη, χωριό της Επαρχίας Κόνιτσας, **με το παλιό της όνομα ονομαζόταν: Δεπαλίτσα. Δεν ονομαζόταν Διπαλίτσα. Επαναλαμβάνω: Ονομαζόταν: Δεπαλίτσα. Το Διπο- και το Διπα-, απέχουν από το Δεπα-, στην προέλευση της ονομασίας, όσο η Ανατολή από την Δύση.**

Αφορμή, για τούτο το κείμενό μου, παίρνω από το δημοσίευμα στο περιοδικό "Κόνιτσα" του Μπίλη Ευαγ. Κώστα, με τίτλο: "Η ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ ΚΟΝΙΤΣΑΣ (ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ) ΠΑΡΕΛΘΟΝ - ΠΑΡΟΝ - ΜΕΛΛΟΝ", Τεύχος 121, Μάρτης - Απρίλης 2005, σελ. 129 -132.

Τρεις είναι οι παρατηρήσεις μου για το όνομα "**Διπαλίτσα**" όπως λαθεμένα το γράφει δεκαπέντε φορές (μετρημένες) ο συντάκτης στο άρθρο του.

ΠΡΩΤΗ: Η σωστή ονομασία του χωριού.

ΔΕΥΤΕΡΗ: Η πηγή που επικαλείται και χρησιμοποιεί στην ονομασία του χωριού.

ΤΡΙΤΗ: **Η διαστρέβλωση δεκαπέντε φορές του ονόματος της πηγής του!!!**

Η Σωστή Ονομασία. Ανάφερα και παραπάνω, πως η Μολυβδοσκέπαστη, με το παλιό της όνομα **ονομαζόταν Δεπαλίτσα, όχι Δίπολις, όχι Διπολίτσα, όχι Διπαλίτσα**. Άλλο, τι μπορεί να γινόταν ή και να γίνεται "στο στόμα" των χωριανών, **όπως για παράδειγμα "πάμε στ' Διπαλίτσα"**. Δε μιλούμε για "δεπαλτσιώτικη" προφορά, εκφορά ή παραφθορά. Ενδιαφέρει η σωστή παλιά ονομασία του χωριού ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΕΠΙΣΗΜΑ, ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ.

Το όνομα του χωριού είναι σλαβικό. Έχει προφανώς πρόθεμα ή ρίζα - δεν το γνωρίζω - **το Depal (Ντεπάλ)** που, στην ελληνική "τριβή" του, έγινε **δεπάλ**. Αρχικά, χωρίς έρευνα, και χωρίς επίκληση "ιστορικής γνώσης" και "επιστημονικότητας" θα αναφέρω ελάχιστα από τα πολλά τοπωνύμια της περιφέρειας αρχίζοντας από την πρωτεύουσα, που

μιλούν μόνα τους για την προέλευση τους: **Κόνιτσα** (Κόνιτσα στα ρούσικα = ιππικό. Με τον κάμπο που έχει η Κόνιτσα, κάποτε ήταν "χώρα των αλόγων"). Ζέλιστα (Εξοχή), **Βράνιστα** (Τράπεζα), **Τοπόλιτσα, Οστανίτσα** (Ανδονοχώρι), **Προβίτσκα** (Καλόβρυση), **Μποντσικό** (Πωγωνίσκος), Δεπαλίτσα (Μολυβδοσκέπαστη)... Αυτό είναι το πρώτο "ντοκουμεντάρισμα" **για τη σωστή ονομασία: Δεπαλίτσα.**

Πάμε τώρα στην έρευνα - γνώση. Αρχίζω με το "**ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ**, ΥΠΟ Κωνστ. Δ. Στεργιοπούλου, Καθηγητού της Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων", που δημοσιεύτηκε στα "Ηπειρωτικά Χρονικά". Έβγαιναν τότε υπό την αιγίδα του Σπυρίδωνα.

Στη σελ. 207: "Εις το τοπωνυμικόν όμως περιλαμβάνομεν... και δύο άλλα χωρία, το Ανδονοχώρι (άλλοτε Οστανίτσαν) και την Μολυβδοσκέπαστον (άλλοτε **Δεπαλίτσαν**)".

Στη σελ. 208 ανάφερα "Μολυβδοσκέπαστος (**πρώην Δεπαλίτσαν**)".

Στη σελίδα 238 γράφει "**Δεπαλίτσα** ... το σημερινόν χωρίον Μολυβδοσκέπαστος".

Στη σελίδα 239 λέει "**τοποθεσία (Δεπαλίτσας)**". Στη σελ. 240 σημειώνει: "... **η Δεπαλίτσα**...". Όπως βλέπουμε, ο Στεργιόπουλος που πήγε κατεπιθυμίαν τότε του Σπυρίδωνα για το "Τοπωνυμικόν της επαρχίας Κονίτσης", **γράφει σωστά και πιστά ΜΟΝΟ Δεπαλίτσα** και δεν ξεφεύγει καθόλου. Σε υποσημείωσή του σημειώνει: "Κατά την περιοδείαν μου μοι παρέσχον πλείστας ευκολίας οι κ.κ. Χ. Ρεμπέλης, Ευ. Νικολάου, Κ. Παπανικολάου και Θ. Ζώης, δημοδιδάσκαλοι, τους οποίους θερμώς ευχαριστώ...".

Ο Γιάννης Λυμπερόπουλος στο περιοδικό "Κόνιτσα", στο τεύχος 4, Σεπτέμβρης - Οκτώβρης 1985, στη μελέτη "Το Παζαρόπουλο" -αποσπάσματα από το βιβλίο του "Παζαριού ανατομή", - γράφει στη σελ. 78 δυο φορές το παλιό όνομα του χωριού: "τα Παζάρια, όπως τάλεγαν, γίνονταν τον πολύ παλιό καιρό **στη Δεπαλίτσα**" και παρακάτω: "Τα "Παζάρια" **της Δεπαλίτσας** έσβησαν για πάντα στα 1657".

Ο Θ. Ζιώγας στη μελέτη του με τίτλο "ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ" στο περιοδικό "Κόνιτσα" τεύχος 48, Γενάρης - Φλεβάρης 1993 στις σελ. 4 και 8, τρεις φορές αναφέρει το χωριό και το **γράφει Δεπαλίτσα**. Στη σελ. 4 "**Δεπαλίτσα**". Στη σελ. 8 "**ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ**". Και παρακάτω: "Απ' τα παραπάνω **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ**...". (Βάζω με πεζά και κεφαλαία το όνομα όπως είναι στο περιοδικό).

Ο Στέφανος Μπέπης στην "ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - ΕΚΔΟΣΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΚΗΣΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ - Γιάννινα 1996", σε κατάταξη που κάνει των χωριών σε Ελληνικά - Σλάβικα - Αρβανίτι-

κα - Αδιευκρίνιστα ονόματα, τη **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ την κατατάσσει στα Σλάβικα. Μόνο που τη γράφει λαθεμένα ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ**.

Ο Δ. Κρέμος, στο περιοδικό "Κόνιτσα", στο τεύχος 9, Ιούλιος -Αύγουστος 1986, στη σελ. 84 παραθέτει κατάλογο με τίτλο "ΣΛΑΒΙΚΑ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ". Ανάμεσα σ' αυτά **έχει ως σλαβικό όνομα και τη Δεπαλίτσα**, μόνο που το γράφει κι' αυτός **λαθεμένα Διπαλίτσα**.

Λάθος γράφουν το παλιό όνομα του χωριού και σε μια "πινακίδα", στην πρώτη πλατεία, στο "έμπα" της Μολυβδοσκέπαστης, "**Δίπολις, Διπολίτσα, Διπαλίτσα**".

Όλα τα χαρτιά μου "ανάγυρα", για να βρω ένα άρθρο (απ' τα συνεχόμενα για τα τοπωνύμια) του Ν. Χ. Ρεμπέλη στο περιοδικό "Κόνιτσα" που αναφέρεται και στη **Δεπαλίτσα** αλλά δε μπόρεσα να το βρω. Δε θυμούμαι ακριβώς τι έλεγε και δεν μπορώ να κάνω συγκεκριμένη χρήση. Μένω όμως με την εντύπωση ότι, εκτός απ' τη σωστή παλιά ονομασία του χωριού **Δεπαλίτσα**, κάνει αν δε με γελάει η μνήμη μου, και ένα σημαντικό σχόλιο για την προέλευση της ονομασίας...

Αρχείο Υπ. Εσωτερικών - ΚΕΔΚΕ

Δε θα παραθέσω άλλα στοιχεία για τη σωστή παλιά ονομασία του χωριού, για να μην "κουράσω" το περιοδικό που μας φιλοξενεί. Θα προσθέσω όμως απαραίτητα δυο στοιχεία - ντοκουμέντα απ' το επίσημο Βιβλίο - Αρχείο του Υπουργείου Εσωτερικών και της ΚΕΔΚΕ:

"Σελίδα 538. ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ - ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΟΥ-ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ - ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΔΕΠΑΛΙΤΣΑΣ - Β.Δ. 7.8.1919 -ΦΕΚ. Α΄ 184/1919. - ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ ΑΡΧΙΚΩΣ ΑΠΑΡΤΙΣΑΝΤΕΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: Δεπαλίτσα - Ιερά Μονή Μολυβδοσκεπάστου.

"Σελίδα 539. - ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑΙ: Ο Συνοικισμός και η Κοινότης (μετωνομάσθησαν εις Συνοικισμόν και Κοινότητα Μολυβδοσκεπάστου. - Δ. 2.12.1929 - ΦΕΚ Α' 431/1929. -ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΚΑΤ' ΑΠΟΓΡΑΦΑΣ: Έτους 1920 Δεπαλίτσα, πληθ. 366 - Έτους 1928 Δεπαλίτσα, πληθ. 313 - Έτους 1940 Μολυβδοσκέπαστος, η, πληθ. 282..." (Φωτοαντίγραφα των σελίδων 538 και 539 του Αρχείου βρίσκονται στα "χέρια" του περιοδικού. Τα ίδια στοιχεία (ντοκουμέντα) πήρα και από το Αρχείο της Νομαρχίας Ιωαννίνων).

Θα επισημάνω εδώ και δυο λάθη που κάνει ο φίλος μου Μολυβδοσκεπαστινός Απόστολος Τσίπης στο πρόσφατο τεύχος της "Κόνιτσας" 123 - Ιούλιος - Αύγουστος 2005, αναφερόμενος στο παλιό όνομα του χωριού. Γράφει στη σελίδα 284 - 2η στήλη: "**Δήμος παλαιότερα με το όνομα Διπαλίτσα...**"

Ούτε **Δήμος** αναγνωρίστηκε (το

πρώτο λάθος) ούτε με το όνομα **Διπαλίτσα** ονοματίστηκε (το δεύτερο λάθος). Έχω παραθέσει πιο πάνω τα ντοκουμέντα για τη Δεπαλίτσα απ' το Αρχείο του Υπουργείου Εσωτερικών και της ΚΕΔΚΕ: "**... ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΩΣ - Κοινότης Δεπαλίτσας...**". Ολοκληρωμένα διαβάστε πιο πάνω. Προσέξτε, δε λέει "αναγνωρίσεως", λέει, "Αρχικής Αναγνωρίσεως"! Και ούτε **Δήμο** πρωτοαναγνωρίζει ούτε Διπαλίτσα επίσημα ονοματίζει. "**Κοινότης**" γράφει και πρωτοαναγνωρίζει. "Δεπαλίτσα" γράφει και την πρωτοονοματίζει με **Διάταγμα ΕΠΙΣΗΜΑ το 1919**. Ο Α. Τσίπης επαναλαμβάνει και πιο κάτω το λάθος της παλιάς ονομασίας του χωριού. Περιπό είναι, νομίζω, να πούμε το αυτονόητο, πως οι ντόπιοι πρέπει να γνωρίζουν, όσο είναι μπορετό, πιο σωστά την ιστορία του τόπου τους και οι χωριανοί να γράφουν σωστά το όνομα του χωριού τους, παλιό και καινούριο. Επισημειώνω, για την ιστορία, ότι τα στοιχεία που επικαλούμαι, σε τούτο το κείμενο για το παλιό όνομα, είναι **ΑΚΡΙΒΩΣ τα ίδια που χρησιμοποιήθηκαν για να αποκατασταθεί το καινούριο όνομα, το κακοποιημένο "Μολυβδοσκέπαστο"** (Βλέπε: Π. "Κόνιτσα" - Τεύχος 83 - Νοέμβρης - Δεκέμβρης 1998 - σελ. 345, 346, 347).

Το ίδιο λάθος, ιδιαίτερα αδικαιολόγητο, κάνει και ο Μολυβδοσκεπαστινός Απόστολος Ριστάνης στο άρθρο του με τίτλο "Η Μολυβδοσκέπατη (Διπαλίτσα) στον αιώνα που πέρασε", στο περ. "Κόνιτσα", τεύχ. 91, Μάρτης - Απρίλης 2000, σελίδες 75, 76, γράφοντας οχτώ φορές λαθεμένα το παλιό όνομα του χωριού του **ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ** αντί το σωστό **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ**. Επισημαίνω εδώ "ως αδικαιολόγητο το λάθος", όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά γιατί ο ίδιος γνωρίζει και αναφέρει στο κείμενό του και το **Βασιλικό Διάταγμα "Αρχικής Αναγνώρισης" και το Φύλλο της Κυβέρνησης του 1919 όπως και το Προεδρικό Διάταγμα "Μετονομασίας" και το Φύλλο της Κυβέρνησης του 1929**. Να τι λέει στη σελ. 76, πρώτη στήλη: "... η Διπαλίτσα με Β.Δ. ... στο αριθ. 184/19-8-1919, Τ. Πρώτον, Φύλλον της Εφημερίδας της Κυβέρνησης συστήθηκε σε Κοινότητα ..." και στη δεύτερη στήλη γράφει: "... το έτος 1929, με προεδρικό Διάταγμα ... στο αριθ. 431/12-12-1929, Τ. Πρώτον, Φύλλον της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, η Κοινότητα Διπαλίτσας, μετονομάζεται σε Κοινότητα Μολυβδοσκέπαστης". Επικαλείται, λοιπόν, το **Αρχείο (Ντοκουμέντο) του Υπουργείου Εσωτερικών, που στις σελίδες 538 και 539, "Αρχικής Αναγνώρισης" και "Μετονομασίας" 1919 και 1929, γράφει τέσσερις φορές ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ και όχι ΔΙΠΑΛΙΤΣΑ**. Γιατί ο Απόστολος Ριστάνης στο γραφτό του "αλλοιώνει" τη σωστή παλιά ονομασία του χωριού Μολυβδοσκέπαστη και γράφει **οχτώ φορές**

λαθεμένα ΔΙΠΑΑΙΤΣΑ; Γιατί "αλλοιώνει" το σωστό παλιό όνομα του χωριού που έχουν τα Διατάγματα και τα φύλλα της Κυβέρνησης του 1919 και 1929, που ο ίδιος αναφέρει και επικαλείται ως στοιχεία;

Επειδή πιστεύω πολύ στην πρακτική, με τη δημοσίευση του παρόντος στην "Κόνιτσα", θα στείλω ταυτόχρονα τα ντοκουμέντα απ' το Αρχείο του Υπουργείου Εσωτερικών - ΚΕΔΚΕ στο Διαμέρισμα (Κοινότητα) **Δεπαλίτσας - Μολυβδοσκέπαστης**, στον Πολιτιστικό Σύλλογο **Δεπαλίτσας - Μολυβδοσκέπαστης**, στην Αδελφότητα **Δεπαλίτσας - Μολυβδοσκέπαστης** στην Αθήνα, στη Δημαρχία Κόνιτσας και πριν απ' όλα στο Καφενείο Δεπαλίτσας -Μολυβδοσκέπαστης 20 φωτοαντίγραφα με την παράκληση να τοιχοκολληθούν οι σελίδες 538 και 539 στη θέση των ανακοινώσεων και να μοιραστούν στις οικογένειες, στους αγαπημένους χωριανούς της **Δεπαλίτσας - Μολυβδοσκέπαστης**.

Η Πηγή του Μπίλη Ευάγ. Κώστα

Η πηγή απ' όπου παίρνει την παλιά ονομασία του χωριού ο συντάκτης του άρθρου είναι ακριβώς το βιβλίο - αρχείο της ΚΕΔΚΕ που ανάφερα παραπάνω, από τις σελίδες 538 και 539, Διατάγματα Αναγνώρισης και Μετονομασίας 1919 και 1929 και από τα ΦΕΚ 1919 και 1929. Να τι λέει στη σελ. 129 του περιοδικού απ' όπου αντιγράφω πιστά: "Από το βιβλίο ... ΚΕΔΚ Ελλάδος ... διαπιστώνουμε ότι η αρχική αναγνώριση... έγινε στις 7-8-1919 και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Α 184-1919 σαν **Κοινότητα Διπαλίτσας** ... Οι συνοικισμοί της **Διπαλίτσας** ... μετονομάστηκαν σε **Κοινότητα Μολυβδοσκεπάστου** στις 2-12-1929, ΦΕΚ Α 431-1929 ... η Διπαλίτσα είχε το ... 1920 πληθ. 366...". (Οι υπογραμμίσεις με μαύρα είναι δικές μου). Τι βγαίνει, λοιπόν, από την παραπάνω παράθεση; Ότι **Η ΠΗΓΗ ΜΑΣ** είναι η ίδια. Συμφωνούμε ως προς την πηγή απόλυτα. **Η πηγή μας όμως στη σελίδα 538 και 539, γράφει τέσσερις φορές "Δεπαλίτσα" και όχι Διπαλίτσα**. Γιατί στο δημοσίευμα, το επίσημο παλιό όνομα, παρμένο απ' το επίσημο Αρχείο, αλλοιώνεται, διαστρεβλώνεται και γίνεται δεκαπέντε φορές από **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ, ΔΙ-ΠΑ-ΛΙΤΣΑ**;

Η Διαστρέβλωση

Πού οφείλεται, συνεπώς, η αλλοίωση, διαστρέβλωση του σωστού παλιού ονόματος **ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ**;

Είναι, μήπως, δεκαπέντε φορές τυπογραφικό λάθος; Αυτό δε γίνεται πιστευτό κι' αποκλείεται;

Είναι λάθος απρόσεκτης αντιγραφής του συντάκτη, και γράφει απρόσεκτα το λάθος δεκαπέντε φορές στο κείμενό του; Είναι δυνατόν;

Είναι προχειρότητα, τόσο απαράδεκτη;

Είναι "κεκτημένη" ταχύτητα επιθυμίας, να λέγεται το χωριό **Διπαλίτσα-**

"σώνει και καλά"- γιατί μέσα του πιθανόν αποκλείει τη σλαβική προέλευση της ονομασίας και παρασύρεται απ' αυτό;

Είναι άγνοια και αδιαφορία κι' επομένως όπως κι' αν το γράψουμε δεν πειράζει; Κι' αν το παίρνω απ' το Αρχείο της ΚΕΔΚΕ τι σημασία έχει;

Τελικά, μήπως είναι πεποίθηση, συνείδηση του Μπίλη Ευαγ. Κώστα (δε μας το λέει) **ότι το σωστό είναι Διπαλίτσα** και συνειδητά **διαστρεβλώνει την ίδια την πηγή του**, γιατί νομίζει ίσως ότι τη διορθώνει; Μήπως; Πιθανόν !!! Ερωτήματα είναι και όχι εξήγηση του φαινομένου...

Όπως, με παρέμβαση στην "Αδελφότητα Μολυβδοσκεπαστινών Αθήνας" και με τη συμβολή του περιοδικού "Κόνιτσα", αποκαταστάθηκε το κακοποιημένο **"Μολυβδοσκέπαστο" στη σωστή του ονομασία ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ** στα επίσημα έγγραφα και στις "ταμπέλες" - και στο Διαμέρισμα Μολυβδοσκέπαστης και στη Δημαρχία Κόνιτσας και στη Νομαρχία Ιωαννίνων, - έτσι και το ΠΑΛΙΟ ΟΝΟΜΑ του χωριού πρέπει ν' αποκατασταθεί από σεβασμό στην ιστορική αλήθεια. Ο τοπικισμός δεν είναι καλός σύμβουλος ούτε για την ιστορική αλήθεια ούτε για τον αληθινό πατριωτισμό.

Γι' αυτό, εδώ, καταλήγω όπως αρχικά με τον τίτλο: **Όχι Δίπολις, όχιΔιπολίτσα, όχι Διπαλίτσα, ΔΕΠΑΛΙΤΣΑ-ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗ.**

Εκτός από ένα...

Με τις άλλες πηγές, τα άλλα στοιχεία, για άλλα ζητήματα του χωριού, που αναφέρονται στο δημοσίευμα, δεν ασχολήθηκα και δεν έχω γνώμη **εκτός από ένα, για το Μοναστήρι-Πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου.** Γράφει στη σελίδα 132 του περιοδικού: "Αποκορύφωμα η 15η Αυγούστου... όπου το μοναστήρι πανηγυρίζει. Έχει καθιερωθεί να γίνεται αγρυπνία".

Δυστυχώς το μοναστήρι της Μολυβδοσκέπαστης, εδώ και δεκάδες χρόνια, αν δεν πέφτω έξω απ' το 1968, δεν **πανηγυρίζει το Δεκαπενταύγουστο**. Όλη η Ελλάδα πανηγυρίζει από τη Θράκη ως την Κρήτη και όλα τα νησιά γιορτάζουν και γλεντούν. Το Δεκαπενταύγουστο είναι το **καλοκαιρινό Πάσχα των Ελλήνων**. Η Μολυβδοσκέπαστη δε γιορτάζει, δε γλεντάει, δεν πανηγυρίζει!!! **Στο Μοναστήρι της Μολυβδοσκέπαστης, της Δεπαλίτσας ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ το καλοκαιρινό Πάσχα των Ελλήνων!!!** Όχι μόνο μέσα στον αυλόγυρο του Μοναστηριού αλλά και σε ακτίνα μεγάλη γύρω από το Μοναστήρι. **Το Δεκαπενταύγουστο, αυστηρότατα, ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ βιολιά, κλαρίνα, μουσικά όργανα, χοροί και τραγούδια !!!**

Το μεγαλύτερο πανηπειρωτικό πανηγύρι της Μολυβδοσκέπαστης- της Δεπαλίτσας, το κατάργησε ο δεσπότης Σεβαστιανός, γνήσιο τέκνο της χούντας και της Απριλιανής δικτατορίας. Κατάργησε το ιστορικό παραδοσιακό πανηγύρι, τη χαρά των Ηπειρωτών

που κατέβαιναν κι' από την Πρέβεζα ακόμα, την Άρτα, τα Γιάννενα, απ' το Ζαγόρι, την Κόνιτσα και το Πωγώνι... Έρχονταν από μέσα απ' την Αρβανιτιά με τα κλαρίνα τους, απ' τη Βλαχοψηλοτέρα και την Βολοβίστα, απ' την Τσαρσόβα και την Πρεμετή, απ' το Λεσκοβίκι και την Κορυτσά... Το κέφι, η χαρά, το γλέντι, το τραγούδι, ο χορός κορυφώνονταν απ' την παραμονή τ' απόγευμα όλη τη νύχτα ως το πρωί του Δεκαπενταύγουστου, **μέσα στον αυλόγυρο κι' απάνω στα κελιά του Μοναστηριού**. Την άλλη μέρα, ανήμερα, απλώνονταν σεντόνια και κουβέρτες στο "μπαΐρι", στις "μουριές" και παραπέρα "στους ίσκιους" και αποθέτονταν οι πίπτες, τα ψητά, τα εκλεκτά ηπειρώτικα φαγητά! Άρχιζε το φαγοπότι και συνεχίζονταν το γλέντι και ο χορός ως το βράδυ... Αυτή τη χαρά του λαού, αυτόν τον πανέμορφο πολιτισμό κατάργησε και έσβησε ο σκοταδιστής δεσπότης **κι' επέβαλε το νεκροταφείο της αγρυπνίας !!! Αυτόν τον ιστορικό πολιτισμό,** αυτό το καλοκαιρινό Πάσχα του Δεκαπενταύγουστου, που πανηγυρίζει όλη η Ελλάδα κατέστρεψε, ενταφίασε και δεν "κουνήθηκε φύλλο" ούτε στη Μολυβδοσκέπαστη ούτε στην Κόνιτσα ούτε στη Νομαρχία Ιωαννίνων. Αν τυχόν κάτι "κουνήθηκε" κι' εγώ δεν το γνωρίζω, ζητώ προκαταβολικά συγνώμη. Για όλα τούτα, ο Μπίλης Ευαγ. Κώστας, που αναφέρει την "καθιέρωση" της αγρυπνίας, δε μας λέει λέξη. Ίσως, την κατάργηση του ιστορικού Πανηπειρωτικού Πανηγυριού και την επιβολή Κοιμητηρίου-Νεκροταφείου, τα θεωρεί "καλώς καμωμένα" και καλοδεχούμενα. Είναι απόλυτο δικαίωμά του. Εμείς, αντίθετα, τα καταδικάζουμε ευθέως, γιατί είναι σκοταδιστικά, μεσαιωνικά, αντιπολιτισμικά.

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου 6, 2ος όροφος
ΑΘΗΝΑ ΤΚ. 105 64

Τηλ: 210 3242626 - 3225903
Fax: 210 3244988
Κιν: 6944 676109

Κρητικό χορευτικό στην Κόντσα

Το Σαββατόβραδο της 11/2 σε συνεργασία του Πνευμ. Κέντρου Δήμου Κόνιτσας και του Συλλόγου Κρητών Ιωαννίνων, πραγματοποιήθηκε στο συνεδριακό κέντρο του Δήμου εκδήλωση με το χορευτικό Κρήτης.

Έγινε ανταλλαγή δώρων μεταξύ Δημάρχου και Συλλόγου Κρητών και άρχισε το πρόγραμμα με έναν Ρεθυμνιώτικο χορό, συνέχισε με τον Καστρινό ή Μαλεζιώτικο, Χανιώτικο συρτό και τελείωσε με τον πεντοζάλη.

Στον ήχο της λύρας και του λαούτου, οι χορευτές με τα σβέλτα πηδήματά τους και οι λυγερές χορεύτριες με τα αέρινα λικνίσματά τους, εντυπωσίασαν τους Κονιτσιώτες που παρευρέθηκαν στην εκδήλωση και χειροκροτήθηκαν θερμά.

Όπως είπε και ο Δήμαρχος κ. Χατζηεφραιμίδης έχασαν όσοι δεν προσήλθαν στην εκδήλωση.

Εμείς θα προσθέταμε ότι σε τέτοιες εκδηλώσεις πρέπει να συμμετέχουν όλοι οι συμπολίτες μας με πρώτους και καλύτερους τους Δημοτικούς Συμβούλους οι οποίοι τις περισσότερες φορές, λάμπουν με την απουσία τους.

Πρέπει να σημειώσουμε για άλλη μια φορά ακόμα ότι ο Δήμος, εκτός από τις ανακοινώσεις που τοποθετεί στο Κέντρο της πόλης, καλό θα είναι να ανακοινώνει με μεγάφωνο από αυτοκίνητο στους δρόμους τη μέρα και ώρα κάθε εκδήλωσης για μεγαλύτερη προσέλευση.

Ας μην παραλείψουμε και το παράδοξο που συμβαίνει μερικές φορές στην πόλη μας, ότι δηλαδή να είναι περισσότεροι οι χορευτές από τους θεατές και ταυτόχρονα τα καφενεία να είναι γεμάτα!

Δεν είναι καθόλου ευγενικό, όταν έρχονται κάποιοι να μας διασκεδάσουν, εμείς να τους απογοητεύουμε με την πενιχρή παρουσία μας αντί τους ενθαρρύνουμε και να τους χειροκροτούμε...

Σ.Τ.

Ενας γάμος αλλιώτικος απ' τους άλλους

Τις γιορταστικές εκδηλώσεις που άλλαξαν την καθημερινή μας ρουτίνα ήλθε να διαδεχθεί ένα πολυπόθητο γεγονός που εναγώνια περιμέναμε και το οποίο δεν μπορώ ν' αντισταθώ στην επιθυμία μου αδρομερώς νας σας παρουσιάσω αλιεύοντας σποραδικές πληροφορίες καθώς και αυτές που είναι γραμμένες στο κιτάπι της μνήμης μου.

Πολλοί επιμήκυναν την παραμονή τους και εν όψει γάμου ανέβαλαν ακόμη και την τακτή ημερομηνία απομάκρυνσής των που συνήθως γίνεται ΚΑΨΑΛΟΕΙΔΩΣ.

Ο παραδοσιακός αυτός γάμος σπάνιο φαινόμενο της εποχής μας έφερε στο νου αναμνήσεις παλιοτέρων ημερών και γαργάλησε τη σκέψη μελλοντικών ζευγαριών να στραφούν προς αυτή την κατεύθυνση ανατρέποντας τη ΡΟΤΑ του μοντέρνου συρμού.

Η αλήθεια είναι ότι ξεμακρύναμε και εκτροχιαστήκαμε από τις παραδόσεις μας, αλλά απ' ό,τι δείχνει η εξωτερική όψη του πλήθους που αντικατοπτρίζει τις εσωτερικές του διαθέσεις φαίνεται να πιστοποιεί ότι τα έθιμά μας κλυδωνίστηκαν αλλά δεν βυθίστηκαν, ας τα προφθάσουμε πριν τα σβήσει η λαίλαπα των καιρών.

Εν αναμονή λοιπόν βρισκόταν το Καντσιώτικο πλήθος ενώ το συγγενολόι των ΚΑΤΣΑΜΑΝΑΙΩΝ πυρετωδώς προλείαινε το έδαφος της μεγάλης στιγμής, κάνοντας τις απαραίτητες προετοιμασίες της αυλής, του μαγειρείου και καζανιών, σφαγείων τροφίμων κλπ.

Την Τετάρτη ο Γάμος έκανε τα πρώτα βήματα πιάνοντας τα ΠΡΟΖΥΜΙΑ αφού βέβαια πριν μια εβδομάδα μοιράστηκαν από κορίτσια τρυφερής ηλικίας τουτέστιν "ΜΠΡΑΤΙΜΣΕΣ" τα προκλητήρια που κάλεσαν όλο το χωριό στο γλέντι του Σαββάτου. Εκεί ακούστηκαν τα παρακάτω τραγούδια:

ψιλό λιγνό τ' αλεύρι
κι' αφράτο το προζύμι

Καθώς και το:

Κύρ γιέμ και ποιός τον κάνει
του νιόγαμπρου το γάμο
Η Μάνα του τον κάνει
με μόσχο με σταφύλι
με μόσχο με σταφύλι
με της δροσιάς τα χειλη

Τους χώρους στάθμευσης και κατά την ορολογία του καιρού μας τα Parkings κατέκλυσαν τα καραβάνια των ντόπιων και ξένων τροχοφόρων που συνέρρεαν κατά μπουλούκια από τα όμορα χωριά κουβαλώντας πίσω τους ελαφρό κουρνιαχτό.

Ένας ενδόμυχος οργασμός χαράς και δίψας για γαμήλιο γλέντι κυριαρχούσε στις ψυχές των καλεσμένων

που αποτελούσαν απαρτία έδωσαν το παρόν και γέμισαν την τραπεζοστρωμένη αυλή του σπιτιού στην περίβλεπτη θέση ΒΑΚΤ' ΑΛΩΝ (Αλώνι του Βάκχου) πλήρες βακχικού ενθουσιασμού οι οποίοι κατέφθασαν συνεπαρμένοι να ΑΛΕΓΡΑΡΟΥΝ στη γαμήλια αυτή γιορτή όπου η χαρά σεργιάνιζε σ' όλα τα σοκάκια.

Εδώ συμμάχησαν ή καλοσύνη και απλοχεριά του Νοικοκύρη με τον αξεθύμαστο ενθουσιασμό των καλεσμένων για ένα πετυχημένο, αξέχαστο, τρικούβερτο και πολυδάπανο γαμήλιο Σαββατιάτικο ξεφάντωμα.

Εκτιμούμε ιδιαίτερα αυτή την προσφορά και θυσία του σπιτικού στο οποίο οφείλουμε ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ διότι η ρηξικέλευθη και πρωτοποριακή παλιννόστηση, επαναφορά της Πάλαι-ποτέ γαμήλιας γιορτής κέντρισε τις διαθέσεις των χωριανών να μιμηθούν το παράδειγμα.

Ελπίζω επίσης ότι το γεγονός θα ερεθίσει το ενδιαφέρον του ποιητού μας ΑΝΤΩΝΑΚΗ με το ρωμαντισμό ευαισθησία και ικανότητα που τον διακρίνει να χρησιμοποιεί το λόγο με τρόπο που συγκινεί να συνθέσει στα πεταχτά με τις φτερούγες πένας και της φαντασίας τους γαμήλιους ποιητικούς του στίχους με επνευσμένες έννοιες και προσεκτικά επιλεγμένες λέξεις που προάγουν τη γοητεία της γλώσσας μας.

Ο χώρος μικρός, ο αριθμός, των εχόντων ένδυμα γάμου μεγάλος, η πρόβλεψη όμως του οξυδερκή ΤΑΚΗ ΚΑΤΣΑΜΑΝΗ έλυσε το πρόβλημα τοποθετώντας zερβό-δεξα επιπρόσθετα τραπέζια και μακρόστενους πάγκους εκτός της αυλής πράγμα που όχι μόνο βόλεψε τους καλεσμένους αλλά η όλη εικόνα ήταν κάτι το ασυνήθιστο.

Από νωρίς πριν από το δείπνο του Σαββάτου ακούστηκαν το βραδάκι οι πρώτοι ηχηροί σκοποί των κλαρίνων που συνόδευαν το συγγενικό Τσούρμο κατευθυνόμενο προς το σπίτι του Νούνου γιό του φίλου μου ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ο οποίος ως είθισται έχει το γενικό πρόσταγμα.

Μετά το πάρσιμο του Νούνου το γκρούπ οδηγήθηκε στο σπίτι του ΜΠΡΑΤΙ ΜΟΥ γιος του ΔΗΜΗΤΡΗ - ΒΑΣΩΣ ΡΕΒΑ ο οποίος ομού μετά της ομάδος του είχε την ευθύνη της ταχείας εξυπηρέτησης του κοινού.

Και τώρα η συνοδεία με επικεφαλής τον μπράτιμο που είχε ακουμπισμένο στο κεφάλι του το λουλουδοστόλιστο άδειο ΚΑΡΔΑΡΙ έλαβε την άγουσαν προς βρύση ΧΩΡΑ.

Καθ' οδόν οι ανδρικές και κατόπιν οι γυναικείες φωνές με το χαρακτηριστικό εκείνο πρίμο τραγουδούσαν το γνωστό:

Μπρός που κίνησα το δρόμο
το στενό το μονοπάτι
Βρίσκω μια μηλιά στο δρόμο
με τα μήλα φορτωμένη.

Ενώ τα όργανα κελαηδούσαν έντο-

να το σκοπό που αντιλαλούσε σ' όλο ο χωριό καθώς οι δαχλιές του κλαρινίστα έπεφταν πετυχημένες και πλημμύριζαν τον αγέρα με Γαμπρό-Νυφκιάτικους ήχους.

Φθάνοντας στη βρύση ο ΜΠΡΑΤΙΜΟΣ απίθωσε το ΚΑΡΔΑΡΙ κάτω από τα σουρνάρια ενώ ο εσωτερικός χώρος βούϊζε με το τραγούδι:

Να πελεκήσω μάρμαρο
να βγάλ' η βρύσ' κρύο νερό

ο δε μπράτιμος γεμιζοάδειαζε το κακάβι όπου τελικά γεμάτο το έθεσε στο κεφάλι φέρνοντάς το περήφανα ωσάν πολύτιμο διάδημα επέστρεψε μετά της κουστωδίας στο σπίτι του γαμπρού τραγουδώντας.

Να γιατί πρέπει να διατηρήσουμε τον Καντσιώτικο αυτό θησαυρό, τα αλλοτινά εκείνα έθιμα πριν πέσουν στο χωνευτήρι της αφάνειας.

Η ήρεμη βραδιά, ή συσσωρευμένη ανθρωποπλημμύρα, η εύθυμη διάθεση και ο ήχος της δικής μας μουσικής συνέθεταν μία πρωτόγνωρη ατμόσφαιρα ανώτερη πάσης περιγραφής.

Τι απολαυστικές διασκεδάσεις θα μπορούσε κανείς να γευθεί αν τα χιλιάδες έρμαια των κυμάτων χωριά μας δεν βρίσκονταν διαρκώς υπό τον βραχνά της ΔΑΜΟΚΛΕΙΟΥ ΣΠΑΘΗΣ του ξερίζωμού και της ανημποριάς των ηλικιωμένων καθώς και των νέων που τους έσπρωξε η ανάγκη των περιστάσεων να τραπούν σε φυγή.

Η ώρα περνούσε και όταν για τα καλά σουρούπωσε οι καλεσμένοι κατέκλυσαν ασφυκτικά τα ήδη τραπεζομαντηλοστρωμένα τραπέζια και πάγκους, ο ευκίνητος μάλιστα γαμπρός προς ευχαρίστησιν των εκτός της αυλής παρουσίασε στα πεταχτά πτυσσόμενα τραπέζια καθώς και τραπεζομάντηλα για τα παραπλεύρως πεζούλια γεμάτα κόσμο.

Στο επικλινές επίπεδο τοποθετήθηκαν, στερεώθηκαν και οριζοντιώθηκαν αυτά με πέτρες βαλμένες από τα έμπειρα χέρια των παραπλεύρως ευρισκομένων εργολάβων.

Ο καιρός στάθηκε συνεπίκουρος, σεβόμενος την ιερότητα της βραδιάς απομάκρυνε τις βροχοσταγόνες του μην επιτρέποντάς τες να πέσουν σ' Αλών τ' Βακ πράγμα που ευχαρίστησε τους πάντας.

Και τώρα ο Μπράτιμος με τη στρατιά του ανέλαβε τα καθήκοντά του και με ταχύτητα, γελαστό πρόσωπο, καλοπροαίρετη διάθεση και σβελτάδα άρχισε την εξυπηρέτηση των καλεσμένων, εδώ έρχεται στο νου μας η παροιμία: «Εγώ στο γάμο σου θα κουβαλάω νερό με το κόσκινο».

Οι στενόμακρες τραπεζαρίες άρχισαν να γεμίζουν με ορεκτικές σαλάτες, εγχώρια βουνίσια φέτα, προϊόν του νοικοκύρη, αχώριστος συνοδός του κρασιού και της Ρακής που οι καλεσμένοι έπιναν και σκαπετούσαν τς χιονάτο εύγευστο τυρί.

Σε λίγο βλέπουμε να καταφθάνει ο

Βασιλιάς των γαμήλιων φαγητών ΜΠΛΙΓΟΥΡΙ, που με τη νοστιμιά του ικανοποιούσε τις γαστρονομικές απαιτήσεις εκάστης γαστέρας.

Ο πλούτος, η ποιότης και η προετοιμασία των μοσχομυρισμένων φαγητών για μπλέσκουμα οφείλεται στον πεπειραμένο μάγειρα Μιχάλη Καπλάνη που είχε αναλάβει την εποπτεία τους.

Το γλυκανισάτο Κατσαμαναϊκό τσίπουρο ως δια μαγείας έτρεπε σε γέλιο ακόμη και τον πιο κακοδιάθετο προσκεκλημένο.

Ο ερυθρός βαρελίσιος οίνος δικής τους παραγωγής έρρεε άφθονος στα ποτήρια των συνδαιτυμόνων, οι οποίοι τον κατάπιναν ΑΠΝΕΥΣΤΙ.

Στις κρασοποτισμένες συντροφιές τα γοργοπόδαρα μπρατίμια παρουσίασαν δίσκους με κατάλληλα τοποθετημένο οπτό κρέας από τα 14 σφάγεια που απλόχερα πρόσφερε το σπιτικό του γαμπρού Γιάννη άλλοις λόγοις:

«Μπόλικος τσέρος για μάνεμα»

Τα υπαίθρια γεμάτα τραπέζια, τα κρασιά και τσίπουρα στα πεζούλια, η γευστική μυρωδιά που ανέδιδαν τα βράζοντα καζάνια και η γλυκιά βραδιά που ως εκ θαύματος απομάκρυνε τη μανία της βροχής ήταν κάτι που αδυνατεί να περιγράψει η λιλιπούτεια γραφίδα μου.

Πολλοί από τις έξω παρέες που έφθαναν στο Ζενίθ της ευθυμίας τους άρχισαν να σιγοτραγουδούν ψελλίζοντας:

Πίνετε να πίνουμε μωρέ παιδιά
και μην παραπίνετε ντουλμπέρια μου
μπό-μπό ξεφτέρια μου.
και στη συνέχεια:
Σταθείτε παλληκάρια
σταματήσετε
Πολύ κρασί μην πιείτε
και μεθύσετε

Και τώρα πιο εντονότερα:
Κάτω στα δασειά πλατάνια
στην κρυόβρυση Διαμαντούλα,
στην κρυόβρυση
κάθονταν δυο παλληκάρια
και την ξέταζαν Διαμαντούλα
και την ξέταζαν
σκορπώντας έτσι στη γύρω ατμόσφαιρα γαμήλιο κέφι.

Την πρέπουσα εκείνη στιγμή ο δικός μας Μήτσο-Τάκης οδήγησε την ορχήστρα κοντά μας όπου οι ζωηρές κλαρινιές προξένησαν ιδιαίτερη ευχαρίστηση στο εκτός της αυλής πλήθος το οποίο πάνω στο μεράκλωμά του στούμπησε χορό αψηφώντας την εδαφική κλίση, δίνοντας στη Σαββατιάτικη πανδαισία περισσότερες ευχάριστες σκηνές.

Τώρα τα υπερπληρωμένα μπλιγουριού, κόκκινου κρασιού και ρακής στομάχια, κορύφωσαν την επιθυμία να σύρουν το χορό, πράγμα που επέτυχαν μετά από το τιμής ένεκεν άνοιγμα του χορού από τη δική μας ηλικιωμένη Τάκαινα Ζιώγα της οποίας οι απόγονοι και το ευρύτερο κοινό έζησαν

στιγμές απερίγραπτης συγκίνησης.

Η προτίμηση της Μάνας στο σημαδιακό αυτό χορό του γάμου είναι μια ανθρωπάρεστη πράξη που ανέβασε τους απογόνους της σε ύψη στα σκαλοπάτια σεβασμού. Η ευχή της θα τους συντροφεύει στη στράτα τους.

Κύμα ανέκφραστης χαράς δόνησε και δονίζει την ψυχή μου καθώς χαράζω αυτές τις γραμμές.

Εσωτερικά της αυλής το γλέντι φούντωνε όπου όργανα, χορευτές και θαμώνες αποτελούσαν ένα κεφάτο, σύμπλεγμα που σπάνια μπορεί κανείς ν' απολαύσει.

Και ενώ η διασκέδαση εντός μαίνεται, η εξωτερική μας παρέα συμπλήρωνε τα κενά με ατελείωτους αστεϊσμούς ποικίλου ερωτικού περιεχομένου αυστηρώς ακατάλληλους δι' ανηλίκους σκορπώντας γέλιο κι ευχαρίστηση στους παρακαθημένους.

Η μπλιγουράτη ατμόσφαιρα, η νυχτερινή ευωχία, ο χορός, το τραγούδι, η ντόπια μουσική, η ευθυμία εντός και εκτός της αυλής, όλα μαζί αποτελούσαν τη Σαββατιάτικη παννυχίδα που ικανοποιούσε τα γούστα κάθε ηλικίας.

Τα λεύτερα παιδιά άφησαν τη σκέψη τους να πετάξει στα κορίτσια των ονείρων τους που οι ματιές τους σαγηνεύουν πίνοντας και χορεύοντας ως την ώρα του λυκαυγούς. Άλλωστε το ξημέρωμα μας το θύμησε και το λάλημα του κόκορα απομεινάρι παλαιότερης εποχής και αλάνθαστο κράχτη της ώρας.

Το ξεφάντωμα συνεχίστηκε όπως ανέφερα ως το πρωί της Κυριακής όπου ξανά σύμφωνα με τους κανονισμούς πήρανε το Νούνο, τον Μπράτιμο και το Καρδάρι γεμάτο νερό να λούσουν το γαμπρό. Κατά το λούσιμο η χορωδία έμελπε οξύτονα το παρακάτω:

Λούζετε τ' αρχοντόπουλο
σ' ένα χρυσό λιένι
Η πάπια φέρνει το νερό
κι η χήνα το σαπούνι

Τελικά ο νούνος ξυρίζει το γαμπρό έτοιμος να πάρει τη νύφη.

Εδώ ξαναβρίσκει τη θέση της η γνωστή ρήση:

«Στον πάτο ξυρίζουν το γαμπρό»

Τώρα στην αυλή χαιρετούν το γαμπρό πριν ξεκινήσει για τη νύφη, του λένε:

Το πούνε ο αφέντης του γαμπρού
να βγει ψηλά στα κάγκελα
να δει το νιό π' αρμάτωνε
και πως του πρέπουν τ' άρματα

Ξεκινώντας ο γαμπρός με ολόκληρο το συμπεθεριό για να πάρει τη νύφη από το παραπέρα χωριό της στο δρόμο πάλι οι γυναικείες φωνές του λένε:

Που πας βρε γιέ μου μόναχε
- Δεν πάω Μάνα μοναχός
Έχω το Νούνο π' αμπροστά
Το μπράτιμο από κοντά.

Και τώρα Γαμπρός και συγγενείς τό'κουψαν σιακάτ' κατευθυνόμενοι προς το σπιτικό της Νύφης διανύοντας μια απόσταση μιας ώρα. Εκεί αφού έτυχαν θερμοτάτης αποδοχής κεράστη-

καν και τραγούδησαν κατά τα ειωθότα. Η νύφη στολισμένη μαζί με τους δικούς της και ομού τα δύο συμπεθεριά επιβιβάστηκαν αυτοκινήτων ολοταχώς προς Κάντσικον.

Το απόγευμα ένα μπουλούκι γυναικών με τη μάνα του γαμπρού πήρε το δρόμο προς την πλατεία όπου πιασμένες παραμάσκαλα με μπροστάρη την πεθερά έστησαν χορό με αργά βήματα περιμένοντας να υποδεχθούν τη Νύφη, τον αργόσυρτο χορό συνόδευε το παρακάτω τραγούδι:

Κάτω στο δαφνοπόταμο
εκείν' οι δάφνες οι πολλές
οι δάφνες κι οι γαρουφαλιές
Μυρίζουν τα τριαντάφυλλα
μυρίζουν τα γαρύφαλα
εκεί περνούν συμπέθεροι.

Η κατάμεστη κόσμου πλατεία ανέμενε τον ερχομό της νύφης η οποία θα έφθανε όσον ούπω συνοδευόμενη από την πομπή των δικών της. Κατά τις 4 μ.μ. της λευκοντημένης νύφης το πόδι πάτησε στο πλακόστρωτο και ο χαιρετισμός άρχισε με δώρα και μαγουλοφιλήματα ενώ οι ηλικιωμένες δάκρυσαν συγκινημένες από το ιδιαίτερο αυτό στιγμιότυπο.

Το πλήθος των δύο συμπεθεριών έγινε ένα με το τραγούδι, τη χαρά, το χορό και το κελάηδισμα των τριών κλαρίνων με αυτοσχέδια ταξίμια δουλεμένα στο καμίνι της καρδιάς τους και σε φούλ ένταση πρίμα σεκόντο ικανοποιούσαν αμφότερες τις αισθήσεις και προκαλούσαν συναισθηματική διέγερση σ' αυτή την ορατή και ακουστή απόλαυση της στιγμής εκείνης αφήνοντας άναυδους τους πέριξ της πλατείας θεατάς που είχαν τις κεραίες των ανήσυχα τεντωμένες ν' ακούσουν και το βλέμμα καρφωμένο να δουν.

Η σκηνή εκείνη την ώρα ήταν χάρμα οφθαλμών.

Στη συνέχεια ο λεβεντόκορμος γαμπρός παρέλαβε την αεράτη νύφη σωστή Νεράϊδα και προχώρησαν προς την εκκλησία της Αγίας Παρασκευής όπου έλαβε χώρα η στέψη, το κοινώς κουκούλωμα.

Εν τω μεταξύ καθ' όν χρόνον η στέψη συνεχίζετο και ο παπάς, ο νούνος και το νέο ζευγάρι βημάτιζαν το χορό του Ησαΐα, ο μπράτιμος στην πλατεία χόρευε το μπαϊράκι ενώ το πλήθος καμάρωνε τη σπάνια αυτή σκηνή.

Μετά τα στέφανα ο κόσμος ξεχύθηκε να χαιρετίσει το αντρόγυνο και στο τέλος ο Γιάννης άδραξε τη νύφη παραμάσκαλα κι εκείνη στηριγμένη στο κραταιό μπράτσο του κατευθύνθηκαν προς το πατρικό του ακολουθούμενοι από την πληθώρα των καλεσμένων και εδώ ξανά το τραγούδι:

Πουν η νύφη κι ο γαμπρός
Βάσια-κο βάσια-κο κοντό βουνό

Μόλις έφθασαν στο σπίτι ακούστηκε το γνωστό:

Έβγα πεθερά στη σκάλα
με το μέλι με το γάλα
έβγα πεθερά περδίκα

σ' φέρν' ο νιός μια περιστέρα

Έπειτα με τη δέουσα επισημότητα χόρεψε ο νούνος Κώστας Σίμος με αργές κινήσεις και σοβαρότητα.

Κατόπιν ο πεθερός Τάκης χόρεψε με ευκινησία και αξιοπρέπεια. Και τώρα ο γαμπρός με άψογη εμφάνιση, μεμετρημένη έκφραση, μεγαλοπρέπεια και λεβεντιά έσυρε το χορό ενώ τα κεράσματα διαδεχόταν το ένα το άλλο.

Η σειρά λοιπόν της νύφης και εκείνη κεφάτη, ραφιναρισμένη, γελαστή σωστή λαφίνα έσυρε το χορό με λεπτότητα και Τακτ που την διέκρινε.

Και ενώ το ντέφι μάζευε τα ευρώ τα κλαρίνα κελαηδούσαν το:

Σήμερα ν' άσπρος ουρανός
σήμερα ν' άσπρη μέρα
σήμερα στεφανώνεται
αϊτός και περιστέρα

Ο παραυρισκόμενος ντουνιάς με ορθάνοικτα μάτια και στόμα παρακολουθούσε άτεγκτος το σπάνιο θέαμα.

Και πάλι το ντέφι του Μήτσο-Τάκη διέκοπτε τους ρυθμικούς του κτύπους πλησιάζοντας προς τα εκτεινόμενα χέρια του πλήθους προς συλλογήν Κρανίων.

Μετά από αυτή την ευωχία γεννάται εύλογα το ερώτημα:

Μα ήταν αυτή καντσιώτικη χαρά ή ο γάμος στην ΚΑΝΑ της Γαλιλλαίας;

Μπρος λοιπόν λεύτερα παιδιά ζευγαρώστε για ν' απολαύσουμε και πάλι παρόμοια παιχνίδια.

Εκ μέρους μας ευχόμαστε στο καινούργιο ζευγάρι Υγεία-Αγάπη και Μαθουσάλεια μακροημέρευση.

Επίσης στέλνουμε τους χαιρετισμούς μας σ' όλους εσάς που διαβάζετε τούτες τις αράδες καθώς και στο περιοδικό Κόνιτσα.

Με εκτίμηση
Νίκος Δημητρούλης
Καναδάς

Ξυλόγλυπτα
Βυζαντινής και Λαϊκής Τέχνης
Γιάννης Σινάνης
ΕΠΤΑΧΩΡΙ
Τηλ. 24670-84137 & 84127

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ
Χειρουργός Οδοντίατρος
ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΕΝΔΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ Α.Π.Θ.
Ερμού 73 - Πλατεία Αγίας Σοφίας
546 23 Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 265.168
Κιν.: 6977 032.376

Τσίπουρο

Κίτσου Ειρήνη

Σφριγηλός,
μεταξύ φρόνησης και μέθης ακροβατείς
στα σκιερά πλακόστρωτα
και τους εξώστες
στις φλεγόμενες τέντες του απομεσήμερου,
εξιδανίκευση του οργίου
λύσιε Διόνυσε, Αριάτη.

Του Φοίβου αδελφή ψυχή
υπονομεύεις την ισχύ της λογικής του
το ταξίδι με τ' όνειρο
το σάτυρο εαυτό παραμονεύεις
στο καμίνι του πάθους.

Αλλά τα εθισμένα χείλη
στη συνύπαρξη
ευφραίνει τσίπουρο γλυκό
τη θλίψη αποδιώχνει του απογεύματος
και συνεχώς παροτρύνει
τη ρέμβη της καρδιάς.

Κόντοα 2005

Πρωτοχρονιά
Αγίου Βασιλείου

Η πρώτη μέρα του χρόνου η αρχιχρονιά. Αρχίζει από την παραμονή το βράδυ. Τη νύτα της 31 Δεκεμβρίου κλείνει ο μεγάλος κύκλος της περασμένης χρονιάς και αρχίζει ο καινούριος χρόνος. Την Πρωτοχρονιά γίνονται διάφορες γιορταστικές εκδηλώσεις για την υποδοχή του καινούριου χρόνου, που εκφράζουν τις προσδοκίες και τις ελπίδες των ανθρώπων για ένα καλύτερο μέλλον. Το έθιμο της Πρωτοχρονιάς παρόλο που κληροδοτήθηκε από τους Βυζαντινούς, διατηρεί στοιχεία και εκδηλώσεις των αρχαίων Ελλήνων, που γιόρταζαν την πρώτη μέρα κάθε μήνα (νουμηνία) και την αντίστοιχη των Ρωμαίων (καλένδες). Η πρώτη μέρα του χρόνου συνδέεται με ένα πλήθος από έθιμα δοξασίες και προλήψεις.

Παλαιότερα, οι άνθρωποι ανίσχυροι μπροστά στα φαινόμενα της φύσης και μην μπορώντας να τα εξηγήσουν, πίστευαν ότι η ζωή και η τύχη τους εξαρτιόταν από ορισμένες δυνάμεις της φύσης και για να τις καλοπιάσουν έκαναν διάφορες θυσίες.

Μερικά από τα παλιά έθιμα που σχετίζονταν με την Πρωτοχρονιά έχουν ξεχαστεί. Τα περισσότερα όμως διατηρούνται ως τις μέρας μας. Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς στεντόρειες ακούγονται οι φωνούλες των παιδιών, που από τα ξημερώματα ξεχύνονται στους δρόμους και στα σπίτια, για να ψάλουν μελωδικά τα κάλαντα και να αναγγείλουν το ερχομό της χαρμόσυνης γιορτής:

Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά,
ψηλή μου δενδρο λιβανιά
κι αρχή καλός μας χρόνος
εκκλησιά με τ' άγιο θρόνο...

Άγιος Βασίλης έρχεται
από την Καισαρεία,
βαστά λιβάνι και κερί,
χαρτί και καλαμάρι.
- Βασίλη μ' πούθεν έρχεσαι
και πουθεν κατεβαίνεις;
- Από τη μάνα μ' έρχομαι
και στο σχολειό πηγαίνω...

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, το βράδυ, μαζεύονται οι άνθρωποι παρέες στα σπίτια και τρώνε, πίνουν, παίζουν χαρτιά, κυρίως το τριανταένα ή άλλα τυχερά παιχνίδια, για διασκέδαση και γούρι.

Στις δώδεκα τα μεσάνυχτα υποδέχονται τον καινούριο χρόνο με ευχές, αγκαλιές, φιλιά, δώρα, χαρές και γέλια, ελπίδες και όνειρα.

Ένα άλλο έθιμο της Πρωτοχρονιάς σχετίζεται με το ποδαρικό. Το ποδαρικό είχε μεγάλη σημασία για τους κατοίκους του χωριού. Ποιος θα πρωτο-

μπεί στο σπίτι αγόρι, κορίτσια άντρας, γυναίκα, γέρος, γριά, υγιής, άρρωστος, όλα τα εξέταζαν. Επιδίωξη του καθενός ήταν η επίσκεψη προσώπου την Πρωτοχρονιά στο σπίτι τους να είναι καλότυχη, δηλαδή ο άνθρωπος που θα τους έκανε το «ποδαρικό» να μην ήταν «γρουσούζης». Πολλοί προτιμούσαν να τους κάνει «ποδαρικό» αγόρι. Μόλις έμπαινε στο σπίτι με το δεξί του πόδι, το βάζανε και καθόταν σταυροπόδι, κοντά στη γωνιά, «για να μην αφήνει η κλώσα τ' αυγά και να μην φύγει έξω το «τυχερό».

Το πρωί της Πρωτοχρονιάς, κάθε νοικοκύρης που πήγαινε και έπαιρνε το «αμίλητο νερό», όπως το έλεγαν, από τη βρύση, έπαιρνε και μια πέτρα μαζί του. Όταν γύριζε στο σπίτι του, άφηνε την πέτρα έξω από την πόρτα κι έλεγε: «Όσο βαριά είναι η πέτρα, τόσο βαριά να είναι και τα χρήματα του νοικοκύρη του σπιτιού». Μετά, έμπαινε στο σπίτι του με το δεξί του πόδι.

Την Πρωτοχρονιά χτυπούσαν τους νέους ελαφρά στο μέτωπο μ' ένα σιδερένιο εργαλείο, για να είναι υγιείς σ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Την ημέρα της Πρωτοχρονιάς απέφευγαν τις φιλονικίες μεταξύ τους, για μη φιλονικούν όλο το χρόνο. Ένα άλλο έθιμο της Πρωτοχρονιάς που διατηρείται ακόμη στο χωριό, είναι οι πυροβολισμοί τη νύχτα, μόλις μπαίνει ο καινούριος χρόνος. Βγαίνοντας στην αυλή ή από το παράθυρο ρίχνουν δυο τρεις ντουφεκιές «για να βασιλέψουν, τα ντουφέκια τους», φωνάζοντας το γείτονα: - «Σ-τέργιο, χρόνια πολλά! Χαρούμενος και ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος!» ακούστηκε μεσονυχτίς η φωνή του Δημήτρη Σπανού (Καραπιπέρη). Με πυροβολισμό απαντούσε ο Στέργιος Ντάλλας (Μπέης) και πολλοί άλλοι κάτοικοι του χωριού, ευχόμενοι επίσης· στους άλλους «χρόνια πολλά!» Έτσι, τα μεσάνυχτα της Πρωτοχρονιάς άναβε όλο το χωριό από το ντουφεκίδι. Μπαμ! ακούστηκε από την αυλή του Αποστόλη Σακκά (Κατσιάπη). Με πρόλαβε ο Καραπιπέρης, σκέφτηκε ο Αποστόλης. Και πριν αδειάσει το όπλο του στον αέρα με τα υπόλοιπα φισίγγια ο Αποστόλης, μπαμ, ακούστηκε από τους Καρπουζαίους. Το μήνυμα της Πρωτοχρονιάς το έστελνε τώρα ο Θανάσης Ντάλλας με τον Χρήστο Καρπούζη. Σε λίγο, πυροβολισμοί ακούστηκαν από την αυλή του Μιλτιάδη Μπάρμπα, του Λεωνίδα Ντάλλα, του Ανδρέα Παπαχρήστου, του Γιάννη Κωστάκη (Δίπλα) από τον πέρα Μαχαλά, του Γιάννη Τσιρώνη και του Χρήστου Τζήμου από τον κάτω Μαχαλά.

Τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς έριχναν στη φωτιά κέδρα και καθώς τα κέδρα καίγονταν «πρατσαλνούσαν». Πίστευαν, όσο περισσότερα «πρατσαλίσματα» θα πετάγονταν δεξιά και αριστερά στο τζάκι, τόσα αρνοκάτσικα και γρόσια θα

ποχτούσαν οι νοικοκυραίοι του σπιτιού.

Την ημέρα της Πρωτοχρονιάς οι γυναίκες έπλαθαν λεπτά πέτουρα (φύλλα) για τις πατροπαράδοτες βασιλόπιτες. Τις βασιλόπιτες στο χωριό μας τις έφτιαχναν με πολλά πέτουρα (φύλλα). Τα πέτουρα τα έψηναν οι γυναίκες μέσα στο ταψί που έκαιγε στην πυροστιά και βάζανε και την πυρωμένη γάστρα από πάνω. Στον πάτο του ταψιού έστρωναν ένα άψητο φύλλο, αφού πρώτα άλειφαν το ταψί, και σε συνέχεια έστρωναν ένα ένα τα πέτουρα ρίχνοντας τυρί ανακατωμένο με αυγά και νερό, βούτυρο, λάδι ή ζωικά λίπη. Από πάνω τη σκέπαζαν επίσης με ένα άψητο φύλλο, αλείφοντας το με βούτυρο, τυρί κ.λπ.

Στη βασιλόπιτα έβαζαν διάφορα αντικείμενα που συμβόλιζαν κάποια πράγματα. Έτσι π.χ. το κλωνάρι της κρανιάς συμβόλιζε την υγεία της οικογένειας, δηλαδή, να είναι όλοι γεροί σαν το ξύλο της κρανιάς. Το κλωνάρι της βαλανιδιάς με δύο, τρία φύλλα, συμβόλιζε τον «τσάρκο» τα γίδια, ένα μικρό κομμάτι, καλαμποκιάς συμβόλιζε τα γελάδια, μια καλαμιά από σιτάρι συμβόλιζε τη γεωργία. Ένα κομμάτι αμπελόκλημα συμβόλιζε την αμπελουργία. Τέλος, πριν στρώσουν και τα τελευταία τρία φύλλα, έβαζαν ένα νόμισμα κοντά στά χείλη του ταψιού, για να μη φαίνεται και να μην το ξέρει κανείς. Το νόμισμα μπορεί να ήταν χρυσή λύρα, κανένα ασημένιο νόμισμα ή καμιά απλή δραχμή. Το νόμισμα ήταν συμβολικό για να φέρει γούρι στην οικογένεια και πολλά χρήματα. Στη βασιλόπιτα, εκτός από τα παραπάνω αντικείμενα που αναφέραμε, έβαζαν και άλλα πράγματα.

Τα Χριστούγεννα, η Πρωτοχρονιά, τα Θεοφάνεια και το Πάσχα θεωρούνταν χρονιάρες μέρες, γι' αυτό προσπαθούσαν όλα τα μέλη της οικογένειας να τις γιορτάζουν μαζί.

Η ώρα της βασιλόπιτας, που με τόση φροντίδα ετοίμαζαν οι νοικοκυρές, έφτανε. Το μεσημέρι της Πρωτοχρονιάς μαζευόταν όλη η οικογένεια γύρω από την "τάβλα" για το κόψιμο της βασιλόπιτας.

Την ώρα αυτή ήταν όλοι υποχρεωμένοι να βρίσκονται στα σπίτια τους, για να πάρουν μέρος στο πρωτοχρονιάτικο τραπέζι, αφήνοντας τις δουλειές και τις ασχολίες τους για την επόμενη μέρα. Έτσι, καθισμένη όλη η οικογένεια σταυροπόδι στα σαΐσματα γύρω από την «τάβλα», περίμεναν, το μεγαλύτερο άτομο του σπιτιού να κόψει και να μοιράσει την πίτα. Κόβοντας την πίτα με επισημότητα σταυρωτά με το μαχαίρι, ο παππούς ή ο πατέρας, έλεγε: «Άϊντε, χρόνια πολλά και καλή χρονιά να περάσουμε!»

Μετά, ο παππούς ή ο πατέρας έκοβε την πίτα σε τόσα φελιά, όσα ήταν και

τα μέλη της οικογένειας. Ύστερα, μετά το κόψιμο της πίτας ο παππούς ή ο πατέρας έπιανε το ταψί με τα δυο του χέρια και το γύριζε τρεις φορές δεξιά πάνω στην «τάβλα». Εκεί όπου σταματούσε το ταψί, έπαιρνε και ο καθένας το φελί πού βρισκόταν μπροστά του. Μετά, έκαναν όλοι το σταυρό τους και ακολουθούσαν οι εξής ευχές από τον πατέρα ή από τον παππού:

«Υγεία και ευτυχία στο σπίτι μας! Να είναι ο καινούριος χρόνος ευτυχισμένος! Καλή χρονιά να περάσουμε! Μονιασμένοι και καλόγνωμοι στο χρόνο που μόλις άρχισε!» και άλλες ευχές. Μόλις τέλειωναν οι ευχές, άρχιζε το φαγοπότι. Ο καθένας έψαχνε να βρει το «τυχερό» του. Όποιος έβρισκε το νόμισμα, εκείνος ήταν και ο πιο τυχερός του σπιτιού. Στον καθένα που έβρισκε ένα από τα αντικείμενα, «που είχαν βάλει στη βασιλόπιτα, του εύχονταν και την ανάλογη ευχή. Π.χ. σε εκείνον που έβρισκε το κομμάτι από την κληματαριά, του έλεγαν: «Άιντε, εσύ είσαι για τ' αμπέλια!». Σε εκείνον που έβρισκε το κλωνάρι της βαλανιδιάς, του έλεγαν: «Εσύ είσαι για τα γίδια!» και ούτω καθεξής. Μετά το φαγητό, η νοικοκυρά μάζευε όλα «τα τυχερά αντικείμενα» και τα έριχνε στο νερό της βρύσης ή του ποταμιού λέγοντας. «Όπως τρέχει το νερό, να τρέχει και το τυχερό».

Εκτός από τη βασιλόπιτα την Πρωτοχρονιά, οι γυναίκες έφτιαχναν και διάφορα γλυκά. Σήμερα, οι πιο πολλές νοικοκυρές στις πόλεις αγοράζουν τις βασιλόπιτες από τους φούρνους και τα ζαχαροπλαστεία. Λίγες είναι εκείνες πλέον, που φτιάχνουν μόνες τους τις βασιλόπιτες και διάφορα κουλούρια.

Αναδημοσίευση από το βιβλίο του Δημ. Μπόγδου ΤΟ ΧΩΡΙΟ "Ελεύθερο" Κόντσας

ΕΠΑΝΕΚΔΟΘΗΚΑΝ
Χαρ. Ρεμπέλη
«ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΑ»
(Λαογραφικά-Γλωσσικά-Τοπωνυμικά
Για την προμήθεια απευθυνθείτε:
1) Νικ. Ρεμπέλης, Κόνιτσα,
Τηλ. 26550-23071
2) Βιβλ/λεία: Πλουμής- Θ. Ζώτος-
Δ. Γκάσιος, Κόνιτσα
3) Περιοδ. "ΚΟΝΙΤΣΑ".
Τιμή 20 €

ΚΟΝΙΤΣΑ
Μην ξεχνάτε τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα του περιοδικού μας.

Τα τρία αδερφικά χωριά

του Αντώνη Ζιώγα

Το χωριό Πληκάτι-Κονίτσης όπως και τα χωριά Δροσοπηγή και Φλάμπουρο-Φλωρίνης είναι όπως λέμε τρία σε ένα. Η ιστορία τους ξεκινάει από πολύ παλιά. Τα χωριά αυτά είναι συγγενή, ομόγλωσσα και ομότροπα, έχουν και τα τρία την προέλευση των κατοίκων από την Ελληνική Ήπειρο.

Η ιστορική προέλευση των κατοίκων αυτών των τριών χωριών αρχινάει με την καταστροφή το 1770 της ελληνικής πόλης της Μοσχόπολης - Ν. Κορυτσάς στην Β. Ήπειρο. Τότε που η Μοσχόπολη πριν την καταστροφή είχε ελληνικά σχολεία, τυπογραφείο (δεύτερο μετά την Κωνσταντινούπολη). Ακαδημία Γραμμάτων και Τεχνών. Και δεν είναι τυχαίο πως απ' αυτήν την πόλη προήλθαν αξιόλογοι ευεργέτες. Τα ήθη και έθιμα αυτών των τριών κοινοτήτων είναι ταυτόσημα και οι ενδυμασίες παρόμοιες. Η ίδια τελετουργικότητα του γάμου και πολλά άλλα. Διακρίνονται για την πιστή αναπαλλοτρίωτη ελληνική συνείδηση.

Με την καταστροφή την πρώτη φορά το 1770 και δεύτερη το 1916 από μουσουλμάνους μπέηδες ασιατικής καταγωγής, αρχίζουν οι μετακινήσεις των πληθυσμών προς το Νότο. Η διασπορά του συνόλου των κατοίκων αυτών που ήταν περίπου 60 χιλιάδες συντελέστηκε σε διάφορα διαμερίσματα της Ελεύθερης Ελλάδας. Ένα ποσοστό στο Νομό Ιωαννίνων κυρίως στο χωριό Πληκάτι. Έτσι το 1840 το χωριό Πληκάτι αριθμούσε περίπου 2.000 κατοίκους. Αυτό είναι αληθές διότι γύρω από το χωριό Πληκάτι και σε απόσταση εκατοντάδων μέτρων υπάρχουν ερείπια και κτίσματα Παλαιών οικιών με διάφορες ονομασίες όπως "η βρύση της Φούντως" ή η "Καλύβα του Μπολάση" κ.ά.

Δεύτερον, σε απόσταση 1500 μ. από το σημερινό χωριό στις υπώρειες του Ραδολιού κοντά στο δρυμό "Σκοτάδι" υπάρχει τοποθεσία και δείγματα χτισμάτων με ονομασία "το καμένο χωριό", άρα υπήρχε εκεί συνοικισμός

Τρίτη και αψευδής μαρτυρία που θεμελιώνει την παραπάνω άποψη είναι το γεγονός ότι οι περισσότεροι κάτοικοι πιεζόμενοι σκληρά από τους Τούρκους, είτε διότι η έκταση του χωριού Πληκάτι δεν επαρκούσε για την παροχή πόρων ζωής σε δυσανάλογο πληθυσμό αναγκάστηκαν να εκπατρισθούν. Έτσι από το 1840 μέχρι το 1923 άρχισαν ομαδικές μετακινήσεις των κατοίκων από το Πληκάτι προς την Δ. Μακεδονία στη Μπαλκαμένη (σημερινή Δροσοπηγή) και Νεγοβάνι Φλωρίνης (σημερινό Φλάμπουρο). Άλλοι ετράπησαν στο Καζακλάρ Θεσσαλίας (ν. Αμπελάκια) άλλοι στο Βραχώρι (ν. Αγρίνιο) άλλοι στη Ζαβέρδα (ν. Πάνορμον), άλλοι σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και στο εξωτερικό όπως Ρουμανία και Ρωσία. Για τους κατοίκους του Πληκατίου υπάρχει και μία

άλλη εκδοχή όπως διηγούνταν οι παπούδες ότι ήρθαν από το Σούλι (Πλάκα Σούλι ή Πλόκα Σούλι).

Τον καιρό εκείνο οι έλληνες είχανε μεγάλες πιέσεις από τους Τούρκους κυρίως για θέματα θρησκείας, ο ένας ήταν χριστιανός και ο άλλος μωαμεθανός γιαυτό και υποχρεώθηκαν να εγκαταλείψουν τα μέρη από το Σούλι και ως κτηνοτρόφοι μετοίκισαν στα βουνά του Γράμμου, πολλοί στο Πληκάτι και άλλοι σε διάφορα χωριά.

Έτσι μερικοί κάτοικοι του Πληκατίου πήραν την απόφαση και συγκρότησαν μια Επιτροπή πήγαν στον Φατίλη Μπέη ο οποίος είχε προς πώληση ένα τσιφλίκι κοντά στην Φλώρινα με την ονομασία "Μπαλκμεν".

Είδαν την τοποθεσία, την βρήκαν κατάλληλη και την αγόρασαν με 3.000 λίρες Τουρκίας. Η επιτροπή γύρισε στο Πληκάτι και πρόσθεσαν στην ονομασία "Μπαλκμεν" το Α και το Η και έγινε Μπαλκαμένη μέχρι το 1926. Από το 1926 μετονομάστηκε σε Δροσοπηγή.

Οι κάτοικοι της Δροσοπηγής δούλεψαν σκληρά, κάνανε τα σχεδιαγράμματα, χαράξανε δρόμους, οικόπεδα. Τα πρώτα σπίτια ήταν απλά με τέσσερις τοίχους χωρισμένα στη μέση για δύο αδέρφια και είχαν μια πόρτα επικοινωνίας στη μέση παράθυρα 60x80 το πολύ και αυτά μόνο με τα τόκαρα (κάσες) για να καρφώσουν τις βελέντζες. Οι τοίχοι όλοι ήταν σοβατισμένοι με λάσπη και άχυρο για πρώτο χέρι το δεύτερο ήταν με κόκκινο χώμα. Κτίστηκαν τα πρώτα 10 ή 15 σπίτια και το πρώτο τζάκι άναψε το 1844. Ύστερα από πενήντα χρόνια η Μπαλσκαμένη άλλαξε όψη και σχέδια. Πάντως η τοποθεσία, τα σπίτια και ο σχεδιασμός της Μπαλκαμένης ήταν ακριβώς αντίγραφο όπως το Πληκάτι μέχρι και οι βρύσες ήταν ίδιες. Μετά από χρόνια άνοιξε ο δρόμος για την Βλαχιά (Ρουμανία) και πολλοί μαστόροι πήγαν εκεί, εργάστηκαν και έφεραν πολύ χρήμα και έτσι κτίστηκε η μεγάλη Μπαλκαμένη. Την εξέλιξη της Μπαλκαμένης την σταμάτησε ο Βαλκανικός Πόλεμος, διότι έκλεισε και η Ρουμανία. Όλα πήγαιναν καλά μέχρι το 1921. Από το 1926 η Μπαλκαμένη μετονομάστηκε σε Δροσοπηγή. Την Δροσοπηγή την κάψανε οι Γερμανοί το 1943 διότι οι αντάρτες του ΕΑΜ εκτέλεσαν μερικούς Γερμανούς. Έτσι ξεκίνησαν από την αρχή να κτίσουν το νέο χωριό σε καινούργια τοποθεσία όπου υπάρχει σήμερα. Το νέο χωριό τελείωσε το 1951.

Φλάμπουρο
(παλιά ονομασία Νεγοβάνη)

Το 1861 μερικοί άνδρες αφήνουν την Δροσοπηγή (Μπελκαμένη) και έρχονται Ν.Α αυτής της τοποθεσίας σε υψόμετρο 800 μ. και κτίζουν σε καλή τοποθεσία το δεύτερο χωριό το Φλάμπουρο (π. ονομ. Νεγοβάνη) Ν. Φλωρίνης. Πάλι με την προσέλευση νέων κατοίκων κυρίως από το Πληκάτι και άλλα μέρη, κτίζουν σπίτια, πλατείες, δρόμους και πρωτοθεμελιώνουν την εκκλησία το 1871. Έτσι το 1940 οι κάτοικοι ξεπερνούν τις 2.000 κατοίκους. Οι κάτοικοι του Φλαμπούρου ασχολούνται κυρίως με την δενδροκαλλιέργεια, κτίστες και αρκετοί με τα γράμματα, επιστήμονες και υπάλληλοι.

Από τους άξιους Φλαμπουριώτες ξεχωρίζουν ο συγγραφέας και ευθυμογράφος Π. Τσαμπάζης ο Χ. Στυλιάδης

διδάσκαλος κ.ά. Ο Π. Τσαμπάζης είναι ένας αξιόλογος συγγραφέας της παλιάς και νέας εποχής, περιέγραψε τα χρόνια της ξενιτιάς και της νοσταλγίας και έντονου πατριωτισμού στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Δεν θα ξεχάσω τα λόγια του Ύμνου της Νεγοβάνης

"Την δόξα την αθάνατη θωρώ
μ' ένα στεφάνι
να στεφανώνει την ξακουστή
και άξια Νεγοβάνη"
... ευλογημένο τ' όνομα είς
τους νεκρούς ιππότας
στους δοξασμένους ήρωας
γενναίους Φλαμπουριώτας".

Πληκάτιον ή Πληκάτι

Το χωριό Πληκάτι με παλιά και νέα ονομασία Πληκάτιον ή Πληκάτι είναι χτισμένο στους πρόποδες τον Γράμμου. Έχει υψόμετρο 1240 μ. Ανατολικά υψώνεται με οξυές το βουνό Καρδάρι-Σταυρός, βόρεια η χορταριασμένη Σκάλα με την κορυφή 2520 μ. δυτικά υψώνεται το βουνό Ροσδόλι-Μαύρη Πέτρα παρακάτω ο δρυμός Σκοτάδι με πανύψηλα έλατα και πεύκα. Ανάμεσά τους απλώνεται μια κοιλάδα (κέμζα) την οποία διαρρέουν τρία ποτάμια, το μικρό, το μεσαίο και το πέρα ποτάμι. Τα νερά πότιζαν τότε τις εκτάσεις της κοιλάδας. Το Πληκάτι σήμερα αριθμεί μόνιμους περίπου 60 άτομα (εγγεγραμμένους 230) κατοίκους. Το 1940/50 αριθμούσε γύρω στους 500 και παλαιότερα όπως το 1840 περίπου 2.000 κατοίκους.

Οι κάτοικοι τα παλιά χρόνια ασχολούνταν κυρίως με την κτηνοτροφία και ξυλεία, διότι η περιοχή έχει πλούσιες βοσκές τους καλοκαιρινούς μήνες και πολλά δάση. Έτσι τα παλιά χρόνια ήκμαζε η βιοτεχνία υφαντουργίας και πλεκτικής από την οποία μπορεί το χωριό να πήρε την ονομασία, Πλέκω-Πλεκάτιον και κατά παράφρασιν Πληκάτιον. Τα παλιά χρόνια, που και ο γράφων θυμάται, κατασκευάζανε διάφορα μάλλινα υφάσματα, όπως βελέντζες, φλοκάτες κ.ά.

Έτσι εξηγούνται τα πολλά μπατάνιαμύλοι (μερικά ερειπωμένα σώζονται μέχρι σήμερα). Τότε λαλούμενη γλώσσα του χωριού ήταν η αρβανίτικη. Σήμερα τείνει να εκλείψει η διάλεκτος αυτή και ομιλούν την ελληνική γλώσσα. Στο χωριό Πληκάτι επικρατεί από πολύ παλιά μια πραγματική ιστορία, ότι απέναντι από το χωριό εβρέθη η εικόνα της Παναγίας η οποία είναι θαυματουργός. Η θαυματουργός εικόνα της Θεοτόκου είναι τοποθετημένη στον κεντρικό Ι. Ναό του χωριού εις μνήμην της ***Κοιμήσεως της Θεοτόκου***. Η εύρεση της εικόνας τοποθετείται χρονολογικά στα 1770-1780. Η παράδοση αναφέρει παλλά και ποικίλα θαύματα παλαιότερα αλλά και νεώτερα που συνέβηκαν επί των ημερών μας. Αυτά θεμελιώνουν την πίστη ότι όντως αληθώς η εικόνα της Παναγίας της Πληκατιώτισσας είναι θαυματουργός.

Στις 16 Φεβρουαρίου κάθε χρόνο τελείται στο χωριό θρησκευτικό πανηγύρι προς δόξαν της Υπεραγίας Θεοτόκου. Είναι καθαρά τοπική Εορτή.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΖΙΩΓΑΣ

Βράβευση του Λογοτέχνη ΛΕΥΤΕΡΗ Β. ΤΖΟΚΑ

Από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών

Η απονομή του χρυσού Μεταλλίου Πνευματικής Αξίας Α΄ Τάξεως, που γίνεται στην αρχή του έτους, για το 2005, το Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών, το αρχαιότερο λογοτεχνικό σωματείο της χώρας, έτος ίδρυσης 1930 πήρε ομόφωνη απόφαση να τιμήσει τον λογοτέχνη-δημοσιογράφο ΛΕΥΤΕΡΗ Β. ΤΖΟΚΑ.

ΣΕΜΝΗ ήταν η εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε, την Τετάρτη 11 Ιανουαρίου 2006, στις 6 μ.μ., στη μεγάλη αίθουσα που ήταν κατάμεστη (Σίνα 16, στην Αθήνα) και παραβρέθηκαν άνθρωποι του πνεύματος, της δημοσιογραφικής οικογένειας και από άλλα Σωματεία, που ο τιμώμενος δραστηριοποιείται, ιδιαίτερα στο Αποδημικό Κίνημα εδώ και σαράντα χρόνια.

ΜΕΣΤΗ περιεχομένου η Εισήγηση του προέδρου της Ε.Ε.Λ. Δημ. Τσουκνίδα, που έδωσε τον λόγο στον αντ/δρο Κώστα Ρούτη και αναφέρθηκε εγκωμιαστικά στον τιμώμενο.

ΣΥΓΚΙΝΗΜΕΝΟΣ ο λογοτέχνης Λευτέρης Β. Τζόκας, ευχαρίστησε τους παρισταμένους και το Δ.Σ., την ώρα της απονομής του Χρυσού Μεταλλίου μετά διπλώματος και ευχήθηκε σ' όλους υγεία και δημιουργία. Αξίζει να σημειωθεί ότι με το ίδιο βραβείο τιμήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, άξιοι Πνευματικοί Άνθρωποι των Γραμμάτων και Τεχνών.

Παρουσίαση Βιβλίου

Ο εκδοτικός οίκος "ΕΦΥΡΑ" παρουσίασε στο Συνεδριακό Κέντρο της Νομαρχ. Αυτοδιοίκησης (Γιάννινα) στις 15/2 τα εξής βιβλία:

- "Βιβλίο - Λεύκωμα για το Βρυσοχώρι" της Ευτυχίας Οικονόμου-Γεωργοπούλου.
- "ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΛΙΘΟΓΛΥΠΤΑ" της Μαρίας Τσούπη-Ρέμου.

Κυκλοφόρησε το 1ο τεύχος της περιοδικής έκδοσης "Εν Παπίγκω" της Εφορείας Καλλινείων Σχολείων Παπίγκου με περιεχόμενο το βιογραφικό και τη διαθήκη του ευεργέτη Μ. Αναγνωστόπουλου.

* * *

Στη Γιαννιώτικη εφημερίδα "Νέοι Αγώνες της Ηπείρου" στις 17-18/12/05 και 24-25/12/05 δημοσιεύτηκε αφιέρωμα για τη ζωή και το έργο του κ. Ι. Λυμπερόπουλου. Γράφουν οι: Ανδρέας Καραντώνης, Βάσος Βαρίκας, Λίλη Ιακωβίδη, Βασ. Μάκης, Π. Παλαιολόγος, Γεωργίου Λαδογιάννη, Ι. Μαρίνος, Μ. Μερακλής, Δημ. Λουκάτος, Αρσένης Γεροντικός.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΠΑΙΔΙΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΟ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟ Γ. ΠΟΛΙΤΗ

Σε έλα τα μέσα ενημέρωσης, τα μαζικής ενημέρωσης όπως αυτοαποκαλούνται μετατρέποντας τα άτομα και τους λαούς σε μάζα, γίνεται πολύς λόγος για τα "δικά μας παιδιά". Γι' αυτό, σημειώνοντας κάποιες σκέψεις, δεν έχω την ψευδαίσθηση ότι "κομίζω γλαύκα εις Αθήνας" και ιδιαίτερα δεν νομίζω ότι θα προσθέσω κάτι καινούριο στο θέμα αυτό που και τους νέους προβληματίζει και τους γονείς τους δικαιολογημένα τυραννεί.

Το ερώτημα που αμείλικτα προβάλλει είναι: Ποια θεωρούνται δικά μας παιδιά; Η απάντηση είναι και εύκολη και απλή. Όσα είναι των άλλων δεν είναι δικά μας παιδιά. Επομένως, καλύτερα και περισσότερο νοητό θα γίνει το ζητούμενο αν δούμε ποιοί είναι οι άλλοι και ποιοί εμείς. Στην πολιτική επικράτησε ο όρος παράταξη για να δηλώσει αυτή την ειδοποιό διαφορά. Οι έχοντες μια ιδεολογία που συμφωνεί εν πολλοίς στον Χ πολιτικό οργανισμό ή πολιτικό κόμμα ανήκουν στην ίδια πολιτική παράταξη, η οποία, όπως και η λέξη υποδηλώνει, αντιτίθεται των άλλων που δεν συμφωνούν ή έχουν αντίθετη άποψη. Όμως και αυτοί και οι άλλοι είναι Έλληνες και τα παιδιά τους είναι της Ελλάδος παιδιά, όπως τραγούδησε η Βέμπο σε εκείνα τα αλησμόνητα τραγούδια στην εποποιία του '40, όπου σύμψυχο και σύσσωμο το Έθνος σε μια ενιαία πανεθνική παράταξη αντιμετώπισε τον Ιταλό εισβολέα. Τότε, πράγματι, ήταν όλα τα Ελληνόπουλα δικά μας παιδιά και εκείνη την πανεθνική παράταξη τη συγκροτούσαν οι υψηλές ιδέες της Ελευθερίας και της Δικαιοσύνης. Ποια σύγκριση αλήθεια μπορεί να γίνει με τη σημερινές πολιτικές παρατάξεις και τα συνθήματά τους;

Αλλ' όμως βασικό, κυρίαρχο στοιχείο του Δημοκρατικού πολιτεύματός μας είναι η ύπαρξη και η λειτουργία των αντίθετων απόψεων για να αναδεικνύονται οι άριστες από αυτές και οι άριστοι πολιτικοί που θα θέσουν σε εφαρμογή τα προγράμματά τους, αυτά δηλαδή που προεκλογικά στους πολιτικούς αγώνες εκθέτουν στο λαό, ζητώντας την υπερψήφισή τους. Όμως, η εναλλαγή στην Εξουσία των δύο μεγάλων πολιτικών παρατάξεων δεν πείθει κανέναν πια ότι οι επικρατούντες στους πολιτικούς αγώνες βλέπουν, ως όφειλαν, δικά τους παιδιά όλα τα Ελληνόπουλα. Και, δυστυχώς, οι μαρτυρίες του διαχωρισμού είναι και παλαιές και αδιαμφισβήτητες. Και κανείς δεν γνωρίζει αν θα 'ρθει ποτέ ο καιρός που θα εκλείψει το νοσηρό τούτο φαινόμενο. Είναι μήπως κατάρα για τη δική μας φυλή την Ελληνική, μήπως

είναι δηλαδή στο αίμα μας ο ιός της δικόνοιας και δεν μπορούμε να απαλλαγούμε από αυτόν, όπως συμβαίνει με κάθε ανίατη ασθένεια;

Παλαιότερα, στις μετεμφυλιακές πρώτες δεκαετίες ο διαχωρισμός ήταν πιο "τίμιος" θα έλεγα, γιατί νομοθετικά ίσχυε εκείνη η ρύθμιση που καθόριζε με σαφήνεια ποια ήταν δικά μας παιδιά και ποια τα αλλότρια. Έτσι, απεκλείοντο παντάπασιν από οποιαδήποτε Δημόσια Υπηρεσία εκείνοι που δεν είχαν το πιστοποιητικό της νομίμου φρόνησης. Εάν δεν είχες το περιλάλητο πιστοποιητικό νομιμοφροσύνης, ματαιοπονούσες όταν διεκδικούσες να βρεις μια θέση στο Δημόσιο Τομέα. Αλλά σε όλες τις μεταπολεμικές περιόδους επικρατούν κάποια διαφορετικά κριτήρια και η κριτική πρέπει να είναι συγκλίνουσα προς τα επικρατούντα την εποχή εκείνη ιδεολογικά, πολιτικά δεδομένα. Η λήθη στο παρελθόν δεν μπορούσε εύκολα να γίνει, ούτε βέβαια έπρεπε να περάσει το τέταρτο αιώνος, να φθάσουμε δηλαδή ως το 1974, οπότε "θεόθεν" καταργήθηκαν ή τουλάχιστον έπαυσαν να ισχύουν εκείνες οι διαχωριστικές γραμμές. Τι επακολούθησε μετά ταύτα; Οι διαχωριστικές γραμμές δεν έπαυσαν να ισχύουν στο βαθμό που έπρεπε. Ή επινοήθηκαν άλλες και "ο χορός καλά κρατεί", ομολογούσαν πολλοί που έβλεπαν ότι επαναλαμβανόταν το ίδιο παιχνίδι.

Και το πρόβλημα άρχισε να παίρνει απρόβλεπτες διαστάσεις όταν ο αριθμός των πτυχιούχων άρχισε να αυξάνει με γεωμετρική πρόοδο, όπως και οι σχολές οι πανεπιστημιακές. Τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα αυξήθηκαν και οι προκύψασες νέες ειδικότητες στις βασικές επιστήμες, ιδιαίτερα σε εκείνους τους τομείς της γνώσης που αναπτύχθηκαν παράλληλα με την αλματώδη πρόοδο της τεχνολογίας, είχαν ως φυσικό αποτέλεσμα τη στροφή των αποφοίτων των Λυκείων προς αυτή την κατεύθυνση. Κατακόρυφη ήταν και η προτίμηση των γονιών στην απόκτηση πανεπιστημιακής μόρφωσης για τα παιδιά τους, "αισιόδοξη και θετική προτίμηση", οπότε κυριάρχησε στην Ελληνική κοινωνία τις τελευταίες δεκαετίες του προ ολίγων ετών δύσαντος αιώνα το σύνθημα "όλα για το παιδί".

Με τη συγκέντρωση μάλιστα του αγροτικού πληθυσμού στα αστικά κέντρα προέκυψαν νέα δεδομένα, των οποίων οι συνέπειες, οι δυσμενείς και απρόβλεπτες, άρχισαν από καιρό ήδη να γίνονται ορατές. Η πλέον αρνητική από αυτές είναι η μείωση των γεννήσεων, καθώς στην αντίληψη των νέων ζευγαριών επικράτησε η ορθολογική ανησυχία αντιμετώπισης των δυσκολιών που δημιουργούνται με τα παιδιά. Έτσι, ο μαθητικός πληθυσμός στις δύο πρώτες βαθμίδες μειώθηκε απρόβλεπτα και έμειναν κενές οι αίθου-

σες των σχολείων όλης της υπαίθρου. Λυπηρή εντύπωση προκαλούν στον επισκέπτη καλοχτισμένα σχολεία στα χωριά της επαρχίας μας από μαστόρους που δούλευαν με μεράκι να είναι κλειστά ή να έχουν μετατραπεί σε πολιτιστικά κέντρα, ξενώνες ή καφετέριες. Ο tempora, o mores, που έλεγαν οι Λατίνοι (: Ω καιροί, ω ήθη!).

Ιδρύθηκαν όμως στα αστικά κέντρα πλήθος ανώτερων και ανώτατων σχολών, πέραν των βασικών πανεπιστημιακών σχολών που διαιρέθηκαν σε ειδικότητες και υποειδικότητες. Πλειάδα άλλων σχολών εμφανίστηκε με την αλματώδη ανάπτυξη των τεχνικού πολιτισμού και της πληροφορικής. Ο καλούμενος να σημειώσει τη σχολή της προτίμησης του, ο σημερινός απόφοιτος Λυκείου, χάνεται σε μια ατέρμονη κατάσταση σχολών που περιλαμβάνει το μηχανογραφικό δελτίο και των οποίων δεν γνωρίζει καν το αντικείμενο των σπουδών. Επιπλέον, οι εισαγωγικές εξετάσεις δεν καταργήθηκαν καθολοκληρίαν, αλλά πάντως η εισαγωγή στα Πανεπιστήμια γίνεται με επίδοση αποτυχίας στην ισχύουσα βαθμολογική κλίμακα. Αποτέλεσμα της υποβάθμισης των κατ' έτος χορηγούμενων από τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα πτυχίων δεν είναι μόνο ότι μένουν αναξιοποίητα, αλλά αυξάνει και διογκώνεται ο αριθμός των ανέργων πτυχιούχων. Έτσι, η Αρσενειάδα μεταρρύθμιση στα εκπαιδευτικά επεβλήθη αφ' εαυτής, αφού κατέστη αδύνατη η αναμονή διορισμού με την επετηρίδα. Το Ανώτερο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ) που εφαρμόστηκε ήταν προϊόν ανάγκης.

Ωστόσο και πάλι ούτε το ΑΣΕΠ ούτε ο νόμος του Πεπονή, παρ' όλη την αγαθή προαίρεσή τους, βρήκαν τέλεια εφαρμογή. Προφανώς γιατί το πολιτικό κόστος απασχόλησε τους πολιτικούς και άνοιξαν παραθυράκια, επινόησαν "τερτίπια" για τα δικά τους παιδιά. Και η αξιοκρατία λέγεται μεν ότι θα επικρατήσει σε κάθε προεκλογική περίοδο, αλλά την επομένη όλα αυτά πετιούνται στον κάλαθο των αχρήστων, απ' όπου θα ανασυρθούν και πάλι με τη λήξη της τετραετίας. Και παραμένει μόνιμο και σταθερό το παράπονο χιλιάδων νέων πτυχιούχων, παιδιών με αξιόλογη μόρφωση και παιδεία, πότε θα έρθει καιρός που κάποιοι πολιτικοί θα τους πούνε: "Είστε όλα δικά μας παιδιά, γιατί όλα είστε Ελληνόπουλα".

ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΕΣΒΗΣΕ...

Το Νοέμβρη του 2005 το μοναδικό παραδοσιακό κουρείο της Κόνιτσας έκλεισε. Ο Δημήτρης Χατζηρούμπης, ο γνωστός σε όλους μας και πάντα χαμογελαστός Τάκης, κούρεψε για τελευταία φορά τον παππού, που κατέβηκε από το χωριό με το πρωινό λεωφορείο. Τον ξύρισε με προσοχή, του περιποιήθηκε το μουστάκι... Δεν βιαζόταν. Όλος ο χρόνος δικός του από την επόμενη μέρα. Το τελευταίο ξύρισμα της επαγγελματικής του ζωής έπρεπε να είναι το καλύτερο.

"Ποιός θα φροντίζει τώρα τους παππούδες με τόσο μεράκι. Ακόμη και τις τρίχες στο εσωτερικό της μύτης περιποιούμαι! Θα μου λείψουν και θα τους λείψω" σκεφτόταν συγκινημένος. Το ξύρισμα τελείωσε. Τους έβαλε δροσερή κολόνια.

Η γιαγιά, που περίμενε κρατώντας το μπαστούνι, πήρε τον παππού και έφυγαν.

Και ο κυρ-Τάκης, ο τελευταίος μπαρμπέρης της Κόνιτσας "κατέβασε τα ρολά" στο μαγαζί του, στο κουρείο όπου δούλευε σαράντα χρόνια τώρα. Σκούπισε κρυφά ένα δάκρυ και κατηφόρισε για το σπίτι του στην Κάτω Κόνιτσα...

Κάπως έτσι φαντάζομαι εκείνη τη μέρα του Νοέμβρη.

Οι δυο τελευταίοι παραδοσιακοί μπαρμπέρηδες της Κόνιτσας, ο κ. Τσέτας και ο κ. Δημ. Χατζηρούμπης συνταξιοδοτήθηκαν... Εύχομαι με όλη τη δύναμη της ψυχής μου να ζήσουν πολλά-πολλά χρόνια με υγεία.

Ο νους μου γυρίζει χρόνια πίσω, τότε που είχε κουρείο ο Γιώργος Νικολόπουλος.

Βλέπω μπροστά μου τον πάγκο του κουρείου με τις χειροκίνητες μηχανές, την ψιλή και τη χοντρή, για τα παιδιά. Δίπλα τα καλοτροχισμένα ψαλίδια, το λουρί, για το τρόχισμα, τα ξυράφια για ξύρισμα, ο μεταλλικό δοχείο για τη σαπουνάδα, το πινέλο, τα χαρτάκια για το σκούπισμα... Θυμάμαι πως η σαπουνάδα γινόταν από τριμμένο σαπούνι.

Νομίζω πως μυρίζω το όμορφο άρωμα της πούδρας, που βρισκόταν σε ένα μεταλλικό δοχείο. Στον πάγκο υπήρχαν ακόμη τσατσάρες χοντρές και ψιλές, ειδική τσατσάρα για την περιποίηση του μουστακιού, κρέμες για μετά το ξύρισμα και κολόνιες. Σε μια γωνιά στον τοίχο κρεμασμένος ήταν ο νιπτήρας και από κάτω μια λεκάνη.

Θυμάμαι πως μαζευόμαστε όλη η παρέα και συζητούσαμε για την αγαπημένη μας ποδοσφαιρική ομάδα, την Πίνδο!

Και εκεί ανάμεσα από το κούρεμα και το ξύρισμα κουβεντιάζαμε για όλα τα θέματα, ακόμα και για τα προσωπικά μας.

Με συγκίνηση θυμάμαι και τους μπαρμπέρηδες της Κόνιτσας, που δεν βρίσκονται πια ανάμεσά μας: το Νίκο το Ρόμπολο και το Βασίλη Γκαβίνο.

Ύστερα το μυαλό μου πετάει στον πρώτο καιρό που άρχισε να δουλεύει ο Τάκης. Νέος, ορεξάτος, χαμογελαστός.

Η δουλειά του κουρέα ήταν σχετικά εύκολη. Όλοι τότε κούρευαν τα μαλλιά τους κοντά.

Η ιδιοτροπία των πελατών αφορούσε κυρίως το μουστάκι.

Έτσι ο μπαρμπέρης (από τις μπάρμπερες = φαβορίτες) αφιέρωνε περισσότερο χρόνο στην περιποίηση του μουστακιού, αλλά και στο ξύρισμα. Σαν καλός κουρέας τρόχιζε το ξυράφι του καλά. Είχε ελαφρύ χέρι, δεν άφηνε γένια, δεν έκοβε τον πελάτη στο μάγουλο. Πήγαινε ακόμη και στα σπίτια ηλικιωμένων και ασθενών για να τους κουρέψει και να τους ξυρίσει. Ήταν καθαρός, περιποιητικός, καλοσυνάτος και ευγενικός.

Σκέφτομαι πόσες φορές πηγαίναμε όλα τα αγόρια του Γυμνασίου να κουρευτούμε με την "ψιλή". (Αν θέλαμε ας κάναμε κι αλλιώς! Που θα κρυβόμασταν από το "μακαρίτη" Γκαραβέλα και το Ρεμπέλη, αν αφήναμε έστω και λίγα μαλλιά, έτσι για... γοητεία). Πόσες αναμνήσεις! Πώς τρέχει ο νους μου πίσω σε εκείνα τα χρόνια μου, τα εφηβικά.

Και τούτο το γραφτό με γύρισε πίσω, στις ρίζες μου... Τελικά οι πιο όμορφες μνήμες μου είναι παγιδευμένες στον τόπο που γεννήθηκα και μεγάλωσα, στην πανέμορφη Κόνιτσα.

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΟΥΣΜΠΟΥΛΑΣ

ΤΙΜΗΘΗΚΕ Ο Κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΙΤΣΑΝΤΩΝΗΣ
ΑΠΟ ΤΗ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Κατά την εκδήλωση κοψίματος της πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας του Συνδέσμου Βούρμπιανης Αθηνών στο Ξενοδοχείο STANLEY στις 12-2-2006, η Επιτροπή Διαχείρισης του Κληροδοτήματος Χαρίση Ζήκου, τίμησε τον αποχωρήσαντα από την Επιτροπή Συγχωριανό μας κ. Ιωάννη Δ. Κιτσαντώνη, προσφέροντάς του αναμνηστική πλακέτα για την πολυετή - ανιδιοτελή και πολύτιμη προσφορά του στο Κληροδότημα και κατ' επέκταση στη γενέτειρά μας Βούρμπιανη.

«ΝΑ ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΤΕΙ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ ΤΟ ΓΡΗΓΟΡΟΤΕΡΟ»

Ανηφορίζοντας από την Κόνιτσα, φτάνουμε στη στροφή για το χωριό μου τη Μόλιστα (που τώρα το καλοκαίρι πάμε σαν τουρίστες). Μπαίνουμε σε ένα καταπράσινο λόγγο μ' εκατοντάδες είδη δένδρων και λουλουδιών, που βρίσκονται σ' έναν ακράτητο συναγωνισμό σε πυκνότητα, σε απλότητα και σε ύψος. Όλα θέλουν να φτάσουν τα πανύψηλα πεύκα. Ακόμα και τα βράχια τα ονομαζόμενα Σταλάϊματα σκεπάζονται με δεντράκια και τρέχουν ν' ανταμώσουν με τα πεύκα που κατεβαίνουν απ' τα βουνά Λινίκο και Σιούμο. Η Τζιαντόρα ήδη έχει σκεπαστεί, σχεδόν. Κι έτσι η Μόλιστα τυλίγεται και βυθίζεται κυριολεκτικά μέσα στην καταπράσινη φυλλωσιά. Πνίγεται από οξυγόνο και δροσιά, ένα πεντακάθαρο περιβάλλον που σε σκλαβώνει και σου προκαλεί νοσταλγία, κι ευγνωμοσύνη! Εν τω μεταξύ τα σπιτάκια μας όλο και ομορφαίνουν το χωριό, εκτός από μερικά που δεν μπήκαν στο ρυθμό της ανοικοδόμησης. Οι σκεπές δεν είναι ομοιόμορφες στο χρωματισμό. Σ' αυτό το καταπράσινο χάος όμως δίνουν μιά ξεχωριστή ομορφιά. Οι αυλές στα περισσότερα σπίτια μαζί με τις γλάστρες έχουν ξεπεράσει το παλιό τους εαυτό. Είναι καθαρές και σκεπασμένες με πολύχρωμα λουλούδια, κληματαριές, δαφνάκια, και στις άκρες και λίγα λαχανικά. Όλα μαζί δίνουν μια χωριάτικα γοητεία!

Από την πλατεία και πάνω πλακοστρώθηκαν τα σοκάκια και φαντάζουν πολύ όμορφα. Ελπίζω να γίνουν και τα υπόλοιπα σοκάκια από την πλατεία και κάτω, γιατί θα 'ναι γελοίο να μείνουν άφιαστα, γιατί σκεπάζονται από αγριόχορτα κα μεγαλώνουν ανεξέλεγκτα και είναι πολύ άσχημα.

Επίσης το εστιατόριο (το αρχοντικό) του Βαγγέλη Σερίφη μ' εξαιρετική κουζίνα, και δίπλα στο πολυτελέστατο ξενοδοχείο, δίνουν μια ιδιαίτερη ζωντάνια στο χωριό μας.

Οι επισκέπτες που έρχονται από διάφορα μέρη της Ελλάδας φεύγουν ευχαριστημένοι από όλες τις απόψεις. Τόσο από τη φύση και το τρεχούμενο κρυστάλλινο νερό μας αλλά και από τη φιλιξενία μας που φημίζεται ακόμα απ' τους προγόνους μας και 'μεις τη συνεχίζουμε.

Στο χωριό μας επίσης διορθώθηκαν και όλα τα εκκλησάκια και αυτό είναι μια καλή πρωτοβουλία, καλό για όλους τους κατοίκους, γιατί εκεί και προπαντός στον Άγιο Νικόλαο γίνονται γάμοι, βαφτίσια, μνημόσυνα και κάθε λογής λειτουργίες κι εκεί ανταμώνουμε, ακόμα και με

ους γείτονες Γανναδιού και Μονα-
τηριού. Κάνουμε πανηγύρια και
λεντάμε, χορεύουμε μαζί. Μόνο
ου σε μας φέτος δεν έγινε πανηγύ-
ι γιατί έφυγε ο καφετζής ο Άρης
αι έκλεισε το καφενείο.

Λίγο παραπάνω, σχεδόν στο κέ-
τρο, πριν 60 χρόνια οι γονείς μας
κτισαν ένα μεγαλοπρεπές (για την
ποχή εκείνη) κτίριο για τα παιδιά.
ίναι το σχολείο, που τότε ήταν ένα
χολείο υποδειγματικό, πρότυπο,
τολισμένο με προσωπογραφίες των
ρώων του 1821, χάρτες, βιβλιοθή-
η, βοηθητική αίθουσα, πίνακες, με
εγαλη καθαρή αυλή. Αλλά και με
ξαιρετικούς και αξέχαστους δασκά-
ους, το Θωμά Δέρβο και τον Ιωάν-
η Γέγιο. Εμείς που είμαστε σήμερα
ιαππούδες και γιαγιές εκεί σ' αυτό
ο σχολείο μάθαμε γράμματα.

Σε προηγούμενη ανταπόκρισή
ιου πριν τρία χρόνια είχα γράψει για
ην κατάντια του. Δεν είχα πάει όμως
μέσα γιατί έμενε κάποιος Αλβανός.
Κι όταν σ' ένα σπίτι μένουν άνθρω-
ποι έχω τη γνώμη ότι πρέπει να το
διατηρούν κιόλας.

Έφυγε όμως και τώρα είναι κλει-
στό.Ευτυχώς που έφτιαξαν τη σκεπή
και δεν έπεσε.

Μαζί με άλλους χωριανούς οι
οποίοι έδειξαν ενδιαφέρον, αλλά
δεν τους άκουσε κανείς, τρομάξαμε
να φτάσουμε στην πόρτα από τα βά-
τα τρικοκιές και αγκάθια. Μπαίνο-
ντας μέσα δεν μπόρεσα να κάνω βή-
μα, έμεινα κατάπληκτη στο θέαμα
που αντίκρισα και τα μάτια μου
βούρκωσαν, Γιατί άραγε τόση αδια-
φορία; Νομίζει κανείς πως μπήκαν
κανίβαλοι και τα 'καναν γυαλιά καρ-
φιά. Οι σοφάδες πέφτουν, προσω-
πογραφίες τσαλαπατημένες, βιβλιο-
θήκες κατεστραμμένες, τα θρανία
μοιάζουν δαρμένα, σκονισμένα με
σπασμένες καρέκλες.

Τα 3 δωμάτια των δασκάλων ρη-
μαγμένα. Το μεγάλο αυγοειδές τρα-
πέζι που καθόμασταν σαν τα μελισ-
σόπουλα και μελετούσαμε την ώρα
που ο δάσκαλος δίδασκε στη μεγάλη
αίθουσα,κοιμάται-λέει-κάποιος τη
νύχτα.

Αγαπητοί χωριανοί σ' όλα αυτά
ποια λέξη ταιριάζει σε όλους μας;
Εγώ νομίζω, ντροπή! Γι αυτό οι αρ-
μόδιοι που κάθε φορά στις εκλογές
τους ψηφίζουν οι κάτοικοι του χωρι-
ού, οι πρόεδροι και τα μέλη της αυ-
τοδιοίκησης και του συλλόγου, σε
συνεργασία, να πάρουν μια δυναμι-
κή απόφαση να επισκευαστεί το γρη-
γορότερο το σχολείο μας πριν πέσει.
Είναι κρίμα!

Για φανταστείτε αγαπητοί χωρια-
νοί, τα παιδιά μας, τα εγγονάκια μας
αυτά τα χαριτωμένα πλασματάκια,
κάθε καλοκαίρι, να μαζεύονται στο
σχολείο και να φέρουν δικές τους
ζωγραφιές, ποιηματάκια, εκθέσεις,
εικόνες, παιχνίδια,προσωπογραφίες
ηρώων, αθλητών, τραγουδιστών, ερ-
γατών και αγροτών, χάρτες, βιβλία,

περιοδικά κλπ. να στολίζουν μόνα τους το σχολείο, να μπαίνουν στο πνεύμα της παιδείας. Γιατί αυτά τα παιδιά είναι Έλληνες και οι Έλληνες μπορούν, όπου κι αν βρίσκονται να κάνουν και μικρά και μεγάλα έργα. Αρκεί εμείς οι μεγάλοι να τα βοηθάμε παντού και πάντα. Για το καλό τους, για τη μόρφωση τους, για ένα καλύτερο μέλλον.

Το Μοναστήρι και το Γανναδιό πώς τα 'φκιασαν τα σχολεία τους; Και μεις όχι; Τι συμβαίνει; τι φταίει;

Και εδώ θέλω να ρωτήσω τον κύριο Δήμαρχο της Κόνιτσας τον κ. Χατζηεφραιμίδη αν ήρθε καμιά φορα στο χωριό μας και ρώτησε που είναι το σχολείο μας, Σας παρακαλώ κύριε Δήμαρχε κάντε μια επίσκεψη, είμαι σίγουρη ότι θα συγκινηθείτε. Και δείξετε λίγο ενδιαφέρον και κατανόηση να λυθεί αυτό το πρόβλημα και αναλόγως βοηθήστε να επισκευασεί και το δικό μας σχολείο όπως όλα τα σχολεία σ' όλα τα χωριά. -Σας ευχαριστώ.

Να βοηθήσουμε όλοι να γίνει το σχολειό μας, ο καθρεφτης για τα παιδιά μας και βασικό στολίδι για το χωριό μας. Γιατί ποιος ξέρει μπορεί καμιά φορα να λειτουργήσει ξανά, η ζωή έχει γυρίσματα. Ν' ακουστεί πάλι το κουδούνι και οι χαρούμενες φωνές των παιδιών στην αυλή! Μπορεί...

Πελαγία Μακαρίου Χανζτιά

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΤΣΑΝΟΥ - ΖΕΥΓΟΛΑ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΒΕΡΩΦ - ΚΟΝΙΤΣΑ
Τηλ.: 26550 22529

Τηλ. Οικίας: 26510 93622
Κιν.: 6945 182799

ΦΩΤΗΣ ΡΟΥΒΑΛΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

Εκπαιδευθείς επί 6ετία εις Ν. Υόρκη, Η.Π.Α.
στο υπερηχογράφημα καρδιάς και
στις καρδιακές παθήσεις εμβρυϊκής και παιδικής ηλικίας
Πτυχιούχος AMERICAN BOARD OF PEDIATRIC CARDIOLOGY

Μητροπόλεως 69 - Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 229009
Κιν. 6977 013892

Ο Θεός να βάλει το χέρι του

Γεωργίου Θ. Μπούρη (τ. Δ/ντού Β. Δημ. Σχ. Κονίτσης)

Επώνυμος σχολιαστής τοπικής εφημερίδας αναφέρθηκε πρόσφατα στη χαριστική βολή που δέχτηκαν τα Δημοτικά Σχολεία της υπαίθρου και με πολλή πικρία υπενθυμίζει για την ιστορία και μόνο, ορισμένες από τις πιο σημαντικές συνέπειες που προκάλεσε το συγκεκριμένο γεγονός.

Αλήθεια! Ποιός από μας που ανήκουμε στη γενιά του 1930-1940, αλλά και από τους πιο νεότερους που πρόλαβαν και έζησαν για κάποιο διάστημα στα παραδοσιακά χωριά μας, δεν νιώθει βαθιά υπερήφανος και δεν αναγνωρίζει το τεράσιο έργο που πρόσφεραν τα Σχολεία μας αυτά; Ποιός δεν αισθάνεται πραγματικό δέος και απεριόριστη ευγνωμοσύνη για την υπέροχη κοινωνική δράση του μονοθεσίτη τότε δασκάλου; Ποιός δεν υποκλίνεται και δεν δακρύζει σήμερα μπροστά σ' αυτά τα πνευματικά τεμένη τα οποία διαδραμάτισαν πρωτοποριακό ρόλο στα Ελληνικά δρώμενα κι άνοιξαν πλατιούς ορίζοντες στο τότε νεοσύστατο Έθνος, που ταλαιπωρημένο και κατατρεγμένο προέκυψε, μετά την τόσο οδυνηρή και μακραίωνη Τούρκικη σκλαβιά;

Το κλείσιμο των Δημοτικών Σχολείων ήταν κάτι το αναμενόμενο. Το φυσικό επακόλουθο της ομαδικής αποδημίας του αγροτικού πληθυσμού, που σε διάστημα δύο-τριών δεκαετιών εγκατέλειψε οριστικά και αμετάκλητα τη γενέτειρα πατρίδα και εγκαταστάθηκε μόνιμα πλέον στα περισσότερο εύφορα και προσοδοφόρα αστικά κέντρα της χώρας μας, αλλά και του εξωτερικού. (Γερμανία, Αμερική κλπ.).

Ήταν μια ατυχής συγκυρία, η οποία αποδιοργάνωσε ολοσχερώς τα άλλοτε σφύζοντα από ζωή χωριά μας. Και αντί ο ξέφρενος αυτός ξεσηκωμός να αποβεί προς το συμφέρον όλων μας, δημιούργησε άλυτα προβλήματα.

Τα χωριά μας χρόνο με το χρόνο ερημώνουν, ενώ η πόλη ασφυκτιά σήμερα, από έναν συνωστισμό, άνευ πρηγουμένου.

Το ξέσπασμα της αστυφιλίας θαρρώ πως διατάραξε ανεπανόρθωτα την ισορροπία της φύσης, η οποία έχει κορεστεί από κόσμο σε συγκεκριμένες περιοχές. Ο άνθρωπος συσσωρεύτηκε σε ορισμένα σημεία του πλανήτη μας. Προ πολλού έπαψε πια να ζει και να δραστηριοποιείται ισομερώς σε κάθε αναπτυγμένη χώρα. Γεγονός που δημιούργησε πλείστα όσα δεινά: Μόλυνση του περιβάλλοντος, χωματερές

πλημμύρες, κυκλοφοριακό, και άλλα χειρότερα που έχουν να κάνουν με την απαράδεκτη συμπεριφορά του ανθρώπου προς τον συνάνθρωπο, την ψυχική του υγεία, την αλλαγή της νοοτροπίας. Όπως η αναρχία, η εγκληματικότητα η διαφθορά, η ανευθυνότητα, η ασυδοσία, τα ναρκωτικά, η καταρράκωση των ηθικών αξιών και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Και επειδή το κρατικό ενδιαφέρον, ο τόσο καλοπροαίρετος και αρκούντος αποτελεσματικός "Ι. Καποδίστριας" παρά τις φιλότιμες προσπάθειες που ομολογουμένως καταβάλλει, αδυνατεί να ανακόψει το συνεχιζόμενο αυτό ρεύμα της αποδημίας, το μόνο που μας απομένει να κάνουμε είναι να αποδεχτούμε με καρτερικότητα και υπομονή τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζει σήμερα η ύπαιθρος.

Υπ' όψη πως όλοι μας ευθυνόμαστε για την απαράδεκτη αυτή κατάσταση των χωριών μας.

Και έπειτα παρήλθαν οι καιροί για να γυρίσουμε στα αλησμόνητα εκείνα χρόνια της Μπερμπερίτσας. Να βγούμε δηλαδή στα σοκάκια των μαχαλάδων, με τον ανθοστόλιστο σταυρό στα χέρια και μοιρολατρικά να επικαλεστούμε την εξ ουρανού βοήθεια, μήπως έστω και στο παρά πέντε μας λυπηθεί ο Θεός και βάλει το χέρι του.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ «Το Γεφύρι» Με 40 κλίνες, εστιατόριο, μπάρ, θέρμανση, πάρκιγκ, κ.λπ. Στην ειδυλλιακή τοποθεσία της γέφυρας Αώου στη Κόνιτσα
Τηλ. 26550 23780

Ο τελευταίος κουρέας

Κάποτε, και στην αγορά της Κόνιτσας, όπως θα θυμούνται οι μεγαλύτεροι, υπήρχαν πολλά μαγαζιά, όπως μπακάλικα, ραφεία, τσαγκάρικα, κουρεία κ.λ. που κάλυπταν όλες τις ανάγκες των κατοίκων. Μα έλα που μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και κυρίως μετά τη 10ετία του 1960, άλλαξαν τα πράγματα!

Η μετακίνηση του πληθυσμού προς τα μεγάλα αστικά κέντρα, γιατί όχι και το εξωτερικό η εμφάνιση μηχανημάτων μαζικής παραγωγής με μειωμένο κόστος κ.λ., ανάγκασε πολλούς επαγγελματίες ή ν' αλλάξουν επάγγελμα ή να παύσουν να εργάζονται, αλλά και οι νέοι να παύσουν ν' ασκούν μη επικερδή επαγγέλματα.

Και όπως πολλές φορές το λέω, ότι όποιος βλέπει και ζει τέτοιες αλλαγές, θλίβεται, ενώ όποιος γεννήθηκε μετά τις αλλαγές, δεν καταλαβαίνει τίποτε, δεν τρέχει τίποτε.

Στην Κόνιτσα χάσαμε τους μπακάληδες, τους τσαγκάρηδες, τους καλαντζήδες, τους σιδεράδες, τους πεταλωτές, τους καφετζήδες κ.λ.π.

Τελευταία, το Δεκέμβριο του 2005, ο τελευταίος κουρέας συνταξιοδοτήθηκε και το κουρείο έκλεισε.

Έτσι, εμείς οι άνδρες, ιδίως οι μεγαλύτεροι, - εν αντιθέσει με τις γυναίκες που έχουν πολλά κομμωτήρια, δεν θα ξανασυναντήσουμε τον Δημήτρη Ν. Χατζηρούμη εκεί στο μικρό και γραφικό κουρείο στο κέντρο της παλαιάς αγοράς.

Δεν θα βρούμε τον Δημήτρη να μας ανταποδώσει με χαμόγελο την "καλημέρα". Δεν θα μαθαίνουμε νέα, δεν θα κουτσομπολεύουμε!

Γιατί το έκλεισες; Εμείς οι μεγάλοι άνδρες τώρα που θα πάμε να κόψουμε τα μαλλιά μας; Που θα ξυρισθούμε;

Α! Το βρήκαμε! Θα ερχόμαστε στο σπίτι του, εκεί στην Κάτω Κόνιτσα, εμείς οι παλαιοί πελάτες και φίλοι σου.

Να όψεται η κοινωνία που μας άλλαξε τον αδόξαστο!

Ιωάννης Γ. Παπαϊωάννου
Ιανουάριος 2006

@ccountant

Λάππας Μάκης
Λογιστικά - Φοροτεχνικά

Αριστοτέλους 38 • 501 00 ΚΟΖΑΝΗ
Τηλ. 24610 49955 - Fax: 24610 49966 • Κιν.: 6942 411090
e-mail: lappmez@otenet.gr

Η νεολαία σήμερα

Στις 30 Ιανουαρίου γιορτάσαμε τους τρεις Ιεράρχες, γιορτή αφιερωμένη στα γράμματα και ιδιαίτερα στη νεολαία μας.

Λόγοι, κηρύγματα, συζητήσεις, συνεντεύξεις, Ραδ/κές κ.λ.π., όλες σχεδόν περιστρέφονται στους νέους της σημερινής εποχής.

Οι νέοι σήμερα δεν εκκλησιάζονται δεν πειθαρχούν, δεν εργάζονται, δεν μελετούν, δεν σέβονται, δεν, δεν, δεν...

Μέχρις ενός σημείου υπάρχει μερική αλήθεια.

Όμως εμείς οι μεγάλοι, οι τα πάντα κρίνοντες και κατακρίνοντες σαν κοινωνία τί παραδείγματα δώσαμε στους νέους, από όποιο μετερίζι κοινωνικό και αν είμαστε;

- Από τον εκπαιδευτικό - λειτουργό που αντί να διδάσκει συλλαμβάνεται με ναρκωτικά ή να έχει ύποπτες σχέσεις με νεαρά άτομα κ.λ.π. κ.λ.π;

- Το Ιερατείο (όλων των βαθμίδων) που δεν ακολουθεί τα βήματα του Ναζωραίου; Παπάδες π.χ. αντί να κατηχούν και διδάσκουν με το παράδειγμά τους περί άλλων τυρβάζουν. Περιφέρονται ασκεπείς με μόνο διακριτικό το "αντερί" (αλήθεια δεν υπάρχει παράπτωμα παραποίησης στολής) με γενάκι κοντό και επιμελώς περιποιημένο. "Άγιοι Ιεράρχες" εμφανίζονται σε τηλεοπτικά παράθυρα και κατηγορεί ο ένας τον άλλον με λόγια του... Ευαγγελίου. Ευτυχώς στην επαρχία μας η ασθένεια αυτή είναι προς το παρόν άγνωστη.

- Το Δικαστικό σώμα; Να αρχίσουμε από το "μεζουράκια" εισαγγελέα και να καταλήξουμε στους καλούς δικηγόρους;

- Το Αστυνομικό σώμα, που αντί να είναι προστάτες του πολίτη είναι φύλακες των ... εμπόρων με όποιο επίθετο θέλετε να προσθέσετε;

- Τους εκπροσώπους - εργατοπατέρες του λαού, οι οποίοι στις Δημοσκοπήσεις είναι πάτος;

- Την Τηλεόραση και κατ' επέκταση τους Δημοσιογράφους ή παραγωγούς που βομβαρδίζουν τους νέους με ό,τι χυδαιότητα και ανηθικότητα υπάρχει γιατί αυτό πουλάει;

- Τον Ημερήσιο αλλά κυρίως τον περιοδικό τύπο που ντρέπεται κανείς να φυλλομετρήσει μαζί με τα παιδιά του από τις παντός είδους φωτογραφίες και δημοσιεύματα που ανεξέλεγκτα φιγουράρουν σ' όλα τα περίπτερα κ.ά., κ.ά. ων ουκ έστι αριθμός.

Θα μου πει κανείς. Εσύ όλα τα μηδένισες. Δεν υπάρχουν άξιοι; ΒΕΒΑΙΩΣ και στην πλειοψηφία μάλιστα.

Δυστυχώς, όμως, το κακό παράδειγμα μένει. Αυτό ακούει, αναπαραγόμενο συνεχώς, αυτό αποτυπώνεται και αυτό συζητιέται.

Ας μην είμαστε λοιπόν τόσο επικριτές στους νέους μας. Λίγη αυτοκριτική και πολύ αγάπη και αγκάλιασμα δεν βλάπτει.

Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Δραστηριότητες της Ένωσης Κονιτσιωτών Ιωαννίνων

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της ένωσης Ασωπίου 12 η κοπή της Βασιλόπιτας.

Η συμμετοχή ήταν μεγάλη. Το χορευτικό, οι φίλοι και τα μέλη της ένωσης, με την παρουσία τους, την ζωντάνια τους και το κέφι τους έδωσαν μια ξεχωριστή νότα στην εκδήλωση.

- Στις 30/01/06 όπως είχε ανακοινωθεί στα μέσα ενημέρωσης, πραγματοποιήθηκε γενική συνέλευση, με θέματα απολογισμός και ανάδειξη νέου διοικητικού συμβουλίου.

Οι δαπάνες εγκρίθηκαν ομόφωνα από την γενική συνέλευση και επικροτήθηκε το έργο που πραγματοποίησε το απερχόμενο διοικητικό συμβούλιο κατά την διάρκεια της θητείας του.

Έγιναν εκλογές και εκλέχθηκαν επτά τακτικά μέλη και δύο αναπληρωματικά.

Οι εκλεγέντες συνήλθαν σε σώμα στις 2/2/06 και αποφάσισαν την σύνθετη του νέου Δ.Σ. ως εξής.
Ντίνος Φώτης (Πρόεδρος)
Παπατρύφων Λάμπρος (Αντιπρόεδρος)
Κληματάς Παύλος (Γραμματέας)
Χριστοδούλου Θεοδώρα (ταμίας)
Χούψια Όλγα, Καράκογλου Χρίστος, Κολόκα Ελένη, Σκούφας Δημοσθένης και Σακούλη Βαρβάρα μέλη.

- Η ένωση Κονιτσιωτών συμμετείχε με το χορευτικό της στην κοπή της πίτας του Ηπειρώτη που έγινε στο στάδιο Ειρήνης και Φιλίας.

Ανάμεσα στα χορευτικά που έλαβαν μέρος, το χορευτικό μας εκπροσωπώντας όλη την επαρχία Κόνιτσας, ξεχώρισε για την λεβεντιά, την χάρη, την παραδοσιακή στολή, τον κονιτσιώτικο τρόπο εκτέλεσης των χορών.

Ευχαριστούμε τον δάσκαλο κ. Μπαζούκα και τα παιδιά του χορευτικού μας για την παρουσία τους.

Όλη αυτή η προβολή της περιοχής μας δεν θα είχε πραγματοποιηθεί αν δεν συνέβαλαν, και τους ευχαριστούμε και δημόσια, οι δύο Δήμοι της περιοχής μας. Ο Δήμος Κόνιτσας για την διάθεση του αυτοκινήτου και ο Δήμος Μαστοροχωρίων με οικονομική ενίσχυση τους οποίους και εκπροσωπούμε. Πιστεύουμε να τους έχουμε πάντα στο πλευρό μας, συμβάλλοντας έτσι όλοι μαζί στην προβολή της περιοχής μας, την διατήρηση της παράδοσης και του πολιτισμού της επαρχίας Κόνιτσας.

Το Δ.Σ
ή Παπατρυφων Λαμπρος

Η Κοπή της Βασιλόπιτας της "Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης

Δελτίο Τύπου

Το πρωί της Κυριακής 15.1.2006 στην αίθουσα της Η.Ε.Θ. στην παραλιακή λεωφόρο, με τις πατρικές ευλογίες του Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ.κ. Ανθίμου ο συμπατριώτης Αιδεσιμολογιώτατος Δημήτριος Βακάρος ευλόγησε την βασιλόπιτα, την οποία έκοψε ο πρόεδρος της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης κ. Βασίλης Καυκιάς, παρουσία των Αρχών της πόλης και πλήθους Ηπειρωτών που οικογενειακώς τήρησαν για άλλη μια χρονιά το έθιμο κοπής της βασιλόπιτας στο σπίτι των Ηπειρωτών στη Θεσσαλονίκη. Τα μέλη του παιδικού χορευτικού της Εστίας έψαλαν τα ηπειρωτικά κάλαντα συγκινώντας τους μεγαλύτερους σε ηλικία γιατί θυμήθηκαν τα παιδικά τους χρόνια στη μάνα Ήπειρο. Με την ευχή το 2006 να συνεχισθούν με πιο εντατικούς ρυθμούς οι εργασίες αποπεράτωσης του νέου Πνευματικού Κέντρου της Η.Ε.Θ. η εκδήλωση κύλησε σε κλίμα αγάπης και πατριωτικής αλληλεγγύης δίνοντας το μήνυμα ότι ξεκίνησε δημιουργικά μια ακόμα χρονιά για την Ηπειρωτική Εστία Θεσσαλονίκης, που αποτελεί το προκεχωρημένο φυλάκιο του Ηπειρωτισμού στη Βόρειο Ελλάδα. Το φλουρί έτυχε το Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης.

ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΡΟΟΔΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Στις 5-2-2006, ημέρα Κυριακή, ο Σύλλογός μας πραγματοποίησε εκδρομή στην Πυρσόγιαννη, έδρα του δήμου Μαστοροχωρίων, όπου τα μέλη μας και οι φίλοι μας εκκλησιάσθηκαν, μετά μεταβήκαμε στο δ.δ. Μοναστηρίου όπου τελέσαμε παράκληση στην Ιερά Μονή Εισοδίων της Θεοτόκου και επιστρέψαμε και φάγαμε στον ξενώνα του Ευάγγελου Σερίφη. Εκεί κόψαμε την πρωτοχρονιάτικη πίτα με τυχερό το μέλος του Διοικητικού μας Συμβουλίου Γιώργο Κήτα. Κατά την κοπή έγινε απολογισμός της δράσης του Συλλόγου και έγιναν εξαγγελίες για το έτος 2006 από τον Πρόεδρο Βασίλειο Αθανασόπουλο. Ακολούθησε τρικούβερτο γλέντι μέχρι και τις απογευματινές ώρες με την συγιά παραδοσιακών οργάνων του περίφημου κλαριτζή Ανδρέα Φιλιππίδη και των συντρόφων του. Μέλη και φίλοι έμειναν καταενθουσιασμένοι και ζήτησαν ο Σύλλογός μας να πρωτοστατεί σε τέτοιες εκδηλώσεις. Το Διοικητικό Συμβούλιο αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει τα μέλη και τους φίλους που συμμετείχαν και υπόσχεται στον ψυχαγωγικό τομέα ακόμη καλύτερες και μακρινότερες εκδρομές ως ένα μικρό κομμάτι της δράσης του, που τόσο αγαπήθηκε από την κοινωνία της Κόνιτσας μιας και είναι ο πολυπληθέστερος και ιστορικότερος σύλλογος του τόπου μας. Το Διοικητικό μας Συμβούλιο πιστεύει ότι οι εξορμήσεις αυτές με ανάταση στο Θεό και αγάπη στον συνάνθρωπο και με υγιή παραδοσιακή ψυχαγωγία είναι απαραίτητες στον σύγχρονο μοναχικό άνθρωπο που περνάει το ημερονύκτιό του καταναλώνοντας τα σύγχρονα προιόντα, τα ξυλοκέρατα του Ευαγγελίου που τόσο διαφημίζουν στην πλειοψηφία τους και στις περισσότερες εκπομπές τα ΜΜΕ προεξάρχουσας της τηλεοράσεως.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου εύχεται στα μέλη, τους φίλους και σε όλους τους Κονιτσιώτες ΚΑΛΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ και ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΑ

Κόνιτσα 10-2-2006

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Η ΠΙΤΑ ΤΟΥ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΥ

Την Κυριακή 22/1/06 ο Ορειβ. Σύλλογος Κόνιτσας έκοψε την πίτα στο Χιονοδρομικό Βασιλίτσας.

Στις 8,30, συμπληρωμένο το λεωφορείο του Δήμου, ανηφόρησε από την Κόνιτσα προς Σουσνίτσα χωρίς προβλήματα στο δρόμο, αφού ο Δήμος είχε ρίξει αλάτι στα πιο δύσκολα σημεία.

Οι επιβάτες είχαν την ευκαιρία να θαυμάσουν τα χιονισμένα βουνά και προπαντός τις δαντελωτές κορφές της Τύμφης με τις απότομες πλαγιές και τον Αώο να φιδοσέρνεται στους πρόποδές της.

Περνάμε τα χωριά Ελεύθερο, Παλαιοσέλλι, Πάδες, Άρματα και φτάνουμε στο Δίστρατο ύστερα από μια ομαλή διαδρομή.

Ο δρόμος από το Δίστρατο προς το χιονοδρομικό ήταν καθαρός από πέτρες, αφού ο δραστήριος πρόεδρός του Κ. Παγανιάς φροντίζει να διατηρείται πάντα ανοικτός. Μάλιστα πολλές φορές χειρίζεται και ο ίδιος το εκχιονιστικό μηχάνημα.

Καταλήξαμε στο σαλέ Διστράτου όπου έγινε η κοπή της πίτας στο ζεστό περιβάλλον του καλοδιατηρημένου κτιρίου.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκε οικογενειακώς και ο πρόεδρος Κ. Παγανιάς.

Το φλουρί βρήκε η Αλέκα Ντάφλη. Η νεολαία του Συλλόγου, χωρίς να χάνει καιρό κατευθύνθηκε στα νοικιαζόμενα σκί κι εμείς οι μεγαλύτεροι βγήκαμε να θαυμάσουμε το πανέμορφο χειμωνιάτικο τοπίο με τα παγοκρύσταλλα στις σκεπές, τα χιονοστολισμένα ρομπόλια στις πλαγιές των βουνών και τους ευκίνητους σκιέρ στην πίστα του χιονοδρομικού.

Με πορεία δέκα πέντε λεπτών βρεθήκαμε στην πλευρά των Γρεβενών και με τα ειδικά ηλεκτροκίνητα καρεκλάκια ανεβήκαμε στην κορυφή της Βασιλίτσας.

Απ' εκεί, όταν έχει καθαρή ατμόσφαιρα, αγναντεύεις τα βουνά Χάσια, Όλυμπο, Βέρμιο, Βίτσι, Γράμμο, Νεμέρτσικα, Περιστέρι κ.ά.

Αξίζει τον κόπο η εναέρια ανάβαση.

Επιστρέφοντας στην Καντίνα του Κώστα Μπάρμπα δοκιμάσαμε το ζεστό σαλέπι και τα γαργαλιστικά μεζεδάκια με το ντόπιο τσίπουρο που τόνωσαν τον οργανισμό μας και έφεραν το κέφι.

Στο γυρισμό κάναμε μια στάση στο Δίστρατο όπου μοιραστήκαμε στις ταβέρνες για φαγητό. Το βουνό ανταμείβοντας τους επισκέπτες τους ανοίγει την όρεξη.

Η επιστροφή στην Κόνιτσα έγινε ευχάριστα. Ο Ορειβ. Σύλλογος ευχαριστεί τον οδηγό Νίκο Ρούση που προσεκτικά και καλοπροαίρετα έφερε σε πέρας το ταξίδι μας και πρωτίστως το Δήμο που διέθεσε το λεωφορείο γι' αυτή την εκδρομή.

Θα ήταν πολύ χρήσιμο αν ο Δήμος διέθετε κάθε Κυριακή ή κάθε δεκαπενθήμερο το λεωφορείο από Κόνιτσα προς Χιονοδρομικό Βασιλίτσας ώστε να πηγαίνουν οι Κονιτσιώτες τακτικά τους χειμερινούς μήνες να απολαμβάνουν τις ομορφιές του τόπου μας.

Η τελετή της πρωτοχρονιάτικης πίτας των Ασημοχωριτών

Όπως κάθε χρόνο έτσι και εφέτος ο Σύλλογος Ασημοχωριτών Αττικής "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"οργάνωσε την κοπή της Πρωτοχρονιάτικης πίτας στο πολυτελέστατο ξενοδοχείο "ΤΙΤΑΝΙΑ" των Αθηνών, οδός Πανεπιστημίου 52 και στον 10ο όροφο στη αίθουσα "ΠΛΑΓΩΝ" που έχει αγνάντιο την Ακρόπολη και τον Παρθενώνα.

Η οργάνωση υπήρξε τέλεια και τα 80 άτομα που προσήλθαν ευχαριστήθηκαν και από τα νόστιμα εδέσματα που περιλάμβανε το μενού και τις νόστιμες πίτες που έφτιαξαν και προσέφεραν οι ασημοχωρίτισσες νοικοκυρές αλλά και από όλη την οργάνωση και τις ομιλίες που έγιναν. Και όλα αυτά υπό τον μαλακόν ήχον του ωραίου CD που κυκλοφόρησε με την χορωδία των Μαστοροχωρίων, το κλαρίνο του Κώστα Βέρδη και μαέστρο τον Καστανιανίτη Αλέκο Παπαχρήστο.

Στην αρχή μίλησε ο πρόεδρος, Ιατρός Κώστας Νούτσης, ο οποίος αφού ανέφερε τους πολλούς επισήμους που ετίμησαν την εκδήλωση, ονομαστικά, απεύθυνε προς όλους τις ευχές του και τα χρόνια πολλά.

Αμέσως μετά κάλεσε τον σύμβουλο του Δ.Σ. Στυλιανό Νούτση να προσφωνήσει τον Χριστόδουλο Χολέβα ο οποίος με ομόφωνη απόφατη του Δ.Σ. ανακηρύχθηκε επίτιμος πρόεδρος. Ο Χριστόδουλος Χολέβας ευχαρίστησε για την τιμήν που του έγινε.

Αμέσως μετά κάλεσε τον Γενικόν Γραμματέα του Συλλόγου Στέφανο Νούτση για να προσφωνήσει τον Αλέκο Νικολάου, ο οποίος για την υπερεικοσάχρονη προσφορά του στον σύλλογο σαν ταμίας, το Δ.Σ. του Συλλόγου τον ανεκήρυξε ισόβιον επίτιμον Ταμίαν.

Ιδιαίτερα εντύπωση έκανε το γεγονός, ότι ο Στέφανος Νούτσης ανέφερε την περίπτωση του χορού που έκανε ο Σύλλογος στο Στάνλεϋ το 1979 κατά τον οποίον είχε υπερπληρωθεί η αίθουσα πάνω από 400 άτομα και επειδή δεν υπήρχαν καθίσματα έφυγαν περί τα 50 άτομα. Σ' αυτόν το χορό υπήρχαν περί τα 100 δώρα και η λαχειοφόρος αγορά απέδωσε κέρδος άνω των 100 χιλιάδων δραχμών. Όλη την διαχείριση την είχε το τιμώμενος Αλέκος Νικολάου και υπήρξε άψογος χωρίς να παρουσιασθεί καμία ανωμαλία. Από αυτά τα λεφτά 40 χιλιάδες εστάλησαν σε μια τριμελή επιτροπή στο Ασημοχώρι και έφτιαξαν το πρώτο μεγάλο έργο που ήταν ο δρόμος από το Σχολείο μέχρι τον πάνω Μαχαλά του

Ασημοχωρίου.

Εν συνεχεία μίλησε πάλι ο Στέφανος Νούτσης ο οποίος εξήρε την εξαιρετική έμπνευση που είχαν οι Μενέλαος και Βούλα Γιαννούλη οι οποίοι ξεχώρισαν ένα αρχειακό υλικό των προγόντων των που είναι ανθίβουλα, δηλαδή πίνακες πρότυπα για ζωγραφική και αγιογραφία, κάποιες συμφωνίες αγιογραφίας και ζωγραφικής, αλληλογραφία κ.λ.π. και που όλα αυτά ανήκουν στους Χιονιαδίτες ζωγράφους, Αγιογράφους Μαρινάδες που έδρασαν τον προπροηγούμενο αιώνα. Οι Μ και Β Γιαννούλη συγκέντρωσαν όλα αυτά τα αρχεία και τα έδωκαν σε μια τριμελή ειδική επιτροπή του Υπουργείου Πολιτισμού και η επιτροπή αυτή τα έβαλαν σε μία σειρά και δημιούργησαν πέντε ομάδες κατάταξης και τα έδωσαν στο Δημοτικό Κέντρο Ιστορίας και τεκμηρίωσης Βόλου, το οποίο οργάνωσε έκθεση με 130 αντιπροσωπευτικά έργα μιας άγνωστης μέχρι σήμερα σειράς σχεδίων εργασία, ανθιβόλων των Μαρινάδων από το χωριό Χιονιάδες. Αυτή η έκθεση έκανε μεγάλη εντύπωση στους ειδικούς, αλλά και στο κοινό, και απασχόλησε τον επαρχιακό και Αθηναϊκό τύπο. Η έκθεση αυτή θα γίνει και σε άλλα Μουσεία της Ελλάδος. Για όλη αυτή την δημιουργία ο Στέφανος Νούτσης συνεχάρη τον Μ και την Βούλα Γιαννούλη.

Στην συνέχεια μίλησαν εμπνευσμένα ο Βουλευτής Αντώνης Φούσας, ο πολιτευτής Γεώργιος Παρταλίδης ο πρόεδρος αδελφοτήτων Κόνιτσας κος Μαρτσέκης, η Γ. Γραμματέας κα Νίκη Γκουντουβά και απηύθυναν χαιρετισμούς ο Ευριπίδης Ζωγράφος, ο Γιώργος Γκιώκας, ο Γιάννης Λυμπερόπουλος, ο καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου Χ. Γκούτος και άλλοι.

Μετά από τους ανωτέρω ήλθε η σειρά της παθολόγου καρδιολόγου διευθύντριας της παθολογικής κλινικής του Νοσοκομείου "ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ" κυρίας Ειρήνης Σταματάκη Οικονόμου η οποία ανέπτυξε το θέμα "Γυναίκα και Οιστρογόνα και Άνδρας και Προστάτης".

Με μεγάλη ευγλωττία, με πλήρη επιστημονική ιατρική επάρκεια και με απόλυτα απλή και κατανοητή γλώσσα η κυρία Ειρήνη Σταματάκη ανέπτυξε τα παραπάνω Ιατρικά προβλήματα της γυναίκας και του άνδρα και τράβηξε την προσοχή πάντων σαν μαγνήτης. Η αλήθεια είναι ότι και μεγάλη ρήτωρ είναι αλλά και άρτια καταρτισμένη στα ιατρικά θέματα της ειδικότητάς της.

Επειδή τα θέματα που ανέλυσε, περιλαμβάνουν και λίγο σεξ, ανέφερε πολλές ιστορίες ευτράπελες που συνέβησαν σ' αυτήν και άλλους γιατρούς κατά την εξέταση απλοϊκών και αφελών ανθρώπων που κατάγονταν από χωριά και ιδίως από την Κρήτη και προκάλεσε με το έξυπνο χιούμορ που εξιστόρησε τα περιστατικά αυτά, την θυμηδία και το αυθόρμητο γενικό γέ-

λιο όλου του ακροατηρίου.

Η κυρία Σταματάκη ανέπτυξε χιουμοριστικό διάλογο με τον παριστάμενο βουλευτή κύριο Αντώνιο Φούσα, ο οποίος της έκανε καυτές ερωτήσεις και αυτή απάντησε με τον ίδιο καυτό χιουμοριστικό λόγο. Τότε ο κ. Φούσας υποσχέθηκε στο ακροατήριο ότι τα θέματα αυτά θα τα αναπτύξει και ενώπιον της ολομελείας της βουλής, προκαλέσας το γέλιο πάντων.

Η κυρία Σταματάκη μοίρασε σε όλους ένα φωτοαντίγραφο που περιλάμβανε ένα μονολεκτικόν δωδεκάλογον, το τι πρέπει κανείς να κάμει και τί να μη κάμει για να έχει αρίστην υγείαν. Τότε ο Στέφανος Νούτσης της έκανε την εξής ερώτηση που ανεφέρετο στον βουλευτήν κύριον Φούσαν με τον οποίον είχε μακρύ διάλογον. Η ερώτηση ήταν "όπως ισχυρίζεται ο διευθυντής του πολιτικού Γραφείου του κ. Φούσα κύριος Γιαννής ο κύριος Φούσας κοιμάται λίγο, τρώγει λίγο αλλά εργάζεται πολύ. Εν προκειμένω, αστειευόμενος ο Στέφανος Νούτσης είπε, ο κύριος Φούσας κάμει υγιεινή ζωή ή όχι; Και η κα Σταματάκη απάντησε ότι αυτή η ζωή του κ. Φούσα είναι πολύ υγιεινή, γι' αυτό και έχει μεγάλη βουλευτική δραστηριότητα.

Εκτός από τους ανωτέρω αναφερομένους επισήμους που προσήλθον στην εκδήλωση, παρευρέθη και ο ιδιοκτήτης εκδότης και διευθυντής της πρωϊνής Γιαννιώτικης εφημερίδας "ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ" κος Γιώργος Τζιαφάς, ο οποίος στον πρόεδρον και Γεν. Γραμματέα του Συλλόγου, Κώσταν και Στέφανον Νούτσην υποσχέθηκε ότι πάντα η μεγάλη αυτή εφημερίδα του, ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ, θα προβάλλει τις πολλές δραστηριότητες του Συλλόγου καθώς και τα προβλήματα του Ασημοχωρίου.

Επίσης από τον Σύλλογο Γοργοποταμιτών παρευρέθηκαν ο Γιώργος Γερασιμίδης και ο κος Βλάχος με την σύζυγό του Σοφία.

Γενικά ήταν μία άκρως επιτυχημένη εκδήλωση με πλούσιο σε εδέσματα και ποτά μπουφέ και ευχόμαστε σε ανώτερα του χρόνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΝΟΥΤΣΗΣ

ΕΡΜΙΟΝΗ Π. ΝΤΕΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Ασκληπιού 6-8
1ος όροφος
106 79 Αθήνα

Τηλ.: 210 3633310-11-12
Fax: 210 3637894
Κιν.: 6976 112904

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΠΙΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ

Μέσα σε γιορταστική ατμόσφαιρα και με πρωτοφανή συμμετοχή συγχωριανών και φίλων, κόπηκε στη Βούρμπιανη το Σάββατο 7 Ιανουαρίου το βράδυ, στην αίθουσα "Ναπολέων Μπάρκης" του Ενοριακού Πνευματικού Κέντρου, η πρωτοχρονιάτικη πίτα του Πολιτιστικού Συλλόγου, την οποία ευλόγησε ο πρωτοπρεσβύτερος π. Δημήτριος Μαργαρίτης.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Μαστοροχωρίων κ. Κοσμάς Σδούκος, ο εφημέριος της Πυρσόγιαννης χ. Χαράλαμπος Χατζής, πολλοί δημοτικοί σύμβουλοι, ο πάρεδρος του Δ.Δ. Βούρμπιανης κ. Γεώργιος Σκούφιας, μέλη του Τοπικού Συμβουλίου, η Πρόεδρος του Συνδέσμου κοιν. Βούρμπιανης Θεσσαλονίκης κ. Κατερίνα Δημαράτου, καθώς και Πρόεδροι Συλλόγων όμορων χωριών.

Κατά τη διάρκεια της γιορτής, έγινε διανομή παιχνιδιών στα παιδιά των μόνιμων κατοίκων από τον Πρόεδρο του Συλλόγου, ο οποίος στο σύντομο χαιρετισμό του ανακοίνωσε το πρόγραμμα των προσεχών εκδηλώσεων, αναφέρθηκε στην έκδοση ημερολογίου 2006, με την πολύτιμη συμβολή της Γραμματέα του Συλλόγου κ. Νατάσας Κοντούλη και διάβασε επιστολή του επί χρόνια μέλους της διαχειριστικής επιτροπής του κληροδοτήματος "Χαρίση Ζήκου" κ. Ιωάννη Κιτσαντώνη.

Τέλος "αποκαλύφθηκε" η ευχάριστη έκπληξη της βραδιάς, που ήταν η εμφάνιση του παραδοσιακού μουσικού συγκροτήματος του Γιώργου Χαλκιά, το οποίο ξεσήκωσε κυριολεκτικά τον κόσμο.

Μετά τη λήξη της εκδήλωσης οι συμμετέχοντες με επικεφαλής το Δήμαρχο και τη συνοδεία των οργάνων που δημιουργούσαν ατμόσφαιρα κεφιού, κατευθύνθηκαν για ευχές στο σπίτι του εορτάζοντα Προέδρου του Συλλόγου κ. Ιωάννη Γιαϊλόγλου, όπου τους περίμενε η βουρμπιανίτικη φιλοξενία της συζύγου του Αναστασίας και των κοριτσιών του Ντίνας και Εύης.

Για το αμέσως επόμενο διάστημα προγραμματίστηκαν οι ακόλουθες εκδηλώσεις: α) Τριήμερες αποκριάτικες παραδοσιακές εκδηλώσεις στις 4,5 και 6 Μαρτίου, β) Επετειακή γιορτή το Σάββατο 25 Μαρτίου και γ) Συμμετοχή στην εκδήλωση "Πάσχα αγάπης στη Βούρμπιανη".

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΪΛΟΓΛΟΥ

Πολιτιστικός Σύλλογος Παδιωτών

Παρουσία του Δημάρχου Κόνιτσας κ. Χατζηεβραιμίδη του Αντιδημάρχου κ. Γαϊτανίδη της Προέδρου του Πνευματικού κέντρου Κόνισας κ. Νικολοπούλου του Προέδρου της κοινότητας Διστράτου ου Προέδρου του Τ.Δ. Πάδων των μελών του Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Παδιωτών «ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ», πολλών Παδιωτών και αρκετών ρίλων των Πάδων, κόπηκε η Πρωτοχρονιάτικη πίτα του Τ.Δ. Πάδων στον χωριό στις 14 ανουαρίου 2006 το μεσημέρι. Η φετινή χρονιά είναι αφιερωμένη στους υπερήλικες του χωριού και προς τιμή τους παρατέθηκε πλούσιο γεύμα ενώ ακολούθησε γλέντι με το κλαρίνο του κ. Τζήμα και το τραγούδι του κ. Ντάγκαλα, μέχρι το βράδυ. Στους μόνιμους κατοίκους του χωριού με φροντίδα του Συλλόγου και με δαπάνη Παδιωτών, μοιράστηκαν δέματα με είδη ανάγκης. Όλους όσους παρέστησαν ή συνεισέφεραν για την εκδήλωση, ο Σύλλογος ευχαριστεί ιδιαιτέρως.

Επίσης ευχαριστεί την ορχήστρα του κ. Τζήμα που προσφέρθηκε αφιλοκερδώς.

Στη Λάρισα σε κατάμεστο από Παδιώτες και όχι μόνο, κοσμικό κέντρο, το Σάββατο 28 Ιανουαρίου 2006 έγινε η ετήσια χοροεσπερίδα του Πολιτιστικού Συλλόγου Παδιωτών «ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ». Κατά τη διάρκειά της έγινε και η κοπή της πίτας την οποία ευλόγησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου κ.κ. Ιγνάτιος παρουσία του Πρωτοσύγκελου της Μητρόπολης Λαρίσης π. Αχιλλίου και των Παδιωτών Πανοσιολογιοτάτων αδελφών Ιερομονάχων π. Νικηφόρου και Τιμοθέου Κοντογιάννη. Τη βραδιά τίμησαν επίσης με την παρουσία τους ο Αντινομάρχης Λάρισας κ. Αγγέλης, ο Δήμαρχος Κόνιτσας κ. Χατζηεφραιμίδης, ο Δήμαρχος Νίκαιας κ. Κομήτσας, ο

Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Λάρισας κ. Γιαννούλας, η Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Αβδέλλας κ. Τσιαλέρα, κ.ά.

Χαιρετισμούς απέστειλαν στους παρευρισκόμενους, λόγω αδυναμίας τους να παρευρεθούν, οι Βουλευτές Ιωαννίνων καθώς και ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Καχριμάνης. Τη βραδιά πλαισίωσε η ορχήστρα του Νίκου Φιλιππίδη. Ακολούθησε γλέντι μέχρι τις πρωινές ώρες και λαχειοφόρος με πλούσια δώρα.

Επόμενες εκδηλώσεις θα πραγματοποιηθούν από το Σύλλογο Παδιωτών το τριήμερο της αποκριάς στο χωριό με το "κάψιμο της πουάρκας" πέταγμα του αετού, φασολάδες και γλέντι με ορχήστρα. Είστε όλοι καλεσμένοι.

Επίσης καλούνται από το Σύλλογο όσοι Παδιώτες διαμένουν σε άλλες περιοχές να μεταφέρουν μέχρι 31/3/06 τα εκλογικά τους δικαιώματα στο χωριό για να ενισχύσουν με αυτόν τον τρόπο το τόπο τους. Είναι άδικο να εγκαταλειφθεί.

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΙΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Με τη συμμετοχή πολλών συγχωριανών μας της Θεσσαλονίκης, ο Σύλλογος Βουρμπιανιτών Θεσσαλονίκης έκοψε για μια ακόμη χρονιά την πρωτοχρονιάτικη πίτα, στην αίθουσα της Ηπειρωτικής Εστίας Θεσσαλονίκης την Κυριακή 12 Φεβρουαρίου.

Η παρουσία και η συνάντηση των χωριανών και φίλων, η προσφορά των μεζέδων και του παραδοσιακού τσίπουρου από το Σύλλογο καθώς και ο ήχος της ηπειρώτικης μουσικής, δημιούργησαν μια ζεστή ατμόσφαιρα και έκαναν τους παλιούς να αναπολούν και τους νεότερους να ελπίζουν στις καλύτερες μέρες του ακριτικού μας χωριού.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο εκπρόσωπος του Νομάρχη Θεσσαλονίκης κ. Β. Τουλίκας, ο αντιδήμαρχος του Δήμου Μαστοροχωρίων κ. Απ. Σώτος και ο Πάρεδρος του Τοπικού Συμβουλίου του Δ.Δ. Βούρμπιανης κ. Γ. Σκούφιας.

Χαιρετισμούς απέστειλαν ο Υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ κ. Στ. Καλογιάννης, οι Βουλευτές κ.κ. Μ. Παντούλας, Κ. Τασούλας και Αν. Φούσας, ο Δήμαρχος Μαστοροχωρίων, κ. Κ. Σδούκος και το μέλος του Τοπικού Συμβουλίου του Δ.Δ. Βούρμπιανης κ. Λ. Γεωργάκη.

Για το Δ.Σ.
Η Πρόεδρος
Κατερίνα Δημαράτου-Καναβούρα

ΟΡΕΙΝΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΣΤΗ ΒΟΒΟΥΣΑ

Προς τον Πρόεδρο Βοβούσας

Κύριε Πρόεδρε

Σας στέλνω την μελέτη-εισήγησή ου, σύμφωνα με την παραπάνω απόασή σας, με τίτλο:

«Ορεινός αθλητικός τουρισμός - Αλητικό κέντρο στη Βοβούσα" και παακαλώ για τις περαιτέρω ενέργειές ας.

Στη μελέτη -εισήγηση που αποτελεί ια πρώτη προσέγγιση του θέματα, αίνεται η σκοπιμότητα του έργου, με υνολικό εκτιμώμενο κόστος ύψους άνω από 800 εκατ. δραχμές.

Το έργο προτείνεται να γίνει σε παόχθια έκταση του **Αώου ποταμού** στη έση "Κρανιές" (200 έως 250 στρέματα κοινοτικής έκτασης) και θα περιαμβάνει:

1. **Τεχνητή μικρολιμνούλα** εκτάσεως 20-25 στρεμμάτων που θα προκύψει με την κατασκευή **ξύλινου μικροφράγματος** ύψους 1,20-1,30 μ. και μήκους 30-35 μέτρων.

Παρόμοιο ξύλινο μικρόφραγμα από χορμούς πεύκης και παρόμοια μικρολιμνούλα υπάρχει μέσα στο χωριό επί ου ποταμού στην πέτρινη θολωτη γέρυρα (1753) με το όνομα "αδέση".

Στην τεχνητή μικρολίμνη θα λαμβάνουν χώρα **πλείστες αθλητικές ψυχαγωγικές** και **λοιπές δραστηριότητες** (κωπηλασία-βαρκάδα-κολύμβηση-ερασιτεχνικό ψάρεμα-υδροβιότοπος-παρόχθιο πάρκο κλπ).

2. **Προκυμαία**, που θα χρησιμοποιείται

- για ψάρεμα με το αγκίστρι
- για ψυχαγωγικούς σκοπούς και περιπάτους
- ως χώρος κατάβασης στη λίμνη

3. **Αθλητικές εγκαταστάσεις**, ήτοι

- Γήπεδα ποδοσφαίρου-μπάσκετ και τέννις
- Εγκαταστάσεις και δραστηριότητες καγιάκ
- Άλλοι αθλητικοί χώροι και χώροι προετοιμασίας αθλητικών ομάδων εσωτερικού και εξωτερικού.

4. **Χώρους αναψυχής και ψυχαγωγίας**, ήτοι:

- Πάρκα
- Παιδικές χαρές
- Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων
- Λοιποί ψυχαγωγικοί χώροι

5. **Ξενώνας ή ξενώνες** με όλους τους απαραίτητους χώρους για την κάλυψη - πέραν του Αθλητικού και Περιπατητικού Τουρισμού - και όλων των άλλων μορφών τουρισμού (ορεινός, θερινός και καλοκαιρινός τουρισμός), που αποτελούν βασικούς και κυρίαρχους στόχους του ΣΠΑ 2000-2006.

6. **Κέντρο σεμιναρίων - εκπαιδεύσεων** και πάσης φύσεως εκδηλώσεων

του ορεινού Αθλητικού και Περιπατητικού Τουρισμού.

7. Εκτός από τα παραπάνω, στο Αθλητικό Κέντρο θα εγκατασταθεί ένα μέρος από τις δραστηριότητες της **δασοπυρόσβεσης**, που επίσης προτείνεται να δημιουργηθεί στη Βοβούσα στα πλαίσια του παρόντος ΣΠΑ 2000-2006.

Ως ειδικότερα έργα και δραστηριότητες στα πλαίσια της **δασοπυρόσβεσης** προτείνονται:

- **Ελικοδρόμιο** πλησίον της τεχνητής λίμνης και εντός του Αθλητικού Κέντρου για τη λήψη νερού από το ποτάμι κατά τη διάρκεια των δασοπυροσβέσεων.
- **Οίκημα προσωπικού** και **εγκατάστασης εξοπλισμού δασοπυρόσβεσης** σύμφωνα με τη συνταχθείσα **μελέτη μας** στα πλαίσια του Καν. 2158/92, που υποβλήθηκε από την κοινότητα στο υπ. Γεωργίας για έγκριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- **Μικρό Υδροηλεκτρικό Έργο** για την κάλυψη των αναγκών της λειτουργίας των χώρων και των δραστηριοτήτων του Αθλητικού Κέντρου.

Το Μικρό Υδροηλεκτρικό θα προκύψει με την **κατάλληλη διαμόρφωση** και με την **δια φυσικής ροής** μεταφορά ενός μέρους του ποταμού από κοντινή απόσταση, και το οποίο (νερό) θα χύνεται πάλι μέσα στο ποτάμι.

9. **Πισίνα ή πισίνες**. Θα είναι φυσικό επακόλουθο του μικρού υδροηλεκτρικού. Θα μπορούν να λειτουργούν και κατά τους χειμερινούς μήνες.

10. Συντήρηση-βελτίωση των υπαρχόντων **δασικών δρόμων** στη γύρω δασική περιοχή, εντεύθεν και εκείθεν του ποταμού και του Αθλητικού Κέντρου για την προστασία του δάσους. **Καθάρισμα** και **ανάδειξη** των παλιών μονοπατιών για ψυχαγωγικούς περιπάτους και σκοπούς αναψυχής. Άλλα έργα δασικής αναψυχής.

11. **Πεζογέφυρες ξύλινες** από μεγάλους και χοντρούς κορμούς πεύκης, με ξύλινα επίσης κάγκελα, για τη συνένωση των δύο οχθών του ποταμού και των εντεύθεν και εκείθεν δασικών εκτάσεων, και την άνετη πεζοπορία των επισκεπτών.

12. **Αποχέτευση-Βιολογικός Καθαρισμός**

Τα έργα αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού κρίνονται απαραίτητα όχι μόνον στο προτεινόμενο και συγκεκριμένο έργο, αλλά και καθόλο το μήκος του ποταμού για όσες παρόμοιες δραστηριότητες λάβουν χώρα μελλοντικά στα ενδιάμεσα χωριά μέχρι την Κόνιτσα.

Το έργο θεωρείται πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα, όπου θ' αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο τρόπο όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της ευρύτερης περιοχής στα πλαίσια των διάφορων εφαρμοζόμενων Προγραμμάτων και ιδιαίτερα στα πλαίσια του ΣΠΑ 2000-2006 για την ανάπτυξη του

ρεινού Αθλητικού Τουρισμού σε μια ιείρου κάλλους ορεινή δασική παρ-ένα περιοχή από Μέτσοβο-Βάλια άλντα-Βοβούσα-Περιβόλι νομού οεβενών-Δίστρατο και Χιονοδρομικό έντρο Βασιλίτσας-χωριά Λάκκας Αώ-ο-Κεντρικό Ζαγόρι.

Επίπεδο αναφοράς και κέντρο των ραστηριοτήτων ο **Αώος ποταμός**, πη-ί ζωής και πλούτου. Ο Αώος ποτα-ός είναι για την περιοχή μας ό,τι ο είλος ποταμός για την Αίγυπτο.

Η δημιουργία του ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΚΕ-ΤΡΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟ-ΗΤΩΝ ΣΤΗ ΒΟΒΟΥΣΑ παροχθίως ου Αώου ποταμού στη θέση "Κρα-ές" είναι μια **ανοιχτή πρόκληση** για μέλλον.

Προϋποθέσεις και αντίστοιχα προ-άμματα υπάρχουν άφθονα.

Όραμα, φαντασία
και τόλμη χρειάζεται.

Η αρχή έγινε με το πρόγραμμα **IN-EREG II** του ΥΠΕΘΟ με τα έργα **της ισθητικής παρέμβασης** μέσα στο χω-ιό (ξύλινα μικροφράγματα, μικρολί-νη κλπ.), παροχθίως του ποταμού οντά στην πέτρινη γέφυρα και την οινοτική πλατεία. Εγκεκριμένη πίστω-η πάνω από 70 **εκατ. δραχμές**.

Η παραπάνω εισήγηση-πρόταση μας για τη δημιουργία **Κέντρου Αθλητικού Τουρισμού** στη Βοβούσα (όπως και οι προτάσεις - μελέτη μας για τη δασοπυρόσβεση), αποτελούν ίσως σήμερα μια **ουτοπία, ένα όραμα μακρινό**

Όμως

"***Από τη στιγμή που μια ιδέα γεννηθεί στο μυαλό ορισμένων ανθρώπων μέχρι την υλοποίησή της μπορεί να περάσουν και δεκάδες χρόνια***"

έλεγε ο **Άρθουρ Καίσλερ.**

Ας κάνουμε τουλάχιστον την **αρχή**.

Αυτονόητο κύριε Πρόεδρε ότι η παρούσα μελέτη-εισήγησή μας, όπως και η προηγούμενη μελέτη μου για τη δασοπυρόσβεση στα πλαίσια του Κ. 2158/92, γίνεται εθελοντικά και αμισθί, με πνεύμα ευρύτητας, και σύμφωνα με τις βιωμένες αρχές μας για ευρεία συνεργασία και αξιοποίηση όλων των επιστημονικών, πνευματικών και επαγγελματικών δυνάμεων του χωριού υπεράνω μικροτήτων και κομματικών σκοπιμοτήτων και με απώτερο σκοπό την προκοπή αυτής εδώ της πίσω από τα βουνά ξεχασμένης μα πανέμορφης περιοχής μας.

Κώστας Ι. Δήμου
Γεωπόνος-Φιλόλογος
Πτυχιούχος Αρχαιολόγος

Επιστολή

Προς το Περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ

Αθήνα 6 Φεβρουαρίου 2006

Αξιότιμε κ. Διευθυντά,

Στις 5 Φεβρουαρίου 2006, ύστερα από πρόσκληση, παρακολούθησα εορταστική εκδήλωση με θέμα "Τιμή και χρέος στην Ήπειρο".

Η εκδήλωση διοργανώθηκε από τη Χριστιανική Ένωση Επιστημόνων και πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του Συλλόγου Εσωτερικής Ιεραποστολής ο "ΑΠ. ΠΑΥΛΟΣ", Καρύτση 14, Αθήνα.

Εκεί μίλησαν, ο κ. Α. Παπαθεοδώρου, φιλόλογος, τ. Γ. Επιθ. Μέσης Εκπαιδεύσεως, με θέμα "Δύο Ηπειρώτικες Επέτειοι με εθνική ακτινοβολία, 21-2-1913, 17-2-1914" και ο κ. Κ. Χολέβας, Πολιτικός Επιστήμων, με θέμα "Η Βόρειος Ήπειρος και σύγχρονες Βαλκανικές εξελίξεις".

Την εκδήλωση προλόγισε ο Δρ. Μιχάλης Μηλίγκος, Καρδιολόγος, Πρόεδρος του Δ.Σ. της Χριστιανικής Ενώσεως Επιστημόνων.

Με πολλή χαρά είδα να παρίσταται ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανής και Κονίτσης, κ.κ. Ανδρέας, ο οποίος και έκλεισε την εκδήλωση με λόγο "από καρδίας".

Η όλη ατμόσφαιρα ήταν αισθαντική, καθώς γέμισε και με τους ήχους τραγουδιών για την Ελευθερία, τη Σημαία και την Ήπειρο.

Ένιωσα περήφανη που κατάγομαι από την Ήπειρο. Το ελλαδικό αυτό διαμέρισμα, του οποίοι οι άνθρωποι με την "πλατειά καρδιά" πρόσφεραν στην Πατρίδα τόσα πολλά: την περιουσία τους και τη ζωή τους, τη δόξα της Ιστορίας της.

Με εκτίμηση

Άννα Κ. Γκότζου

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Παρά τις παγωνιές ο Δήμος συνέχισε και τελείωσε μες στο Γενάρη τις ασφαλτοστρώσεις σε πολλούς δρόμους της Κόνιτσας.

• Στις 17/1/-6 άγνωστοι άνοιξαν 3 σπίτια στο χωριό Πάδες και αφαίρεσαν κουβέρτες και κάποια άλλα πράγματα.

• Τα πολλά χιόνια στα βουνά ευνόησαν την κίνηση στο χιονοδρομικό της Βασιλίτσας με την προσέλευση αρκετών επισκεπτών από Δυτ. Μακεδονία και Ήπειρο.

• Τελείωσαν τα έργα στη Δημ. Αγορά και αναμένεται η δημοπρασία των καταστημάτων.

• Η παγωνιά συνεχίστηκε και το πρώτο δεκαπενθήμερο του Φλεβάρη.

• Τον ετήσιο χορό πραγματοποίησε ο Σύλλογος Παλαιοσελλίου στο κέντρο "Μύλος" (κάτω Κόνιτσα) στις 4/2.

• Στις 8/2 το Κέντρο Περιβαλλοντικής εκ/σης Κόνιτσας, συμβάλλοντας στην ενημέρωση ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας σε θέματα που αφορούν την υγεία και στο περιβάλλον, οργάνωσε εκδήλωση με θέμα: "Ποιότητα επιφανειακών και πόσιμων νερών". Ομιλητής ήταν ο Οικονόμου Ευάγγελος, ιατρός, συνεργάτης της μονάδας μικροβιολογίας, τροφίμων, υδάτων και περιβάλλοντος ιατρικής Σχολής. Υποβλήθηκαν διάφορες ερωτήσεις στο τέλος της ομιλίας και έγινε και το κόψιμο της πίτας.

• Στις 5/2 ο Εξωρ. Σύλλογος οργάνωσε εκδρομή και κόψιμο της πίτας στη Μόλιστα.

• Στις 11/2 έγινε στο Δημαρχείο εκδήλωση με Κρητικό χορευτικό.

• Το βράδυ της 11/2, στο κέντρο "Πανόραμα" έγινε ο χορός της ποδοσφ. ομάδας Πίνδου.

• Την Κυριακή 12/2 το Κ.Α.Π.Η. Κόνιτσας με δυο λεωφορεία επισκέφτηκε το χιονοδρομικό Βασιλίτσας και το Δίστρατο.

• Στις 16/2 με συμμετοχή αρκετού κόσμου γιορτάστηκε στο Πληκάτι η Παναγία η Πληκατιώτισσα.

• Στις 19/2 πραγματοποιήθηκε στο κέντρο "ΜΥΛΟΣ" ο ετήσιος χορός του Συλλόγου Ελευθέρου.

• Στις 23/2 (τσικνοπέμπτη) το ΚΑΠΗ Κόνιτσας πραγματοποίησε τον Αποκριάτικο χορό του στο Κέντρο Λάππα (Μάζι).

• Το Σάββατο 25/2 οι Σύλλογοι Γονέων των Δημ. Σχολείων Κόνιτσας (Α,Β,Γ) πραγματοποίησαν τον ετήσιο χορό τους στο κέντρο "ΠΑΝΟΡΑΜΑ".

• Ομάδα του Ορειβ. Συλλόγου Κόνιτσας έλαβε μέρος στη χειμερινή συνάντηση των Ορειβ. Συλλόγων Δυτ. Ελλάδας και Ηπείρου που έγινε στο χωριό Κρανιά Πρέβεζας.

Παρόμοια συνάντηση θα γίνει στην Κόνιτσα στις 9 Σεπτέμβρη 2006.

• Νέο κύμα με βροχές και χιόνια είχαμε στην περιοχή μας τις τελευταίες μέρες του Φλεβάρη.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις:

• Στις 17/1/05 ο Ραϋμόν και η Λίνα Μάλιακα απόχτησαν αγοράκι στην Αθήνα.

• Στις 12/2 ο Παναγιώτης και η Αριάνδη Λεοντάρη απόχτησαν στα Μάρμαρα Ιωαννίνων αγοράκι.

Βαπτίσεις:

• Στις 12/12/05 βαπτίστηκε στην Καλλιθέα ο Σπυρίδων Χήρας του Παναγιώτη.

• Ο Κώστας Στέφας και η Κλεοπάτρα Α. Αποστόλου βάφτισαν στις 26/2 στην Αθήνα το κοριτσάκι τους. Όνομα Ευαγγελία.

Γάμοι:

• Στις 12/11/05 στην Κόνιτσα έγιναν οι γάμοι του Αλέξανδρου Μάτση και της Στελιάνας Ρουμανάτη.

• Στις 7/1/06 έγιναν στην Κόνιτσα οι γάμοι του Χρήστου Γεωργίου και της Αθανασίας Ζωγράφου.

Θάνατοι

Απεβίωσαν:

• Στις 31/12/05 ο Θεόδωρος Κοτόπουλος ετών 51, στη Μελισσόπετρα.

• Στις 1/1/06 η Πανωραία Γκόγκου ετών 61, στην Καλλιθέα Κόνιτσας.

• Στις 2/1/06 ο Αριστοτέλης Μάρκος ετών 85 στο Μάζι.

• Στις 2/1 η Πόπη Ζήνδρου ετών 86 στην Κόνιτσα .

• Στις 7/1 ο Ιωάννης Ζιούλης ετών 76 στην Αγία Παρασκευή Κόνιτσας.

• Στις 15/1 ο Γεώργιος Σπανός ετών 78 στην Πηγή.

• Στις 17/1 η Ευφροσύνη Πρόκου ετών 92 στην Καλλιθέα.

• Στις 19/1 η Πανωραία Ράμμου ετών 90 στο Παλαιοσέλλι.

• Στις 19/1 η Αλεξάνδρα Καλτσούνη ετών 81 στην Κλειδωνιά.

• Στις 19/1 ο Μηνάς Στεφανίδης ετών 73 στο Ανδονοχώρι.

• Στις 2/2 ο Γεώργιος Ματσής ετών 87 στο Ελεύθερο.

• Στην Αγία Βαρβάρα η Ξάνθη Τσούκα ετών 86 στις 3/2.

• Στις 12/2 η Αναστασία Κουμπούρα ετών 85 στον Πύργο Στράτσιανης.

• Στις 18/2 η Μελπομένη Παπαζήκου ετών 94 στο Γανναδιό.

• Στις 25/2 ο Γεώργιος Γαϊτανίδης ετών 87 στην Κόνιτσα.

Επικήδειος στον Μίλτο Ζαφείρη

Αγαπητέ, πολύκλαυστε Μιλτιάδη.

Ως φίλος σου, ως πρόεδρος του Συλλόγου Πυρσογιαννιτών, της γενέθλιας γης σου και της Ομοσπονδίας Κόνιτσας, συντροφεύω τα αισθήματα λύπης και οδύνης με εκείνα των προσφιλών σου προσώπων και των φίλων σου που παρευρίσκονται σήμερα, εδώ δίπλα στο ιερό σκήνωμά σου, για να δεηθούν το καλό κατευόδιο για το ταξίδι σου προς τη γη των μακάρων, στον τόπο προορισμού των αγαθών και των ευγενικών ψυχών.

Αγαπητέ Μιλτιάδη,

Υπήρξες βασικό στέλεχος της Πυρσογιαννίτικης αποδημίας, την οποία υπηρέτησες επί πολλά χρόνια, ως αντιπρόεδρος του Δ.Σ.

Ήσουν πάντα ένα αγαπητό και σεβαστό μέλος των απανταχού Πυρσογιαννιτών και της γενέθλιας γης σου, της Πυρσόγιαννης.

Όμως, η παρουσία σου, σε όλες τις μορφές της πολιτιστικής, κοινωνικής και οικονομικής ζωής, δεν περιορίσθηκε στη γενέθλια γη σου. Επεκτάθηκε στην ευρύτερη περιοχή των 42 χωριών της Επαρχίας Κόνιτσας και σ' όλο τον Ηπειρωτικό χώρο, αφού οι Ηπειρώτες σε τιμούσαν και σε εξέλεγαν επανειλημμένα ως Πρόεδρο της Εξελεγκτικής Επιτροπής της Ομοσπονδίας Κόνιτσας και της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος.

Θα λείψεις από όλους μας, από την παροικία μας, από τη γενέθλια γη σου, η οποία ορφανεύει με την απώλειά σου. Θα λείψεις από την Επαρχία μας, για την ανάπτυξη της οποίας αφιέρωνες τις γνώσεις σου, σ' όλες τις συγκεντρώσεις μας. Θα λείψεις από την οργανωμένη Ηπειρωτική Αποδημία.

Η προσωπική σου διαδρομή στη ζωή αν ποτέ καταγραφεί είναι και εκφράζει την ιστορία του τόπου μας. Η ζωή σου ιστορεί και αποτυπώνει τη φτώχεια, τον προσωπικό και το συλλογικό αγώνα για επιβίωση, την επιτυχία, τη δημιουργία μιας υπέροχης οικογένειας, μιας καλλίτερης και δικαιότερης κοινωνίας. Ο σκληρός προσωπικός σου αγώνας για επιβίωση δεν σε εμπόδισε να συμβάλλεις με την παρουσία και τον αγώνα σου στα κοινά, στους κοινούς αγώνες για μια δικαιότερη κοινωνία, για τη δημιουργία ενός κράτους πρόνοιας και κοινωνικής δικαιοσύνης.

Στην αγαπητή σου σύντροφο Μαρία, στα παιδιά σου Πέτρο και Ελένη, στα εγγόνια και στο γαμπρό σου εκφράζω τα θερμά μου συλλυπητήρια, με τη διαβεβαίωση ότι η μνήμη σου θα είναι παντοτινή και σε κάθε περίπτωση, όσο θα υπάρχει ο Σύλλογος της οργανωμένης αποδημίας, της γενέθλιας γης

σου της Πυρσόγιαννης, αφού στη Στέγη Πυρσογιαννιτών θα αναρτηθεί η φωτογραφία σου, δίπλα στους διατελέσαντες προέδρους.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα σκεπάσει τη σωρό σου.

Καλό σου ταξίδι, αγαπητέ Μιλτιάδη

Μιχαήλ Ν. Μαρτσέκης
Πρόεδρος του Συλ. Πυρσογιαννιτών
και της Ομοσπονδίας Κόνιτσας

***

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ
από το Καθηγητή Μάκη Τσαπόγα

Αγαπημένε Φίλε Μίλτο,

Ο χαμός σου αφήνει ένα μεγάλο κενό και βαθύ πόνο, σε όλους εμάς που σε γνωρίσαμε και σε αγαπήσαμε.

Μπροστά στα μάτια μου έχω το αγαπημένο εκφραστικό πρόσωπό σου και την έμφυτη προθυμία σου, να εξυπηρετήσεις τους άλλους, όπως έκανες σε όλη σου τη ζωή.

Η ασθένειά σου ήταν μακρόχρονη και σε ταλαιπώρησε πολύ, αλλά την αντιμετώπισες με καρτερικότητα. Σε κούρασε ιδιαίτερα, γιατί περιορίζόταν η κινητικότητά σου. Ήμουν ο γιατρός σου για πολλά χρόνια. Κρατήθηκες τόσο καιρό στη ζωή, λόγω της μεγάλης προόδου της επιστήμης, στον τομέα των καρδιαγγειακών παθήσεων.

Γόνος της ένδοξης Ηπειρωτικής γης, από την Πυρσόγιαννη της Κόνιτσας, ήσουν δικαιολογημένα υπερήφανος για την καταγωγή σου.

Η ζωή σου ήταν γεμάτη από δυσκολίες και προβλήματα, όπως άλλωστε συμβαίνει και σε άλλους συμπατριώτες μας. Τα αντιμετώπισες όμως όλα, με θάρρος και αποφασιστικότητα.

Έκανες ακέραια το καθήκον σου για τον Τόπο μας, που τόσο αγαπούμε.

Παρ' όλες τις αντιξοότητες που συνάντησες στη ζωή, ανέπτυξες πολύπλευρη δραστηριότητα και αναδείχθηκες σε έναν πολύ επιτυχημένο επιχειρηματία.

Τα κατόρθωσες όλα αυτά, έχοντας στο πλευρό σου την πιστή και αφοσιωμένη σύντροφό σου, την Μαρία και τα παιδιά σου.

Αγάπησες ολόπλευρα την εκλεκτή Οικογένειά σου, τα παιδιά σου, Πέτρο, Ελένη και Γιώργο, όπως και τα τόσο χαριτωμένα εγγονιάκια σου: Μίλτο, Κωστάκη, Μίλτο και Μπουμπούκα, όπως και τους συγγενείς και φίλους σου.

Μίλτο μου, ήσουν ένας ευαίσθητος και συναισθηματικός άνθρωπος, γεμάτος από στοργή και φροντίδα για τους άλλους.

Σήμερα, σ' αυτόν τον ταραγμένο πλανήτη μας, έχουμε την ανάγκη της πραγματικής αγάπης για τους συνανθρώπους μας, για έναν καλύτερο κόσμο.

Η μνήμη σου Μίλτο μου, θα μας βοηθήσει γι' αυτό. Θα είσαι πάντοτε μέσα στην καρδιά μας.

Μάκης Τσαπόγας
(Καθηγητής Αγγ. Παθήσεων)

* Σημ. Η οικογένεια του εκλιπόντος στη μνήμη του προσφέρει στο περιοδικό μας 100 ευρώ.

αφιέρωμα

στο **Νίκο Μπλιθικιώτη** του Παντελή απο τη Λαγκάδα Κόνιτσας

Επειδή πιστεύω ότι υπάρχουν ακόμα άνθρωποι που νιώθουν, συγκινούνται, αγαπούν, σέβονται και είναι ελεύθεροι να πλησιάσουν αυτά να εκφρασθούν χωρίς προκατάληψη, φόβο ή κάποιο κέρδος, απλώς υποκριτικά ν' ακούσουν από τους άλλους τα δήθεν καλά τους λόγια, νιώθω την ανάγκη να γράψω λίγες σκέψεις μου στο περιοδικό η "ΚΟΝΙΤΣΑ", περιοδικό που αγαπούσε πάρα πολύ και ο ίδιος και που από την έκδοσή του ήταν πάντα συνδρομητής.

Να γράψω λοιπόν για τον Νίκο Μπλιθικιώτη του Παντελή που στις 15 Ιαν. του 2006 έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 82 ετών με πλήρη διαύγεια και αξιοπρέπεια. Μια αξιοπρέπεια που είχε σ' όλη του τη ζωή και η οποία είχε ως αποτέλεσμα φεύγοντας ν' αφήσει πίσω του μία αγαπημένη και συγκροτημένη οικογένεια.

Δυστυχώς η ελευθερία του πνεύματος σαν αξία ζωής καταστέλλεται μέσα από τον ίδιο τρόπο που ζεις και αγωνίζεσαι για το δίκαιο και το καλύτερο.

Έτσι λοιπόν ο Νίκος Μπλιθικιώτης, σε μικρή ηλικία και αφού είχε δει να χάνεται άδικα ο πατέρας του αφήνοντας πίσω έξι (6) παιδιά, έδωσε όρκο

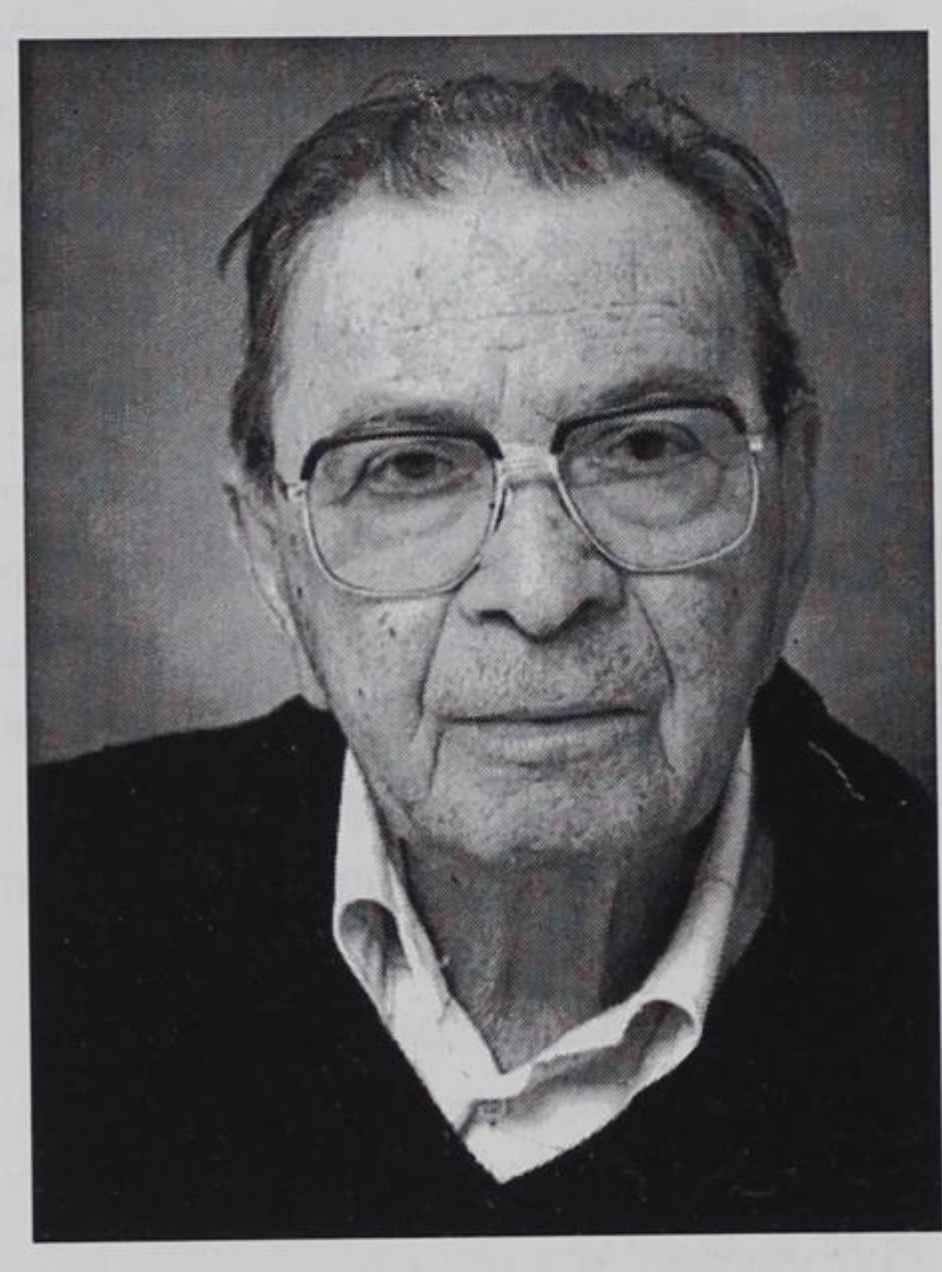

ν' αγωνισθεί στη ζωή του και με τις πράξεις του να τιμήσει τον άδικο χαμό του πατέρα του. Αποτέλεσμα του αγώνα αυτού ήταν να περάσει πολλά χρόνια στις φυλακές, όπου όπως αποδείχθηκε το πολυετές μαρτύριο στα "ΓΙΟΥΡΑ" γι' αυτόν -που άντεξε- ήταν ένα πραγματικό πανεπιστήμιο.

Όλα του τα χρόνια στις φυλακές διάβαζε βιβλία που είχαν σχέση με την ιατρική. Πιστεύω ότι παρά τη μεγάλη του ηλικία που γύρισε στο χωριό στα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του '60 εάν υπήρχε η οικονομική δυνατότητα

θα σπούδαζε και θα έπαιρνε το πτυχίο του γιατρού.

Κανένας συγχωριανός μας αλλά και από τα διπλανά χωριά δεν μπορεί να ξεχάσει το πόσο βοήθησε με τις γνώσεις του όλους μας εκείνα τα δύσκολα χρόνια και που πάντα στο σπίτι του είχε το τότε υπάρχον φάρμακο για την πρώτη ιατρική βοήθεια και να τρέχει ακόμα και τη νύχτα από τον Αϊ-Νικόλα έως την Παναγιά να κάνει τις ενέσεις.

Ασχολήθηκε σ' όλη του τη ζωή με τα κοινά του χωριού μας είτε ως κοινοτικός σύμβουλος, είτε ως σύμβουλος στο Δασικό Συνεταιρισμό αλλά και μέλος του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

Η ζωή του θείου Νίκου Μπλιθικιώτη ήταν ένας συνεχόμενος αγώνας όπου πάντα αυτός ήξερε να κερδίζει. Έχασε μια μάχη την οποία κάποτε θα χάσουμε όλοι μας.

Για το λόγο αυτό η τόσο αφοσιωμένη σ' αυτόν γυναίκα του και τα πολύ καλά παιδιά που άφησε θα πρέπει να νιώθουν περήφανοι γι' αυτόν και ο θεός να τους χαρίζει υγεία και ζωή να τον θυμούνται.

Η οικογενειά του στη μνήμη του προσφέρει στο περιοδικό η "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 60 €.

Αιωνία σου η μνήμη αγαπημένε μας θείε Νίκο.

Θεσσαλονίκη 31.01.06

Παν. Φ. Νάτσης

ΠΑΝΩΡΑΙΑ ΡΑΜΜΟΥ
(1911-2006)

Στα ενενήντα πέντε της χρόνια, έσβησε ήσυχα στο χωριό της το Παλαιοσέλλι η Πανωραία Ράμμου.

Με το μικρό αυτό επιμνημόσυνο αφιέρωμα σκοπεύουμε στο πρόσωπο της κυρά Πανωραίας, να τιμήσουμε την Ελληνίδα μητέρα που σε χαλεπούς καιρούς κράτησε όρθιο το Ελληνικό Έθνος.

Γεννήθηκε όταν ακόμη το Παλιοσέλλι ήταν κάτω από τον ζυγό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, που ήδη βρίσκονταν στα πρόθυρα της κατάρρευσης.

Στους Βαλκανικούς πολέμους που ακολούθησαν πολλοί Παλαιοσελλίτες έδωσαν το παρόν στην τιτάνια προσπάθεια της μικρής τότε Ελλάδας για την απελευθέρωση του υπόλοιπου Ελληνισμού.

Ακολούθησε η μεγάλη δοκιμασία στα εδάφη της Ιωνίας και ευθύς αμέσ ως η Μικρασιατική καταστροφή, η οποία κατά ένα μέρος οφείλονταν στη δική μας απερισκεψία στην οποία προστέθηκε και η προδοσία των συμμάχων μας.

Πίσω στο χωριό οι γυναίκες έδιναν την δική τους σκληρή μάχη για να κρατήσουν όρθια τα νοικοκυριά τους και την πολυάριθμη τότε κοινωνία του Παλαιοσελλίου με κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα την αυτάρκη οικιακή οικονομία.

Μετά την κατάρρευση του ονείρου

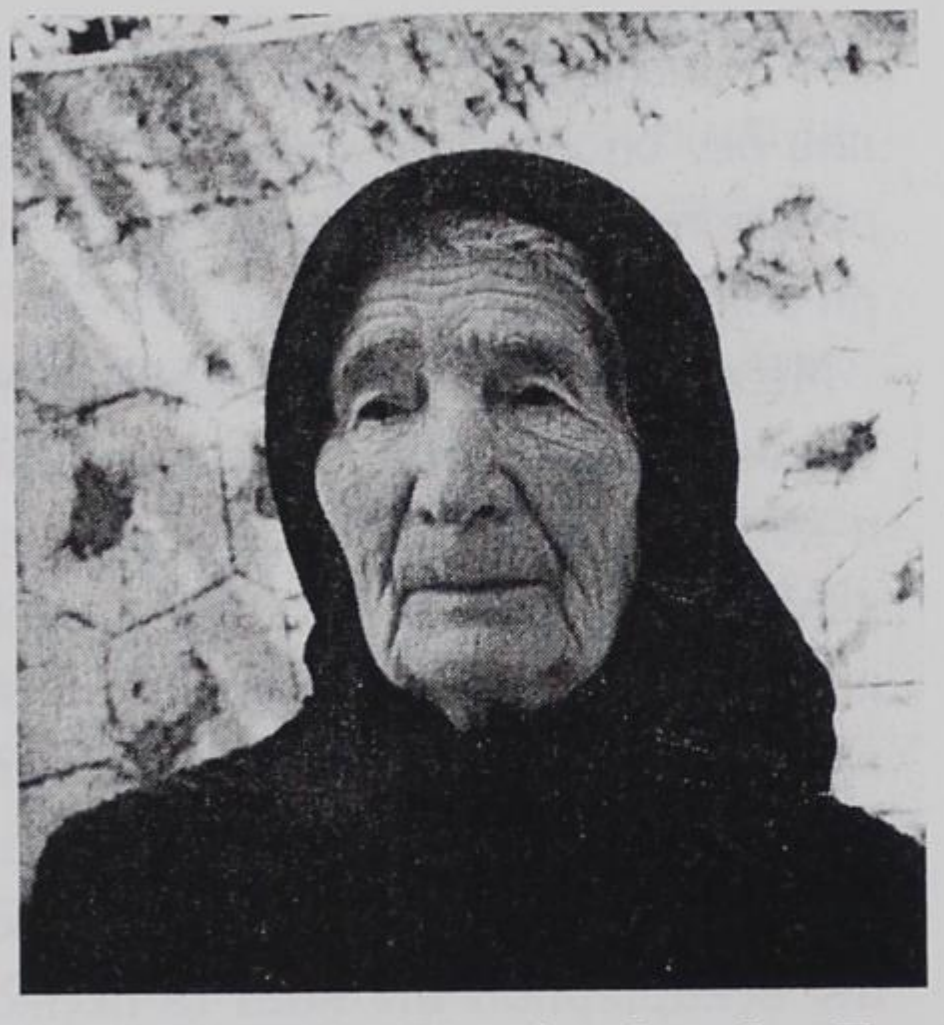

για την Μεγάλη Ελλάδα, δεκάδες Παλαιοσελλίτες μετανάστευσαν κυρίως στην Μακεδονία, πίσω μείνανε οι γυναίκες σε ρόλο αρχηγού του σπιτιού και δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι η μετανάστευση διαρκούσε λόγω και των αποστάσεων για πολύ, λέγεται πως άφηναν πίσω τα παιδιά στην κούνια και επέστρεφαν όταν εκείνα βρίσκονταν σε προσχολική ηλικία.

Χωρίς να ξαποστάσουν ποτέ οι γυναίκες εκείνης της εποχής τις βρίσκει το Έπος του Σαράντα, η σκληρή κατοχή και το κάψιμο του χωριού τον Νοέμβριο του 1943 από τις Χιτλερικές ορδές της μεραρχίας Εντελβάϊς.

Ακολουθεί ο εμφύλιος σπαραγμός, η φυγή στην Κόνιτσα και ακολούθως η επιστροφή στο ρημαγμένο χωριό.

Δίπλα στους άνδρες οι γυναίκες ρίζονται ξανά στη μάχη για το χτίσιμο

των σπιτιών και για ένα νέο ξεκίνημα που δεν υπόσχονταν καμιά βιοτική απόλαυση και σχόλη παρά μόνο σκληρή δοκιμασία και βάσανα.

Μέσα σε αυτά τα πέτρινα χρόνια μεγάλωσε και έγινε μητέρα επτά παιδιών η κυρα-Πανωραία. Άραγε τι ήταν εκείνο που την κράτησε όρθια, όπως και όλες τις γυναίκες εκείνης της εποχής. Δεν παραιτήθηκε ποτέ από τον αγώνα της ζωής και αντιστάθηκε στις αντιξοότητες με ένα και μοναδικό όπλο την εγκαρτέρηση την κατά το λεξικό "αδιαμαρτύρητη υπομονή" κύριο γνώρισμα του λαού μας εκείνης της εποχής σε αντιδιαστολή με το σήμερα όπου έχοντες και μη κατέχοντες, μικροί και μεγάλοι ζούνε σε μια διαρκή διαμαρτυρία και έλλειψη ικανοποίησης.

Όσο έζησα από κοντά στο χωριό την κυρά-Πανωραία την θυμάμαι σαν μια γυναίκα με Ιώβια υπομονή, έχοντας πάντα στα χείλη της φράση "Δόξα αλ' Ντουμιτζέου-Δόξα στο Θεό".

Η κυρά Πανωραία και οι γυναίκες της εποχής της, μεγάλωσαν τις οικογένειες, κράτησαν τα νοικοκυριά χωρίς τις σημερινές προσδοκίες και δικαιώσεις, χωρίς ίχνος μικροαπολαύσεων.

Η μόνη δικαίωση ήταν η τιμή και ο σεβασμός που έτρεφαν στο πρόσωπό τους τα παιδιά τους που αναγνώριζαν πάντα το μέγεθος των θυσιών.

Πέραν των άλλων η κυρά Πανωραία ήταν και πολύ πονόψυχη και πάντα θα θυμάμαι τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο με ρωτούσε για τους δικούς μου και τους λοιπούς συγγενείς της που διέμεναν στην Κόνιτσα, ιδιαίτερη αγάπη έδειχνε για την θεία μου την Γλυκερία την Αρούσιω που σε ανάμνηση των ευχάριστων και δυσάρεστων ημερών που πέρασαν σε κείνη τη γωνιά του χωριού μας της έστελνε γίγαντες, καρύδια και βουνίσιο τσάι ταπεινά δώρα που όμως αποκάλυπταν το μεγαλείο της ψυχής της κυρά-Πανωραίας, της οποίας η μνήμη ας είναι αιωνία.

Ηλίας Ανδρέου

Τιμώντας την μνήμη της μητέρας τους ο Ιωάννης Ράμμος και ο Απόστολος Ραμμόπουλος πρόσφεραν στο περιοδικό μας το ποσό των είκοσι και πενήντα ευρώ αντίστοιχα.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

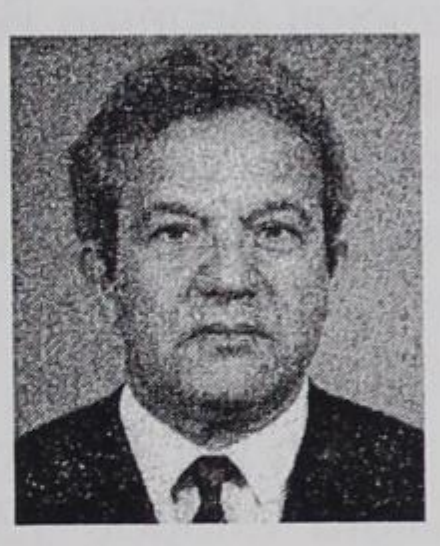

Πέρασαν ήδη 10 μέρες από το πρωϊ της αποφράδας εκείνης ημέρας 5 Φεβρουαρίου 2006, που έφυγε για πάντα από κοντά μας ο πολυαγαπημένος αδελφικός φίλος και συγχωριανός, Αθανάσιος Ξάνθος.

Ήταν Κυριακή μεσημέρι 5 Φεβρουαρίου όταν ευρισκόμενος εκτός Αθήνας, πληροφορήθηκα τον αιφνίδιο θάνατο του πολυαγαπημένου μου Θανάση.

Γνωστοί, συγγενείς, συγχωριανοί και φίλοι, τον συνόδευσαν στην τελευταία του κατοικία.

Τον αποχαιρέτησε η λατρευτή σύζυγός του Κατερίνα, η μονάκριβη κόρη του Μαρία και τα αδέλφια του.

Ο Θανάσης είχε γεννηθεί στο Γανναδιό της Κόνιτσας, το έτος 1937.

Το Θανάση τον οποίο έζησα από πολύ κοντά, τον θυμάμαι όταν οι ανάγκες της ζωής, τον απομάκρυναν από το χωριό σε δύσκολα κυρίως για τους νέους, χρόνια, με μοναδικό εφόδιο την ευχή των γονιών του. Πήρε το δρόμο της ξενιτιάς και εγκαταστάθηκε αρχικά στη Γερμανία. Μετά πήγε στη Σουηδία για "κάτι καλύτερο".

Εργάσθηκε σκληρά και με αντίξοες συνθήκες. Αγωνίσθηκε, βασανίσθηκε, μόχθησε και έζησε την πίκρα, τον πόνο και τον καημό του ξενιτεμού.

Κατόρθωσε να δημιουργήσει μια μικρή περιουσία. Στήριγμα και ακούραστος βοηθός του, η αγαπημένη και πάντα γλυκομίλητη σύντροφός του Κατερίνα.

Σύντροφός του σε καλές και δύσκολες μέρες. Σε χαρές και λύπες. Επίμονα, μεθοδικά και αταλάντευτα, μαζί έβαλαν γερές βάσεις οργανωμένης ζωής.

Οι πράξεις του ορθές και οι ενέργειές του δίκαιες. Όλη του η ζωή ήταν υπόδειγμα οικογενειάρχη και διακρίθηκε για την ειλικρίνεια και την τιμιότητά του.

Το όνειρό του ήταν να γυρίσει πάλι στην πατρίδα του. Νοσταλγούσε το χωριό του το Γανναδιό. Το χωριό που γεννήθηκε και έζησε τα παιδικά του χρόνια.

Πριν από 20 περίπου χρόνια, το όνειρο αυτό έγινε πραγματικότητα και εγκαταστάθηκε στα Ιωάννινα.

Πολύ τακτικά, επισκεπτόταν τη γενέτειρά του, το αγαπημένο του μικρό, αλλά γεμάτο καλωσύνη, χωριό, το Γανναδιό.

Εκεί, πρόσφατα είχε ολοκληρώσει ένα σύγχρονο σπιτικό, το οποίο δεν πρόλαβε να χαρεί και να απολαύσει.

Τελευταία είχε σοβαρό πρόβλημα υγείας το οποίο αντιμετώπιζε με θάρρος και υπομονή.

Μετά την οδυνηρή μάχη που έδινε με το πρόβλημα της υγείας του, σίγησε το πρωϊνό της 5 Φεβρουαρίου 2006,

για πάντα η φωνή του.

Ο Θεός θέλησε να μας κάνει πιο φτωχούς. Θέλησε να στερήσει το μικρό μας χωριό το Γανναδιό, από έναν ακόμη εκλεκτό και γνήσιο πατριώτη.

Ένιωσα μεγάλη την ανάγκη να γράψω τα παραπάνω φτωχά και λιτά αλλά ειλικρινή λόγια, για τον αγαπημένο φίλο και αδελφό Θανάση επειδή την ημέρα της κηδείας του δεν μπόρεσα να του πω το "τελευταίο αντίο".

Αγαπητέ Θανάση το χώμα της Γιαννιώτικης γης που σκεπάζει το κορμί σου, ας είναι ελαφρύ.

Αιωνία σου η μνήμη και θα σε θυμάμαι πάντα

Γιώργος Δερμιτζάκης

Μαρούσι 15 Φεβρουαρίου 2006

* * * *

ΜΝΗΜΕΣ

Στη μνήμη του αγαπημένου τους παιδιού Δημήτρη Βαζούκη που έφυγε πρόωρα και ξαφνικά από τη ζωή πριν τρία χρόνια, οι γονείς του προσφέρουν στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" το ποσό των 50 € και άλλα 50 € στο Γηροκομείο Κόνιτσας.

• Στη μνήμη του Κώστα Ζήδρου 13 χρόνια από το θάνατό του, η σύζυγος και τα παιδιά του προσφέρουν στο περιοδικό μας το ποσό των 50 €.

• Ο Μηνάς Πορέτσης, στη μνήμη της γαγιάς του Λεβάντως, προσφέρει σοτ περιοδικό μας 30 €.

• Στη μνήμη του εξαδέλφου μου Επαμεινώνδα Παπαχρήστου από την Οξυά που έφυγε από τη ζωή πρόσφατα, προσφέρω στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" 10 €.

Μάρθα Παπαστεργίου

Ουγγαρία

Ειδοποίηση

Αρκετοί συνδρομητές,

έχουν 3, 4, 5... χρόνια να στείλουν την συνδρομή τους.
Με λύπη μας θα αναγκαστούμε να διακόψουμε
την αποστολή του περιοδικού.

Η Συντ. Επιτροπή

Συνδρομές

ορφυριάδη Αφροδίτη Γαλλία	50
ητσιος Ανδρέας Γερμανία	30
ι. Παπαδημητρίου Κων. Αθήνα	10
τσιος Ανδρέας Αθήνα	10
ιπασπύρου Νικήτας Αθήνα	22
λου Μαρία Αθήνα	15
τσαντά Ελευθ. Αθήνα	8
ιππάς Παναγ. Αθήνα	8
ούκας Χαραλ. Αθήνα	20
όλιος Αποστ. Αθήνα	15
ιτσένης Νικ. Αθήνα	10
υρσανίδης Αποστ. Αθήνα	10
υτρούλη Ουρανία Αθήνα	8
ιρράς Ευαγγ. Αθήνα	32
ιρράς Παναγ. Αθήνα	18
ύτος Αλεξ. Αθήνα	40
μπέλης Λάμπρος Αθήνα	20
αζούκης Δημ. Αθήνα	40
ούδας Παύλος Αθήνα	20
ρέτση Όλγα Αθήνα	10
ανός Σπύρος Αθήνα	10
πιγκούλη Άννα Αθήνα	20
άντος Πέτρος Αθήνα	50
ροβέση Βασ. Αθήνα	20
κούλη Μαρίκα Αθήνα	10
αρσάμης Αθαν. Αθήνα	10
ωστολιά Ελένη Αθήνα	8
απαδημούλης Δημ. Αθήνα	40
κελιάδης Δημ. Αθήνα	10
ουκοβίνας Γεωργ. Αθήνα	10
απαδημούλης Δημ. Αθήνα	40
κελιάδης Δημ. Αθήνα	10
πίζου Φρίντα Αθήνα	10
πίζος Δημ. Αθήνα	10
ούκης Χρ. Αθήνα	10
σίμα Έλλη Αθήνα	10
τίνη Ευσταθία Αθήνα	30
ούχος Νίκος Αθήνα	10
άτση Πολυξένη Αθήνα	20
ούτσος Γεωργ. Αθήνα	20
ασάμη Ειρήνη Αθήνα	20
ηλιώνη Κατερίνα Θεσ/νίκη	20
ράντας Ιωαν. Θεσ/νίκη	10
ράντας Αντ. Θεσ/νίκη	10
απαχρήστος Νικ. Θεσ/νίκη	10
ασούλης Θωμάς Θεσ/νίκη	25
απακώστας Στεργ. Θεσ/νίκη	20
αππά Μάγδα	15
κούντας Πασχ. Θεσ/νίκη	10
ώτου Γλυκερία Θεσ/νίκη	8
Σμύρη Μαριάνθη Γιάννινα	20
Τζιάλλας Ιωαν. Γιάννινα	10
Δάλλας Κων. Γιάννινα	8
Σκούφιας Δήμος Γιάννινα	10
Ζούκης Δημ. Γιάννινα	10
Δάψη Μάρθα Γιάννινα	10
Γέγιος Κων. Γιάννινα	16
Κόλιας Βασ. Γιάννινα	10
Φασούλης Σωτ. Γιάννινα	10
Νίκου Χρήστος Γιάννινα	15
Κοτσίνας Ιωάν. Γιάννινα	20
Σέρρας Παύλος Κόνιτσα	10
Γαϊτανίδη Ελευθερία Κόνιτσα	10
Ζαχαράκη Ευγενία Κόνιτσα	10
Μπιδέρης Αντων. Κόνιτσα	10
Καραφέρη Ελισάβετ Κόνιτσα	8
Κουκέσης Παντ. Κόνιτσα	8
Πασχάλη Ελένη Κόνιτσα	8
Κ.Ε.Φ.Ο. Κόνιτσας	10
Σπανός Χ. Βασ. Κόνιτσα	10
Μήτσικα Δήμητρα Κόνιτσα	8
Ευαγγελίδης Βαγγ. Κόνιτσα	10
Μίσσιος Κων. Κόνιτσα	8
Μάλιακας Στ. Κόνιτσα	10
Φασούλης Αποστ. Κόνιτσα	25
Στέφος Κώστας Κόνιτσα	8
Κολόκας Δωρόθεος Κόνιτσα	16
Μάνθος Αριστοτ. Κόνιτσα	10
Παπαδήμας Νικ. Κόνιτσα	10
Κέντρο Νεότητας Κόνιτσα	10
Γάκης Ιωάννης Κόνιτσα	50
Βαγενά Αποστολία Κόνιτσα	10
Γκότζος Πέτρος Κόνιτσα	10
Κήτας Θεοδ. Κόνιτσα	10
Ζδράβου Δέσποινα Κόνιτσα	10
Κοντογιάννης Κων. Κόνιτσα	20
Πάντος Χαρίσης Κόνιτσα	10
Κατής Απόστολος Κόνιτσα	10
Ιερ. Γιαντσούλης Σπυρ. Κόνιτσα	10
Παπαβασιλείου Νικ. Κόνιτσα	10
Τσιλογιάννης Γεωργ. Κόνιτσα	20
Ζωγράφου Ιωάννα Κόνιτσα	10
Ιερ. Νάκος Αποστ. Κόνιτσα	10
Νάκου Κυριακή Κόνιτσα	50
Μεσσής Αθαν. Κοκκινώγεια	10
Καρράς Γρηγ. Κέρκυρα	30
Τζαμπούρα Δέσποινα Λάρισα	20
Ζώτος Β. Γεωργ. Βόλος	20
Καρράς Παναγ. Κέρκυρα	50
Σπανού Ανδρομάχη Ξυλόκαστρο	10
Σπανός Βαγγ. Ξυλόκαστρο	20
Ευαγγελίδης Ανδρέας Κως	10
Βέτσας Θεοφ. Αγρίνιο	15

Ζώτος Σωκρ. Κορωπί	20	Μπουζούλας Γεωργ. Εξοχή	10
Δημητρίου Γεωργ. Κέρκυρα	30	Παπασπύρου Φωτεινή Αετόπετρα	30
Βρόικος Σωτ. Ρόδος	20	Ντάφλος Χρ. Αετόπετρα	15
Μακρής Γεωργ. Πάτρα	10	Ρέβας Δημ. Μαυροβούνι	10
Ζιώγας Αντ. Χαλκιδική	10	Κοτσιάφτης Ευάγγ. Μάζι	10
Μαργαρίτης Δ. Θωμάς, Δίστρατο	10	Κεφάλας Νικ. Πηγή	10
Λάκκας Σωτ. Μάζι	10	Κεφάλας Χαρ. Πηγή	10
Λάκκας Βασ. Καλλιθέα	20	Βαγενά Χάιδω Παλαιοσέλλι	10
Παπασπύρου Βασ. Αετόπετρα	10	Πρόκος Βασ. Καλλιθέα	10
Καλλιντέρης Αχιλ. Αετόπετρα	10	Καλησώρας Γεωργ. Καστανέα	10
Σακκάς Αθαν. Πυξαριά	20	Γούρης Στεφ. Ελεύθερο	10
Οικονόμου Δ. Ευαγγ. Δίστρατο	15	Καρράς Τάσιος Ηλιόρραχη	20
Τσάγκας Χ. Δημ. Ζέρμα	10	Τσίμας Νίκος Οξυά	10
Βρόϊκος Στεφ. Πληκάτι	20	Ξεφτέρης Μιχ. Μοναστήρι	10
Λάππας Χρ. Ηλιόρραχη	10	Μουκοβίνας Κων/νος Μεσοβούνι	10

Γεώργιος Ι. Ντάφλης
Πολιτικός Μηχανικός

• ΜΕΛΕΤΕΣ • ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ
• ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ • ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ
• ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Β. Ηπείρου 58
Τ.Κ. 44 100 Κόνιτσα
site: homepages.pathfinder.gr/daflis

Τηλ.: 26550 24200
Κινητό: 697 2268128
e-mail: gntaf@tee.gr

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ

το χάνι

ΚΛΕΙΔΩΝΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΤΗΛ.: 26550 24567
FAX: 26550 24568

ΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ

ΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ «ΥΓΕΙΑ»

ΘΕΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΛΟΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
/Τ.-ΤΕΤ. - ΠΕΜ. 6-8 Μ.Μ.
ΓΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ.: 210 6122823
ΤΗΛ.«ΥΓΕΙΑ»: 210 6827940
ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ: 210 3647021
ΟΙΚΙΑ - FAX: 210 6122908
ΤΗΛ. ΚΙΝ.: 091 392273

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Πτυχ. Πανεπ. Αθηνών

ΤΗΛ. 210 2759721 - 2102691119
6974 491605
ΑΘΗΝΑ

ΜΕΡΟΠΗ ΕΛ. ΣΟΥΡΛΑ

Συμβολαιογράφος

(αρχείο Ι. Γ. Παπαϊωάννου)

Κεντρική πλατεία 26, 44100 Κόνιτσα
Τηλ./fax: 26550 29377
e-mail: sourlams@otenet.gr

ΗΛΙΑΣ Β. ΚΟΥΚΕΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Α.Π.Θ.

Σ. ΜΑΝΑΡΗ 2
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Τ.Κ. 453 33

ΤΗΛ.: 26510 77585
ΚΙΝ.: 6932 430093
e-mail: ikoyk@otenet.gr

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΛΛΙΝΤΕΡΗΣ

ΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΟΣ

Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ
ST. MARIEN HOSPITAL - BORKEN ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΡΕΙΟ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421 Α
. ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
Λ. 210 6390049
Κ.: 6944 511802

ΠΡΩΙ
«ΥΓΕΙΑ» ΤΗΛ. 210 6827940
ΟΙΚΙΑ: ΤΗΛ. 210 6845647

PARIS SIANA
...αγνά υλικά, νέες γεύσεις!

Το άνω Ηπειρώτικο Ζαχαροπλαστείο
σας περιμένει να απολαύσετε τις γλυκές του γεύσεις

Δ/νση: Βαγγέλης Σ. Νούτσης

Ζήνωνος 7-9, ΟΜΟΝΟΙΑ
ΤΗΛ. 210 5222269

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αισθητική & Επανορθωτική Οδοντιατρική
Εμφυτεύματα

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου, πλατεία Κηφισιάς
ηλ.: 210 8080010 - 6944 812910
e-mail: ktheodorou@mail.gr

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΧΡ. ΜΗΤΣΑΚΟΥΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Αστικού Δικαίου Παν/μίου Αθηνών

ΓΡΑΦΕΙΟ:
ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ & ΝΙΚΗΤΑΡΑ 3
ΑΘΗΝΑ 106 78

ΤΗΛ.: 210 3820888
FAX: 210 3820888
ΚΙΝ.: 6977 242412

e-mail: elmitsakouli@ath.forthnet.gr